

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi

İSGƏNDƏR ETİBAR

SƏN DƏNİZSƏN,
GÜLÜM

«Aspoliqraf»
Bakı – 2014

İ73 İsgəndər Etibar.

Sən dənizsən, gülüm. Bakı, «Aspoliqraf», 2014, 384 səh.

İsgəndər Etibarın «Sən dənizsən, gülüm» adlı kitabına şairin lirikası – saf sevgi, məhəbbətə sədaqət və sevgi ağrılarını tərənnüm edən şeirləri toplanmışdır.

İ $\frac{4702060202}{053}$ 2014

© «Aspoliqraf», 2014

BİR AZ DA ÖZÜMDƏN DEYİM

(Bu yazı 75 illik ömrümün yığcam hesabatıdır)

İsgəndər Etibar (İsgəndərov İsgəndər Etibar oğlu). 1937-ci il fevralın 15-də poeziya beşiyi Şamaxıda – İnqə! İnqə! deyib fəhlə ailəsində dünya ilə salamlaşdım. Uşaqlığım Sarıtorpaq məhləsindəki tez-tez adını dəyişən küçələrdən birində keçdi. O küçənin bir ucundan baxanda Şamaxı – Bakı yolu az qala yarıyacaq görünür. Bir ucu da Şamaxının yuxarı hissəsindən ələyinəcəm enən yola birləşir. Uşaqlığımda sakit və düşüncəli olduğumdan yaşlılarım da, böyüklər də mənə ehtiramla yanaşırdılar.

1947–1948-ci tədris ilində şəhər 1 nömrəli orta məktəbə ayaq açdım. 1953-cü ildə 7-ci sinfi bitirib, Şamaxı Kənd Təsərrüfatı Texnikumunun zootexnik şöbəsinin tələbəsi oldum. Burada keçirdiyim 4 il çox qaynar və coşqun illər oldu. Belə ki, bu məktəbdə güclü özfəaliyyət dərnəyi yaratdım. Burada yaranan konsert briqadası ilə C.Cabbarlının pyeslərindən hazırlanmış bədii səhnəciklərlə texnikumda keçirilən bədii gecələrdə və kənd zəhmətkeşləri qarşısında çıxışlar edirdim.

İlk şeirimi ovçular əleyhinə yazdım. Atam məşhur ovçu idi. Bir gün çoxlu quş ovlayıb gətirmişdi. O bu quşları yolmağı bizə (uşaqlarına) tapşırırdı. Mənim quşlara yazığım gəldi və ovçuluq əleyhinə şeir yazdım. Atam şeiri bəyəndi, qardaş-bacılarım zarafata çevirdilər.

1957-ci ildə texnikumu (mən də daxil olmaqla) 11 nəfər gənc əla qiymətlərlə bitirdik və avqust ayında sənədlərimizi Gəncədəki Kənd Təsərrüfatı İnstitutuna verdik. Dedilər ki, avqustun ortalarında yoxlama imtahanı olacaq. Əsasən, yuxarı siniflərdə keçirilən

kimya, fizika fənlərindən. Biz bu fənləri texnikumun birinci kursunda səthi keçmişdik. Qısa vaxt ərzində bu fənlərə aid kitabları gecə-gündüz oxumaqla imtahana hazırlaşdım. İmtahan vaxtı gəldi. Rektorun otağında idi imtahan. Birinci Heybət adlı oğlan girdi imtahana və çox çəkmədi ağlaya-ağlaya çıxdı. İkinci mən girdim imtahan otağına.

Burada başda rektor və 25–30 nəfər ağsaç, qarasaç alim oturmuşdu. İlk dəfə idi belə mənzərə ilə üzləşirdim. Lakin mühit məni çaşdırmadı. İlk sözə rektor başladı və aramızda belə bir dialoq oldu:

– A bala, haralısan?

– Şamaxılı.

– Mən bilmirəm, necə olur ki, Şamaxı texnikumunda həmişə şamaxılılar əlaçı olur.

– Qəribə sual verirsiniz. Adam oxuyur, olur əlaçı. Oxumur, olmur.

Bu cavabım oturanlara xoş təsir elədi, həm də gülüş yaratdı. Rektor pərt oldu.

– İndi mən sənə göstərərəm, oxumusan, ya yox, – deyə yerindən qalxdı, başımın üstündə durub kimya və fizikadan sualları yağırdı. Elə bil mənə vəhy gəlmişdi. Bütün suallara cavab verdim.

Rektor növbəti sualı demək istəyəndə hələ də tanımadığım bir çalsaq kişi dilləndi:

– Məncə, yetər. Bu uşaqda nəsə var. Gəlin incitməyək. Rektor keçib yerində oturdu. Araya sükut çökdü. Nəhayət, rektor dilləndi: – sən çaldın, bala, sentyabrın birindən dərstdə ol. Mən, – sağ olun, – deyib sevinclə otağı tərk etdim və oldum tələbə.

Həyatımda belə düynülü keçidlər bir neçə dəfə olub. Bu mənə uğur da gətirib, çətinlik də. Amma dərslərlə yanaşı, poeziya ilə də məşğul olurdum. Tələbə yoldaşlar mənimlə bir otaqda qalmaq istəmirdilər ki, mən gecələr gec yatıram, işıq onlara əngəl törədir.

Bu illərdə Gəncədə gənc şair kimi də ədəbi-bədii gecələrdə çıxış edirdim. Şeirlərim institutda çıxan “Kadr uğrunda”, Gəncədə çap olunan “Kirovabad kommunisti” qəzetlərində çap olunurdu. Hələ tələbə ikən müxtəlif şəkil mövzularına görə “Kirpi” jurnalının mükafatını almışdım.

1962-ci ilin aprelində institutu bitirib təyinatla Şamaxıya gəldim. Rayon kənd təsərrüfatı şöbəsi məni Çuxuryurd kəndindəki İliç adına kolxozu zootexnik göndərməyi qərara aldı. Bu ərəfədə rayonda çıxan “Yeni Şirvan” qəzetinin redaktoru ilə görüşdüm. O, mənə qəzetdə işləməyi təklif etdi. Ona əhvalatı danışdım. O, rayon rəhbərliyi ilə danışmağı qərara aldı. Katib də redaktorun təşəbbüsünü alqışlayıb. Çünki rayon qəzetinin əsas işi kənd təsərrüfatını işıqlandırmaqdır. Redaksiyada həm də kənd təsərrüfatı şöbəsi vardı. Nəhayət, 5 may 1962-ci ildən “Yeni Şirvan”da fəaliyyətə başladım. Redaksiyanı həm fotolarla, həm də təhlili kənd yazıları, bədii verilişlərlə təmin edirdim. Rayon əhalisi məni hər yerdə məhəbbət və ehtiramla qarşılayırdı. Sən demə, həm də yavaş-yavaş qısqanclıq, paxıllıq da baş qaldırırılmış. Bir gün rayon partiya komitəsində mühüm vəzifə tutan bir şamaxılı redaktorun yanına gəlir və ona deyir: – Ay kişi, bu cavan oğlandan canını qurtar, yerini tutacaq.

Redaktor (Allah ona rəhmət eləsin! Həyatımda böyük dönüş rolu oynayıb. Sanki mən bir qatar, o isə bu qatarın yolunu nizamlayan oldu) gülümsəyib deyir: “A kişi, bu cavan oğlan mənə neyləyir? İşini görür. Qəzet ən çox onun imzası ilə sevilir. İsgəndər kimi ikinci müxbir də olsaydı, mən hamını işdən çıxardar, bu iki nəfərlə qəzeti çap edərdim”. Böyük ümidlə xəbərdarlığa gələn xəbis, suyu axa-axa gedir.

1964-cü ilin oktyabrında həyatımın ikinci düyünü baş verdi. Redaksiyamıza bir şikayət məktubu gəlmişdi. Redaktor həll etmək üçün onu mənə tapşırırdı. Məktubla əlaqədar rayon prokuroru Vahabovun yanına getdim. Məktubla tanış olan prokuror: – Bu,

mənlik deyil, – deyib mənə laqeydlik göstərdi (çünki mən hələ ağzı süd qoxulu gənc, bu isə...). Mən buna dözmədim.

– Siz bu vəzifəni niyə daşıyırsınız? Heykəlsiniz?– dedim. O, bərk qəzəbləndi: – Mənə heykəl deyirsən? Səni dama basaram. Mən isə: – Tələsin, mən redaksiyada oturmuşam, polis göndərin, məni aparsın, – deyib onu tərk etdim. Aylar keçdi. Mən partiya namizədliyindən üzvlüyə keçməli idim. Bir gün rayon partiya komitəsində büro iclası keçirildi. Mən də bir neçə nəfərlə bu imtahanı keçməli idim. Növbə mənə çatdı. Adım çəkildi. Tərcümeyi-halım oxundu. Katib: – Bu cavan haqqında kim nə deyə bilər? – dedi. Göylər kəndindəki Engels adına kolxozun “Lenin” ordenli, el arasında nüfuz sahibi olan Cəfər Məmməd Rəhimov söz alıb məni o ki var tərifləyirdi ki, katib ona acıqlandı və: – Otur aşağı, sən onu yaxşı tanımırsan. Daha kim danışmaq istəyir? – dedi. Kimsə yerindən tərpənmədi. Bir neçə təkidli müraciətdən sonra rayon prokuroru Vahabov: – Mən danışacağam, – deyib ayağa qalxdı və dindi, nə dindi:

– Mən bu cavan oğlanın partiya sıralarında olmasını istəmirəm. Çünki o, buna layiq deyil. Mənə «heykəl» deyib.

Salonu acı gülüş bürüdü. Katib pərt oldu. O, bir daha salona üz tutub: – Daha kim söz demək istəyir? – dedi. Bu dəfə rayon məhkəməsinin sədri Zəhid Xəlilov ayağa qalxdı və dedi:

– Mən də bu cavan oğlanın partiya sıralarında olmasını istəmirəm. Çünki o, rayonun prokuroruna «heykəl» deyib. Yenə zalı acı gülüş bürüdü. Katib yenə zala üz tutdu və daha kim danışmaq istəyir? – dedi. Kimsə dinmədi. Zalı sükut bürüdü. Sükutu mən pozdum. Mən danışacağam, – dedim. Katib: – Buyur, – dedi. Mən üzümü katibə tutub kinayə ilə dedim: – Həyata atıldığım iki ilə yaxındır. Nə tələbəklik, nə də işlədiyim illərdə heç nəyə təəssüf etməmişəm. Bu gün ona təəssüf edirəm ki, Şamaxıdakı kommunistlər ordusuna sizin kimi nadan başçılıq edir. Zalı həyəcan bürüdü. Növbəti gün işimi və rayonu tərk etdim. Bakıya gəldim.

Əlbəttə, 1964-cü ildə belə cəsarət gözlənilməz idi. Bu cəsarətimlə katib el içində dildən-dilə düşdü. Taleyin hökmü ilə o daha işləyə bilmədi və vəzifədən qovuldu.

Bakıda işə düzəlməyim müşkülə çevrildi. Məni “Kənd həyatı” adlı respublika jurnalına işə dəvət etmişdilər. Yaşamağa yerim olmadığı üçün tərəddüd edirdim. Əlacsız qalıb bu redaksiyaya üz tutanda və iş düzəlhədüzəldə ikən redaktoru işdən çıxardılar və yenisi gəldi. O, mənimlə söhbət edərkən dedi: – Zootexniklərin alimi cümlə qura bilmir. Sən necə jurnalist işləyə bilərsən? Söhbətimiz baş tutmadı. Ümidim üzüldü. Səhəri gün “Bakı” qəzetində işləyən tanınmış jurnalist, tanışım Şakir Abdullayevin yanına getdim. Hal-əhvaldan sonra nə işlə məşğul olduğumu soruşdu. “Kənd həyatı”ndakı hadisəni ona danışdım və təzə redaktor E.Məmmədovun mənə dediklərini söylədim. O, kinayə ilə gülüb dedi: “E.Məmmədov nə vaxtdan jurnalist olub?” Telefonun dəstəyini götürüb E.Məmmədova zəng etdi. Giley-güzarını bildirib məni işə götürməyi məsləhət bildi. Səhərisi gündən mən “Kənd həyatı” jurnalında işə başladım və ilk tapşırıq Şamaxıdakı Engels adına kolxozdan məqalə yazmaq oldu. Bu işi yerinə yetirdim və redaktora təqdim etdim. Redaktor yazını oxuyandan sonra məni yanına çağıraraq dedi: – Düzünü de, bu məqaləni sənin üçün kim yazıb? Ha and içdim ki, özüm yazmışam, inanmadı və dedi ki, zootexnik belə yazı yaza bilməz. Bir neçə aydan sonra, yəni bir neçə yazımdan sonra o, mənə dedi: – Məqalələrinin altından imza qoyma, mən sənə yüksək qonorar yazacağam. Düzü, bu sözdə bir pislik görmədim. Sonralar məlum oldu ki, o, mərkəzi komitədə və digər lazımı yerlərdə mənim imzasız yazılarımı öz yazısı kimi təqdim edir.

Bununla barışmayıb Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində 5 il zootexnik işlədim və 1973-cü ildə nazirin əmri ilə “Kənd əməkçisinin təqvimini” adlı illik jurnala əvvəl ədəbi işçi, 1975-ci ildə məsul katib keçirildim (burada redaktor kimi nazirin imzası gedirdi. Amma

bütün işləri sərbəst məsul katib görürdü). Mən bu jurnala bütün istedadımı sərf etdim. Jurnal o qədər zəngin və gözəl idi ki, bəziləri onun Azərbaycanda çap olunmasına şübhə ilə baxırdı. Bu jurnal 1982-ci ilədək çap edildi. Vəzifəyə təzə nazir gəldi. O, çox zövqsüz və bacarıqsız adam idi. Söhbətimiz tutmadı.

Ölkədəki hərc-mərclik illərində, yəni 1992-ci ildən “Tək səbir” qəzetini təsis etdirib çapına başladım. M.Ə.Sabirin ruhundan güc alan bu qəzet zövqümü oxşayır və ürəyimcə idi. İlk sayında qəzet böyük maraq doğurdu. 2000-ci ilədək ayda 20 000 tirajla satılan qəzet xəbəslərin zavalına gəldi. Ayda 20 000 nüsxə satılan qəzetin sayı birdən-birə, guya, ayda 7 ədəd satıldı. Beləliklə, qəzet süquta uğradı. Arabir bir ildə bir-iki nömrə çap etsəmdə, bu bir səmərə vermədi. Mirzə Cəlil, M.Ə.Sabir ruhunu 10 il qeyrətlə yaşadan bu qəzet mətbuat tariximiz, satira tariximiz baxımından “Molla Nəsrəddin” kimi ölməz bir izdir.

Dünyünlü macərələrim çox olub. O ki qaldı yaradıcılığa, «get zootexnikliyini elə», – deyib, bir çox redaksiyalardan az qala məni qovurdular.

Özümü şair kimi sübut etməyim isə ağır imtahanlardan keçdi. Nəhayət, 1968-ci ildə şair, “Gənclik” nəşriyyatında baş redaktor işləyən İlyas Tapdığın qayğısı ilə ilk kitabım “Səslər” işıq üzü gördü və xalq şairi Məmməd Rahim “Azərbaycan” jurnalında təqdir elədi. 3 çap vərəqi həcmində ikinci kitabım “Gənclik” nəşriyyatında plana salındı. Burada işləyən yerlim, Şamaxıda işləkən evimdə aylarla qalan bu şəxs mənə qənim kəsildi. Nəşriyyatın direktoru ilə dəfələrlə qırğına çıxıb deyirdi ki, İsgəndər Etibarı məndən yaxşı tanıyan yoxdur. O, şair deyil, onun kitabını plana salmaq ədəbiyyata hörmətsizlikdir. Direktor ona: – Nə üçün başqa rayondan olan gənclər haqqında yox, elə öz yerlin haqqında belə danışırısan? – deyəndə o, cavabında demişdi: – Onları tanımıram. Nəhayət, 3 çap vərəqi kitabımı 0,5 çap vərəqə endirməyə nail oldu.

İndi 20-dən çox kitabın müəllifi, “Tək səbir” qəzetinin redaktoru olan İsgəndər Etibarı görəndə o, xəcalət çəkirmi, xəbisliyindən utanırmı?

*Kimə yaxşılıq etdim,
yamanlıq gördüm.
Neyləyim, Allah?
Dost üçün buğda səpdim,
Zəmi biçdim,
Sonda samanlıq gördüm,
Neyləyim, Allah?*

Belə haqsızlıqlarla çox rastlaşmışam. Baş ağrıtmay istəmirəm. Demək istəyirəm ki, xəbislərdən qorunun. Belələrinin acığına daha inadla yazın, yaradın. Mütləq qələbə sizin olacaq. Mən hər an döyüşmüşəm. Heç kimlə yox, özümlə. Qızıl kimi vaxtımı nəyə görə hansısa nadana sərf etməliyəm? O ki qaldı yaradıcılığımıza, bu haqda siz danışın. Satirik şair kimi demişəm:

*Sən elə bilmə ki, mən yol azmışam,
Gör nələr yaradıb, nələr yazmışam.
Qələmi külüngə, belə çevirib,
Xəbisə, nadana qəbir qazmışam.*

Və ya:

*Qorxmuram canavardan –
Yeddi cüt canı vardan,
Quyruqlardan qorxuram.
Gözüm elə qorxub ki,
Harda quyruq görürəm,
Tez ayağa qalxıram.*

Məqsədim özümü öymək deyil. Demək istəyirəm ki, bizdən sonrakı sənət adamları heç kimə xəbislik etməsinlər. Bu, vətənə, millətə, bəşərə xəyanətdir. Xəbisliyini boğa bilmirsənsə, özünü boğ. Bütün maneələrə, xəyanətlərə baxmayaraq əlinizdəki bu kitab 24-cü şeirlər kitabım – uğurumdur. Hələ daha 10 – 15 kitablıq şeirlərim var.

Sizə cansağlığı, özümə yaradıcılıq uğurları arzulayıram.

Müxtəlif qəzetlərdə çap olunan yüzlərlə məqalələrim, felyetonlarımdan danışıram.

Əlimdəki “Sən dənizsən, gülüm” üçün şeirlər seçərkən gözəlilmədən bir an içimdə sürətlə tüğyan edən qan təzyiqindən beynim silkələndi. Sağ qıçım, qolum hərəkətdən qaldı. Beynim də az qala fəaliyyətdən qalacaqdı. Var olsun Respublika xəstəxanasının həkimləri, tibb bacıları, mənə ölümün əlindən aldılar. Aylarla yataqda qaldım. Yaratmaq həvəsim sönmədi. Əlim işləməsə də, ürəyim şeir deyirdi. O şeirlər yazılmadı. Barmaqlarım bir ara çətin də olsa qələm tutdu. 2011-ci ilin avqust, sentyabr, oktyabr aylarında və 2012-ci ilin mayına kimi yazılan şeirlər xəstəlik dövrümün məhsuludur.

SƏN DƏNİZSƏN, GÜLÜM

Dəniz qoxusu gəlir səndən, gülüm,
dəniz qoxusu;
Qaçıb gözlərimin yuxusu,
Gəmirir içimi dalğa-dalğa
dəniz qorxusu...
Sən məni qərq edə bilərsən
dəniz dərinliyində...
Çalxanırsan, çalxanırsan,
Ömrün ümid çənbərində,
Üzür arzu balıqları,
Üzür qəzəb kərgədanları
dəniz sərinliyində.
Dirsəklənib sahilin sərt daşına,
Ümid toru atmışam arzu balıqlarına.
Əriyəcək içimdəki dəniz qorxusu.
Bir qızıl balıq tutacam indicə,
Deyəcək yaşadığı dənizin
dadını, duzunu,
Deyəcək nə qədərdi fikrinin
eni, uzununu.
Sənsiz, səndən kənardə,
Söz süfrəsi açacaq
qızıl balıq mənimlə.
Mən ondan nə qızıl taxt,
Nə imarət,
Nə də dəniz umacam.
Mən ondan bəxt umacam, bəxt,
Bir də səni gətirən
vaxt umacam, vaxt;
Səni mənə yetirsin,

Səni məndə
Bir saralmaz gül kimi,
Məni səndə
Əyilməz pəlid kimi bitirsin!
Aramızda bitən kolu, tikanı,
Aramızdan itirsin...
Dəniz qoxusu gəlir səndən, gülüm,
dəniz qoxusu;
Qaçıb gözlərimin yuxusu...

SƏNSİZLİK NƏĞMƏLƏRİ

I

Yayın istisində
qora bişir salxım-salxım,
Qumu, torpağı
ələ götürmək olmur bir sıxım.
Sənsiz üşüyürəm.
İstəyirəm çölə çıxım,
Bələnim yayın istisinə.
Sənsiz yetim qalan evimizin
İşıqları qaralır.
Ucsuz-bucaqsız
cığırları daralır.
Töyşüyürəm,
Üşüyürəm.
Evimizə gedən yol
belə uzar deyildi,
onu kim uzadıb bu qədər?
Gecə keçib...
Mən hələ yol gedirəm fağır-fağır.
Məhəbbətim düyün düşüb.
Hicran bağrımı eşə-eşə,
Dərin quyu açıb ürəyimdə.

Qorxuram;
Sabahlarımız qərq ola bu quyuda,
ayrılıq ümidlərimi uyuda.
Sənsizlik;
Quş olub göylərə uçar,
Aya qaçır, ulduzlara qaçır.
Başıma min oyun açır...
Tuta bilmirəm,
Töküm qanını,
Alım canını.
Məndə görmə günahı;
Sənsiz qanadsızam axı!
Gəl,
Gəlişin sel olub
 yusun sənsizliyi,
səndəki mənsizliyi.
Unudum yollarda qalmağı,
Gəl,
Paslı tütəng kimi susma,
Bir yağlı tütəng kimi
 dur qəsdimə,
 atıl üstümə.
Bütöv ol sözündə,
Gəl, məni qaldır
Qohumların, qonşuların,
 dostların gözündə.
Bütöv ol sözündə,
Saxla o zirvədə
 zülm edə-edə.
Gəl,
Xilas elə sənsizliyi,
 mənsizliyi.
Gəl, gülüm, gəl...

01.11.2011

II

Sənsizlik
Göydən yerə kimi səssizlik.
Elə bil ki, vaxt dayanıb,
Hava susub.
Elə bil ki, külək əsib,
Ağaclarla göy daranıb.
Dünya indicə boy qaldırır,
Hər şey təzədən yaranır,
Lal-dinməz.
Hələ torpaq gül açmayıb,
Arabir insan görünür,
Hələ kimsə dil açmayıb.
Bu sükutun dərinliyində,
Günəşsiz bir yerdə –
Yerin sərinliyində,
Dəniz dibindəki
Daş kimiyəm.
Ayım, ilim
Çiliklənin gün-gün,
saat-saat,
saniyə-saniyə.
Süzülür beynimə sənsizlik,
Geyilir əynimə sənsizlik.
Elə keyimişəm ki, sanki
deyil əynimə sənsizlik.
Gəncliyim göy çəməndə
ayqır kimi kişnəyir.
Vaxt məni qamçılıyır,
göyüm qara buludsuz,
göz yaşı damcılıyır.

Gəl, gəl, dəniz qurusun,
hava durulsun,
Sükut sımsın,
cingildəsin
yerə düşən mis kimi,
Ərisin ürəyimin nisgili.
Gözlərimə nur gəlsin,
Görə bilim dostu, düşməni.
Gəl, gəl, çox saxlama məni
Mən bu sükut içində,
Ömrü sürüyə bilərəm,
Gülüm, çürüyə bilərəm.
Mən cəhənnəm, ay gülüm,
Qorxuram, qorxub yığılasan,
Birdən-birə yox olasan.
Beləcə, nəyə görə
bu dünya, ya da o dünya?
Gəl gülüm, gəl!
Tələs!

08.10.2011

TORPAĞIN ARZUSU

Bu torpağın
qəbir-qəbir ağzı var,
çiçək-çiçək nazı var.
Bu torpağın
nəfəs alan,
nəfəs verən ciyəri var.
Bu torpaq milyonçudur;
Qızılı var, gümüşü var,

Par-par yanan,
 parıldayan gülüşü var.
Unutma, salıb qarışığa
Bu torpağın
İnsan-insan,
 dövə-dövə, fil-fil,
Qarışqa-qarışqa
 çörəyi var,
Hər nə olsa gərəyi var.
Allahın yoğurduğu
Səhra-səhra, çəmən-çəmən,
Dağ adlı kündə-kündə
 xamırdı torpaq.
Qəhrəmandı, igiddi,
 fağırdı torpaq.
Namərd mərdə güləndə,
 coşdu, bağırdı torpaq.
Bu torpağın
 bir arzusu, diləyi var;
İnsan, insan olsun,
Onda nə dərd, nə nöqsan olsun.
Günü vecsiz səhərləməsin,
İnsan elə yaşasın,
Mən insanı yeyəndə
 məni zəhərləməsin.

02.11.2011

NAZİM HİKMƏT

Kitabından ayrılmışam,
 üşüyürəm,
Dalğaların
Sahilə atdığı balıq kimi
 töyşüyürəm.

Üzməyi bacarmayan,
Yuxularda yox olan
 adam kimi,
Fikirlərin dalğasında
 batıb-çıxıram.
Kimdi səsimi eşidən
 bu qaranlıq gecədə,
Ha qışqıram, çağırım.
Torpağı şumlayan kotan kimi,
Şumlayır ürəyimi Nazimin şeiri.
Dalğalı fikirlə, tufanlı sözlə
Tumlayır ürəyimi, Nazimin şeiri.
Gücüm çatmır özümə,
Dənizə qərq olan daş kimiyəm.
Dünya çöküb gözümə,
Özünü itirən baş kimiyəm.
Kitabını örtmüşəm,
Fikrimi, duyğumu örtə bilmirəm.
Şerinin istisi məni əridib,
Təzədən töküp.
Küçünə duyğuları, düşüncələri,
Toxunma köynək, dağ kimi sökür,
Məni zirvədən-zirvəyə çəkir.
İndi bildim. Gec bildim,
Şair olmaq
 Nazim olmaq deməkdi.
Necə xoşbəxtdi dünya,
Onda,
Ləngərlənən, dalğalanan,
Döyüşən Nazim yaşayır,
Yolu, cığırı Nazim daşıyır.
Onu alqışlayırlar:
Yerlilər hər yerdən, təyyarədən,
Göylülər səyyarədən.
Yerin söz Allahıdır Nazim,

Sevsən, yetər dadına.
O, elə ucadır ki,
Yetməz təyyarələr də.
Elə nurdu, nurundan
Yanır səyyarələr də.
Ona yetmək və ötmək,
Hələ ki, müşkül işdir.
Deyə bilir; – yox! – desin,
Kim ki, məni eşidir.

08.10.2011

AZADLIQ NƏDİR

75 illik ömrümün
55 ilində
azadlıq nə olduğunu
bilməmişəm.
Gözəllər gözlərində həkk edib,
O bunun, bu onun
gözlərində itirib,
Kimi də gözlərində öldürüb.

Kimi də məhəbbətin
qul bazarına gətirib.
Sonralar Xaqani, Nazim, Sabir
Sözü sözə calayıb
zəncirləyiblər məni,
Bilməmişəm, haradan
hara çəkiblər məni.
Vaxt da olub
sözlə dara çəkiblər məni.

– Bəsdi, gözəllər səni ovladılar, –
deyib, məni qandalladılar,
buxovladılar.
Azad yaşadığım gün nədi,
an olmayıb.
Bəzən də heyrətdən donmuşam,
damarımda qan olmayıb,
Qardaşdan, bacıdan,
dostdan xəbərsiz olmuşam.
Elə uymuşam fikirlərə,
Bəxt üzümə güləndə
fərsiz olmuşam,
Gülüblər mənə.
Şeirə qurban demişəm özümü,
Sözdə elə azmışam,
Bilməmişəm toxam, acam.
Bəxt da olub:
– Vaxtım yoxdur ölməyə, – deyib,
azdırmışam ölümü.
Bu gün sözün güzgüsünə baxdım,
tanımadım özümü.

02.11.2011

GÖZ YAŞI

Torpaqdan su içən,
Uzun boylu gəlin kimi
nazlana-nazlana
Çinara, palıda sarmaşan,
Pəncə-pəncə yarpaqları
Ay nurunda sayrışan tənək,

Hansı dərddən, kədərdən
ağlayıb ki,
Kimin oduna yanıb,
kimi anıb ki,
Göz yaşı salxımlanıb.
Əl uzadıb dərdim,
Demədim:
– A mələk, nədi dərdin?
Torpağın göz yaşını,
Tənəklər salxımlayıb!..
Tənək-tənək gözlərlə
Ağlayan torpaqmı,
Tənəkmi?

30.09.2011

NADANLIQ

75 illik ömrüm
qarşımda varaq-varaqdı,
Qalın kitab kimi.
Ağlım başımda bir yaraqdı;
Bəzən elə olur ki,
Mən mənə yad görünürəm.
Doğrudan nə ağırmiş;
Hamının görmədiyini görmək,
Hamının bilmədiyini bilmək.
Nə yaxşıdır naşını
Qandırınca, ölmək.
Yandıım Nəsiminin halına.
Öldüm nadanın söz gülləsindən,
Dedilər: – vaxtı imiş,
belə yazılıb alınna.

Qınama Nəsimini,
Nəsimi dövründəkiləri
İsgəndər,
Qına, qına dövründəkiləri.

07.10.2011

İSTƏYİRƏM

Qərb harınlayıb,
Gədələri qarınlayıb.
Gödənləri yatsın deyə,
Hay-küyləri batsın deyə,
Haqq! – deyib çığırırım,
Eli haqqa çağırırım!
Buna gülən naşıdır,
Amerika – hiylələrin
Qızıl taclı başıdır.
Fransa, Almaniya,
İngiltərə quyruqdu,
Qalanlar buyruqdular.
Ay insanlar, əzin başı,
Dibdən kəsin quyruqları,
Quyruqları itirin,
yuxuları bitirin,
Bəşəri ağ günlərə,
Azadlığa yetirin!
Şərqdə ara vurana,
Hiylə-kələk qurana,
Çəkilib yan durana
Tüpürmək istəyirəm,
Namərdləri, nankoru,
Ürək dolu dərdləri
Türk oğlu Nazim kimi
Süpürmək istəyirəm!..

ELƏ MƏN DƏ DÜNYAYAM

Bir gözüm Günəşdi,
bir gözüm Aydı,
Ürəyim oxumdu,
fırlanıram başına.
Hüceyrələr ulduzlarımdı,
Səpələnib içimdə,
Hərəsi bir biçimdə.
Damarlarım çaylardı,
Gah düz axar, gah burular.
Çaylarımdı suvaran,
Çəmən məni, bağ məni.
Yar görəndə çaylarım
Aşıb-daşır, çağlayır.
Yaxşı, yaman insanla
Eldə könül bağlayır.

21.09.2011

YOL

Aparan yol,
Gətirən yol,
Sevinc çəmənli,
Kədər bağçalı,
Sirr dolu, arzu dolu
boxçalı yol.
Boyu ölçüyə gəlməz,
Yaşı hesaba gəlməz.
Qollu-budaqlıdır
Danışdırsan,

Danışır...
dilli-dodaqlıdır.
Budaqlanır yol-yol,
 cığır-cığır,
Dərəyə enir, dağa çıxır.
Budarları yarpaqlanır
 şəhər-şəhər, kənd-kənd.
Yarpaqları çəmən-çəmən,
Tala-tala,
Dəniz-dəniz.
Oxqay! – deyir
 dənizində çimənlər.
Görüşdürür, ayırır,
Yollar ömür yolunu.
Bu yollarda yolu
 yarımçıq qalan var,
Yoluna
 qızıl quşlar qonan var,
Yollarda yolunu itirən var,
Ömrünü bitirən var,
Yollarda aparən var,
 gətirən var.
Yollar üfüqdən üfüqə uzanandı,
Yollar da ömür kimi
 gah itirən, gah qazanandı.
Yollar da ekvatordu,
Dolanır Yer şarının belinə.
Kütlə sürü-sürü, naxır-naxır,
Ariflər tək-təkdi yollarda.
Hər gün məni alır belinə
Yollar ağır yük kimi.
Hər gün insanlar bitir belində
 bir yeriyan tük kimi.

Cığır cığıra qarışıb,
ləpirləpirə,
Ləpir var ki, bənzəyir
körpə qəbirə.
Cığır var, cığırı örtüb,
Cığır var, həyadan pörtüb.
Vay cığırı itənin halına...

28.09.2011

VAXTDAN GÜCLÜ NƏ VAR Kİ

Saatın taqqıltısı –
Vaxtın ayaq səsi.
Vaxt dəli bir heyvərə,
vaxt sərsəridi.
Vaxt məni əzir,
sarsıdır,
Vaxt məni bəsləyirdi.
Vaxt xəbisi, acgözü
Pişik siçan oynadan kimi
oynadırdı.
Həmişə acgözləri
Qazan kimi qaynadırdı.
Nadanları qudurub,
Dahilərlə
bir masada oturdub.
Yarıac, yarıtox
Qış günü, əynində
Yayda geyilən köynək,
Başında bəşərin dərdi.

Ürəyində
yaralı sevincdən qalan göynək
gəzir dahilər.
Vaxtdan güclü nə var ki;
Şəhərləri çəkir,
Qatarları zəncirləyib
dəli kimi bağırda-bağırda
Aparır,
Dağların başını dibindən qoparır.
Vaxt axır kükrəyən yel kimi,
Evlər dağıdan,
Min illik çınarı yıxan sel kimi.
Vaxt alıb aparır,
Heç kimin xəbəri yox ki,
sevincli anlarda belə,
Ömür aparır,
Dünəni by gündən,
Gəncliyi candan,
Coşqunluğu qandan,
Atanı oğuldan,
oğulu anadan aparır,
Məni məndən qoparır...
Vaxtdan oğurladığım
bu şeiri verdim sənə,
Keçən vaxtı hayladım,
Dönüb geri baxmadı.
Bəlkə, utandı;
Arifi nadanla aparmağından,
Məndən ömür qoparmağından.
Qışqırdım: – hey...y...
– Hara gedirsən?

Səs gəldi hər tərəfdən
– Gedir gedər-gəlməzə!
Bu dünya qovhaqovdu,
Hərə bir cürə ovdu
Vaxtın cəsus əlində.

28.09.2011

AXŞAMÇAĞI

Kainat günəş adlı
gözünü bağladı,
Hava bozardı.
Kövrələn buludların
gözü nəmləndi.
Küləklər odlu köynəyini soyundu,
Sərinlik geyindi.
Elə bil təbiət keyidi.
Sükut çökdü araya –
axşam sükutu.
Get-gedə ağırlaşdı hava,
Anasız quzu kimi
fağırlaşdı hava.
Elə bu an,
Açıldı dünyanın Ay gözü;
Göydən Yerə yağdı
Ayın həlim, səbirli,
təmkinli sözü.
Süfrələdik çəməni,
Səslədik Ay nurunda,
Ay səsində çiməni.
Yatmışlar xəbərsiz idilər

Aylı süfrəmizdən,
Gecədən gündüzə olan
səfərimizdən.

29.09.2011

HANI O GÜNLƏR

Ay acığım gələnlər,
Hər işimə gülənlər,
Gəlin, görüm sizləri
Tamarziyam acınıza.
Hardasan, ay yaxşı adam,
Ömrün naxışı adam.
Gəl, naxışla günümü,
Gəl, bağışla,
bir təbəssüm işır ver,
Günəşlənsin,
Genişlənsin otağım.
Gülüş, sevinc püskürsün
çoxdan susan dodağım.
Gəl, ey kəndli, şəhərli,
Gəl, ey dili zəhərli,
Gəl, səninlə açım səhəri.

Hərəniz bir rəngsiz,
bəzəyisiz həyatın.
Ey tikanlar, qanqallar,
bitin, boy atın,
Güllər yorar gözümü,
İtirərəm özümü.

Ay Alabaş,
Səni görməyim də,
Üstümə hürməyin də
 səadət imiş,
bilməmişəm.
Dünya düşər gözümdən,
Həyat kar olar, kor olar.
Dolanın dövrəmdə,
Dolanın ilanlar,
Sizsiz qədri bilinməz
 göyərçinlərin, qartalların.
Demirəm: ey zəhlə təkən
 milçəklər, cır arılar,
 ölün, qurtarın.
Mızıldayın, vızıldayın,
Sükut məni boğmasın.

05.09.2011

ANAM VARDI

Anam vardı:
İndi qutu qəbirdi,
Daş səbirdi.
Dünya boyda sevincini,
Kədərini gizlədib.
Ha dururam qəsdimə,
Ha yağırım üstünə,
Qımıldanmır.
Əti təkülüb,
Sümükləri bir ocaq
 odun kimidi.

Anamla gübrələnmiş torpaq
Onun külüdü.

Anam vardı:
Səhərlərə çağlardı,
Nadir! – deyib ağlardı,
Mənə könül bağlardı.
Səadətdi, öləndə
Bir ürəkdən ağlayan
Anan ola,
Göz yaşının selində
Eldən qəbrə gedəsən.

30.09.2011

GECƏ GƏLİR

Bayaq saat beş idi,
İndi saat altıdır –
 yaxınlaşırıq axşama,
Külək qulağıma yağdırır
Həzin bir oxşama.
Sızdırır sümüklərimə,
Sevgisini itirən,
Az qala ömrünü bitirən,
Qaragözlü bir qızın sızıltısını.
Haray çəkib oxumaq istəyəm,
oxuya bilməyəm
Bir Məcnun mızıltısını.
Az qalib axşamın qəribliyinə.
Baxma bu dünyanın qədimliyinə,
Çox işləri körpədi,

Bu günü sabaha körpüdü.
Hava axır sel kimi;
Kimimizi qoparır, aparır,
Kimimizi yalayıb keçir.
Kiminə də hələlik! – deyir.

Gəlir axşam qəribliyi;
Hava
Toy paltarını soyunub,
Matəm libası geyinir,
Gələn gecə
Qarı kimi deyindir...
Bu gecə

Yenicə doğmalaşırıdığ.
Mənim bu günümdə,
Əlimdən qaçdı bir günüm də.

30.09.2011

MİLYON GECƏLƏRDƏN BİRİ

Axşam olur
hava qaralır,
Adamlar işdən ayrılır,
Süfrə mahnısı çalır,
Süfrələrdə qaşıqlar,
Uşaqlar nağıllanır,
Ballanır, noğullanır,
Bətir yuxu dənizində.
Ana düşünür,
Ata düşünür,

borcları yada düşür.
Pəncərədən baxıram:
Asfalt yollar boyunca,
Axan ulduzlar kimi
Axır rəng-rəng maşınlar.
Ulduzlar geri dönməz,
Bu maşınlar dönəcək.
Daha səhərdir deyə,
ışıqları sönəcək.
Həyat da bir təkərdi, –
fırlanır öz oxunda.
Bu təkərdə fırlanır
uzaqlar da, yaxın da.

07.09.2011

TƏBİƏTİN BİR ANI

Külək əsir,
Gül üşüyür,
Çiçək çiçəkdən kəsür,
Könlüm çəmənlə
salamı kəsir.
Qara buludlar
qaraldır göy üzünü,
Torpaq tutub kökündən,
Ağac göyü süpürür.
Bulud çıxıb özündən,
Yağışlayır özünü.
Boz buludlar lal keçir,
Hələ demir sözünü.

06.09.2011

MƏN

Mən də qoca şir balasıyam:
Məni böyüməyə qoymurlar,
Nadanı, nadanlığı
 döyməyə qoymurlar.
Mən böyüyəcəm,
Böyüyüncə döyüləcəm,
 söyüləcəm,
Şir olacam bir gün,
Şirlik edəcəm;
Düz yolumu
Düz gedəcəm,
Köhnə nadanlar itəcək,
Təzə nadanlar bitəcək.
Mən, şir qalacam!

29.09.2011

O DÜNYA

Üzöldüm Günəşdən,
üzöldüm Aydan,
Ulduzlar əlimi buraxdı birdən.
Torpaq məndən ötrü
darıxdı birdən.
Cəhənnəm, yoxsa ki,
Cənnət açdı qapısını,
Yer qəbir cibini açdı ki,
 qapsın.
Allahım hər işi atdı, unutdu,
O mənim əlimi qaçaraq tutdu.

Qayıtdım dostların yanına bir də,
Qarıxdım ellərin qanına bir də,
Məni alqışladı Günəş də, Ay da.
Yarımçıq işlərim tamamlanacaq,
Yeni əməllərə yollar açacam.
Sonra bu dünyadan
qalib uçacam,
O dünyaya, qapını özüm açacam.

29.09.2011

YUXUM

Yatmaq istəyirəm,
Ruhum dənizlədir.
Mən bu dənizdə gəmi,
Beynim kapitan!
Əmr gəlir:
hüceyrələrim
Ləpə-ləpə dincəlik,
Bütün bədənim incəlik.
Ürəyim motor kimi döyünür,
Bütün cismim öyünür,
əl çalır ürəyimə.
Damarlarım çağlayır –
Baharda Araz kimi.
Canımdakı ağrılar
Buxarlanır ocaq üstə su kimi,
Yuxum dərinləşir –
Dənizlər, okeanlar kimi.
Beton, daş kimiyəm
bu dənizdə, okeanda....

Bir də oyanıram
Səhər nəğməsini oxuyanda.
Gələn səhərin işığı,
Bu günü toxuyanda.

30.09.2011

SƏNDƏ, MƏNDƏ

İlk eşqimiz bir ocardı,
Yanır, küsüb səndə, məndə.
Söndürməyib aylar, illər,
Yolu kəsib səndə, məndə.

Xəyallarda xəlvət-xəlvət,
Öpüşürük, sözsüz, əlbət.
İllər keçir, bu məhəbbət
Vermir nəsil səndə, məndə.

Barışmışıq qismət ilə,
Yaşamışığı ismət ilə.
Qocalmışıq həsrət ilə,
Diş dil kəsir səndə, məndə.

Keçdiyimiz yol otlanıb,
Ömür minib, vaxt atlanıb,
Diş tökülüb, bel qatlanıb,
Vaxt tələsir səndə, məndə.

Sən anasan, mən atayam,
Sən bu taysan, mən o tayam,
Tənha, yalqız bir adayam,
Külək əsir səndə, məndə.

05.10.2011

GÖZƏLLİK

Naqəfil bir gözəl gördü,
Həyat arxasınca süründü.
İtdi ağı, huşu,
Bilmədi yazı, qışı.
Saldı cibindən, itirdi
Bir-bir neçə dahini.
Biz də pərişan-pərişan
Dedik: – ömrü bitirdi!
Ayılarda gec idi;
Axtardı itiyini.
O da itirib başını,
Azmışdı düz yolunu.
Həyat da mənim kimi
Gözəlliyə aldanır!
Ah, gözəllik, gözəllik!

07.10.2011

AYRILIQ

Ayrılığın atdım oda,
Mənim kimi yandı o da.
Nə doğmaya, nə də yada
Mən qıymaram ayrılığın.

Onun bəmi, hər zili də,
Bir anı da neçə ildi.
Nədən belə acı dildi?
Dost saymaram ayrılığın.

07.10.2011

ANA ÖPÜŞÜ

Uşaq durduğu yerdən,
Yıxıldı yerə birdən.
Əzildi üzü, başı,
Sıyrıldı qara qaşığı.
Gəldi təcili yardım,
Dərman qoydu, bağladı,
Ağrılar azalmadı,
Uşaq elə ağladı.
Ana basıb bağına,
Tumarladı balanı,
Öpdü qanlı yaramı.
Öpdü, öpdü doyunca,
Dodağı yorulunca.
Yara nə tez sağaldı?
Uşaq güldü, çağladı.
Bilmir həkim, loğman da
Ən gözəl dərman imiş
Anaların öpüşü.

30.08.2011

Elə söz eşidirəm,
Əlim qalır üzümdə,
Mat qalırım özüm də.
Dilim də topuq vurur,
Tüklərim biz-biz olur,
Nə deyim beləsinə?
Söyümmü dədəsinə?
Düşünürəm baxdım,
Özünə, dədəsinə;

Az günahı varsa da
Böyütməkdə gədəni,
Yenə də nadandılar,
Söydürənlər dədəni.

09.10.2011

Hələ saat altıdır...
Hava necə də qaralıb.
Sanki dünya daralıb.
Gecə yaman tələsir.
İşıq bahadır, baha,
Tapılmaz bir daha.
Versələr də, dünyanı,
Qayıtmaz bircə an da.
Gözlə, bu gecə bitsin,
Qaranlıq Yerdən itsin,
Təmənnəsiz, minnətsiz
Səhər işıq gətirsin.

08.10.2011

Poeziya qananlar üçündür,
Eşq oduna yananlar üçündür.

Adilik ilhamın yoxluğundandır,
Dahilik ilhamın çoxluğundandır.

30.08.2011

Şair;
Uşaq kimi ağlayır,

Pələng kimi bağırr.
Haqq boğulur! Kəməyə
Yeri, Göyü çağırır.

17.09.2011

Ədalətin yolu bağlı,
Həqiqətin qolu bağlı,
Yarıncıqlar dolmayır,
Hələ qalib yolu, bağlı.

17.09.2011

7 İYUL 2011-Cİ İL

Birdən,
Göyün fərqi olmadı yerdən;
Damarım qan fısqırdı,
Dilim ağzımda qısqırdı.
Qırıldı ömrümün
sinir telləri,
Daha çalınmaz,
nəğmələri, harayı
eldən-elə salınmaz.
İllərdən,
Dillərdən yorulmuşam,
Dərddən, qəmdən, sevincdən,
Sözdən yoğrulmuşam,
Bir şaqqa cəmdək kimi
Yerimdən qopardılar,
apardılar...

Xəlbirləyib – ələyib,
Gördülər ki, hələ, hələ,
Bir də, bir də çalınaram.
Var olsun həkimlər –
Ömrə hakimlər!
Həkim Kamilə gəldi,
Kəmənd edib elmini,
Cilovladı ölümü,
Həyatladı əlimi,
Çaldı sinirlərimi,
Bərk yapışım deyə həyatdan,
Dinlədi ahəngini.
Dedi: – hay salmaq olar,
Bu sinirdə çalmaq olar.
“Koroğlu”nu, “Cəngi”ni.
At belinə çıxmaq olar,
Bir də basıb üzəngini.
Gəldi Sevdə, Aynur xanım,
Sığal çəkib yoxladılar
necə işləyir qanım.
Həyəcana köklənib,
kövrəlib,
Gözləri yekəlib,
dodaqları titrəyir,
Vaxtsız yatıb, vaxtsız durur,
Ürəkləri coşqun vurur;
Cahangirim, Etibarım, Elnurum.
Həkimlərə yalvarır.
– Kəsin, kəsin!
Kəsin ölümün yolunu!...

15.10.2011

ÖLÜMLƏ DÖYÜŞ

Hava isti olsa da
Üşüyürəm,
Töyşüyürəm.
Balıqçı torundakı
balıq kimi çırpınıram.
Ölümün polad kimi sərt
Divarlarına çırpılıram.
Ölüm açıb ağzını
dəli əjdaha kimi,
durub qəsdimə,
gəlir üstümə.
Həkimlər əl qoyub
baxır istimə,
hərərətim qırxı keçib.
Duyğularım, hislərim
Məndən köçüb.
Heç bilmirəm mən adlı
İnsan göydə, yerdədir?
Dirəndim saman çöpünə,
Arada tül pərdədi.
Yarım yoxdu,
Yarıcanla döyüşdüm...
Ölüm aldadır məni:
Gözəl mənzərələrlə,
Nazlı gözəllərlə,
Quş ağzındakı südlə,
Uyuram, aldanıram,
birdən ayılıram,
Yenə bayılıram.
Yaxından səslər gəlir,

həyəcanlı, boğunuq.
Dağ çayları kimi sızıltılı,
qərib mahnısı kimi mızıltılı.
Yerdəyəmmi, göydəyəmmi?
Bilmirəm.
Hərdən sayıqlayıram,
hərdən dinmirəm.
Ölümlə döyüş uzun çəkir...
Çırpınıb çıxıram
əjdahanın ağzından,
Bu döyüş çəkir
bir gecə azından.
Qalib sərkərdə kimi
Salamlayıram səhəri,
Sevinir dövrəmdəkilər,
Pəncərədən seyr edirəm şəhəri,
Şirindi yaşamaq,
İki qıçla, bir qıçla
Tək əllə də.

ŞAMAXI GÖZƏLİ

Gözəlliyn tacısan,
Ay Şamaxı gözəli.
Qızqalama bacısan,
Ay Şamaxı gözəli.

Xaqani qismətisən,
Nəsimi həsrətisən,
Şirvanın ismətisən,
Ay Şamaxı gözəli.

Hər gözün bir çiçəkdi,
Yanağın çiyələkdı.
Ay, Günəş sənə çəkdi,
Ay Şamaxı gözəli.

Gözünə gözüm düşdü,
Gəl, – dedim, sözüm düşdü.
Ömrümə izin düşdü,
Ay Şamaxı gözəli.

Dədəgünəş qızısan,
Bu dağların yazısan,
Alnımdakı yazısan,
Ay Şamaxı gözəli.

Çox illər adlamısan,
Çox şair odlamısan.
Vəfasız olmamısan,
Ay Şamaxı gözəli.

Gözlərin qızılgüldü,
Sən baxdın, qızıl güldü.
Sənli gün – qızıl gündü,
Ay Şamaxı gözəli.

Çağlamaz çağlar günüm,
İsgəndər ağlar, gülüm.
Gəl, sevinim, gəl, gülüm,
Ay Şamaxı gözəli.

19.10.2011

OYANAN XATİRƏLƏR

Şamaxı!..
Gəlib gördüm uşaqlar,
Uşaqlığı bitirib.
Gənclər,
gəncliyini itirib.
Təzə cavandı hər yan.
Mən onlara yad,
onlar mənə yad.
Ürək olmur şad,
İçimdə baş qaldırır
Bir dəli fəryad.
Dostlar, tanışlar,
Həftədə bir, ildə bir,
Yaralı alma kimi
Saraldılar, düşdülər
Bir ömrün budağından,
Ağladılar doğmalar
Ölümün bu dağından.
İndi, payızlamış meyvədi,
Tək - bir heyvalar kimi
Sayrışırlar yaşıdlar.
Çiçəklənir, boy atır,
Pöhrələnən yaşıllar.

Şamaxı, 17.10.2011

BEYNİM

Təhlükəni bildirən,
Məni ağladan, güldürən,
Beynim!

Onsuz açılmaz eynim.
Həmişə sığallanmaq istəyəm,
cilalanmaq istəyəm,
Döyüşə girmək üçün
silahlanmaq istəyəm,
Məni yaşadan,
Məni mənə daşıdan,
Allahdı beynim!

11.10.2011

ŞEİRİM

Özümü ilhamlamasam,
Sözü,
ilhamla mayalamasam,
gəlin kimi həyalamasam,
Elə vermərəm.
Şeirim –
beynimdən süzülən balımdı,
hər sözüm,
Ömrümün yanağında xalımdı.
Seviləcək, mütləq seviləcək,
Sevənlərin,
dərdi-qəmi silinəcək,
Mütləq silinəcək.
Fikri oyatmasa başda,
Sevgi yaratmasa daşda,
Üz çevir o sözdən.
Əsrin zəlzələsi,
vəlvələsi qopanda
İsidər insanı şeirim.

Nadanın çoxluğundan,
Ədalət yoxluğundan,
şeyrim kölgədədi.
İnanıram ellərə...

25.10.2011

BU GECƏ

Bu gecə
Səni unutmaq üçün
Bir neçə dərman atdım,
Başımı nərddə qatdım,
Beynim sənsizləmədi.
Beynimin sənli aynasını
sındırmaq istədim,
sınmadı.
Beynim usanmadı.
Beynim kainat qədər genişlənir,
Aylanır, Günəşlənir.
Səni gəzdirir

bəzəkli maşınlarda.

Çiçək dolu çəməndə,
Sakit, ləpəli dənizlərdə qərq edir.
Gizlədir, tapıram.
Dəli, coşqun ləpələrin
əlindən alıram.
Səni yenə də,
Yenə də qoynuma salıram.
Bilirəm, sən yatmısan,
Dərin yuxuya batmısan.
Bəs necə oyaqsan məndə?

Beynimdə nə gəzirsən?
Niyə yuxumu
 ayaqlayıb əzirsən?
Mən sənə dünyanın
 ən şirin neməti
məhəbbət vermişəm.
Niyə yaxşılığa yamanlıq edirsən?
Çiçəklənən ümidlərimi
 güman edirsən?
Niyə?

29.10.2011

HƏYAT DAVAM EDİR

Mən yoxam, sən yoxsan, o yoxdu,
Dünya öz işindədir.
Gülən gülür, ağlayan ağlayır,
Yatan yatır, çağlayan çağlayır.
Maşınlar yolları yığır,
Maşınlar yolları açır təkərlərində.
Ağaclar yarpaqlayır,
Daşlar daşlığını edir,
Yaxşı, yaman
Başlar başlığını edir.
Hökm deyil ki,
hər başda dahilik bitsin.
Hər başda tük bitirsə, həyat davam edir.
Həyat davam edir; ölümlə-itimlə.
Həyat davam edir;
səhrada qanqalda,
 lalədə bitimlə.

Hərəkət var, dönüş var.
Həyat davam edir;
 milçəklərin uçuşunda.
Qarışqa qaçışında,
Bal arısı bal daşıyır,
tısbağalar qınında yaşayır.
Gözlə görünməyən,
dağ boyda adamı əyən
 mikroblar, canda gəzir,
Zərrə-zərrə hüceyrələri
parçalayır, əzir.
Həyat davam edir;
Qəbirdəki ölünün parçalanmasında,
Yolların haçalanmasında,
Fikirlərin döyüşündə,
Mal-qaranın örüşündə,
Anaların duasında,
 nadanların söyüşündə.
Dırnaqların ucunda,
həyatın toxunda, acında.
Həyat davam edir;
Oyunları ilə,
keçiləri, qoyunları ilə.
Həyat davam edir, davam edəcək,
Sənli, mənli, onlu,
onsuz dünyada.

30.10.2011

MƏN YERİYƏN BİR HEYKƏLƏM

Mən yeriyən bir heykələm;
Qulağıma səs çiləmə,
Səpələmə söz sinəmə,

Söz cücərməz.
Əllərimə toxunma ki,
Üşüyərsən.
Güc eləmə qaldırasan,
Töyşüyərsən.

Mən yeriyan bir heykələm;
Fikrim məndə qovrulur hey...y...
Arzu məndən qovulur hey...y...
Yel gizlənpaç oynayır hey...y...
Gecə-gündüz ciblərimdə
Danışmıram, lalam, karam,
Düşünürəm hamıdan çox.
Gəncliyimə söykənib mən,
Dağ atıla bilmirəm, yox.
Eşq-məhəbbət yarışına,
Mən qatıla bilmirəm, yox.

Mən yeriyan bir heykələm;
Sözün dəyirmanıyam,
Çay ilhamım boşalınca,
Həndir-hamar, çala-çuxur.
Xam sözləri üyüdürəm,
Söz dənliyim boşalınca.

Mən yeriyan bir heykələm;
Baltalasan, çəkiçləsən,
Eynimə də almaram mən.
Bircə kəlmə yalan desən,
Çilik-çilik olaram mən.

17.11.2011

BAŞIM DÖYÜNÜR

Başım döyünür;
Elə bil ürəyim başıma köçüb,
Başımda döyünür yerin nəbzi.
Bilmirəm nədir qəzəbi,
Döyünür gubba-gub.
Deyirəm: – bəlkə də, Əzraildi bu,
Döyür ömrün qarısını...

Başım döyünür;
Mən ölçüdə-biçimdə
Qəm püskürür içimdə.
Elə bil ümidlərin
Zəlzələsi başlanır.
Qıçı, qolları bağlı,
Həqiqətmi daşlanır?

Başım döyünür;
Liviya, Suriya
 ömürdən qırılanlar,
Raket-raket ocaqların
 odunda qovrulanlar
Tüstülənir başımda.

Başım döyünür;
Bu necə xəstəlik, necə azardı,
Ürəyim, əllərim, başım bezardı.
Başımın başına oyun açırım,
Yeməyə yox, dərmanlara acıram.

Başım döyünür;
Qarabağı, Kəlbəcəri

satanlar, –
muradına çatanlar
başım da addımlayır.
Məndən sənə, səndən ona,
ondan ona adlayır.
Yuxum ərşə çəkilir...
Beynimin hüceyrələri,
Qanı quruyan əzələlərim sökülür.
Məndən qəbiristanlığa
bir kəsə yol çəkilir.

Başım döyünür;
Gecə, coşqun dəniz kimi
haray salır,
Sübhə yaxın,
Zərif-zərif ləpələyir.
Sanki susuz torpağa
Sərin su səpələyir.

Başım döyünür;
Elə bil ki, köpək qarı
Gecə-gündüz deyindir.
Həkim bilmir illətini,
Qova bilmir başımın
əzabını, zillətini.
Axı həkim nə bilsin,
Mən nə qədər sevirəm;
Yarı satqın, yarı qorxaq,
Gözlü kor, qularlı kar,
Dahisi çox millətini.

Başım döyünür;
Televizora baxmaq olmaz!

Mahnı oxumaq olmaz!
Fikri yozmaq olmaz!
Şeir də yazmaq olmaz!
Niyə yaşayırsan, İsgəndər?
Gözləyir qatar,
Sənə borc verilən ömrü qaytar!

20.11.2011

FƏHLƏ

Fəhlə işləyir;
Tanışdı hər işlə,
İşləyir vərdislə...
Əllərinin içi düyün-düyün.
Bu düyünləri salıb cibindən
aylar, illər.
Oturmuşam, baxıram
Gözüm şənlənir,
Bu fəhlənin əlinə,
üst-başına sellənir.
Özüm burda,
Fikrim uzaqlarda
Düşünürəm: – Barak Obama,
Sarkazi kimə kəfən toxuyur?
Ərəb analar
Həyat, yoxsa ölüm nəğməsi oxuyur?
Bəşər Əsəd
hələ də dönmür inadından,
hardasa təyyarə buludlanıb,
ölüm yağır qanadından.
Fəhləni düşünürəm, –

Haqqımı düz verəcəkmə sahibkar?
Yoxsa,
Pul ver, – deyəndə olacaq kar!
Görəsən, bu fəhlənin evi varmı?
Nazlı-duzlu vətən qızı ona yarmı?
Mən səliqəli geyimdə,
Zərif, ağ əllərimlə,
Palçıqlı əllərinə əl uzadıb
Baldan şirin dilimlə
Salam, qardaşım, – desəm,
O, məni qınayarmı?
Ya da palçıqlı əllərini uzadıb
Məni sınıyarmı?

20.11.2011

Qanla dolu sətirlərim –
Çiçək-çiçək ətirlərim,
Yağış-yağış sözlərimə
çətirlərim,
Axıb gedir çaylar kimi
eldən-elə,
sellənə-sellənə.

10.11.2011

Damarımda Xaqani,
Nəsimi, Sabir qanı var.
Bu qan saxlayır məni,
Bu qan çalxayır məni;
Haqq! Haqq! – deyib çığırım,
Səni, onu, onları
Qələbəyə çağırım!

Noyabr, 2011

Qəm evi, qəm qalasıyam,
Kim qəmindən bezardı,
Göndərsin mənə.
Heç kimə – yox! – demərəm,
Alıb körpə uşaqtək
əzizlərəm canımda,
Ağlamaq istəyəndə,
gəzdirərəm qanımda.

21.11.2011

NƏYƏ GƏRƏK

Kağız yoxsa, qələm nəyə gərək?
Qələm yoxsa, kağız nəyə gərək?
Ürək boşsa, ağıl kəmsə,
İlham nəyə gərək?
Yol uçrumsa, sel gəlirsə,
İnam nəyə gərək?
Nadan ölüdür, ölüyə
Ölüm nəyə gərək?
Birlikdə dirilik yoxsa,
Aləm nəyə gərək?
Sözüm yoxsa, közüm yoxsa,
Ailəm nəyə gərək?
Qələm tutmur,
Haqqı deməyə qorxursa
Alabəzək yuxusa,
Əlim nəyə gərək?

21.11.2011

TƏZADLAR

Kömür, məni qaralama,
Elə ağam, qaralmaram!
Çəkmə məni sağa, sola,
Poladdanam, qırılmaram!

Kotan, məni şumlama gəl,
Mən mərmərəm, şumlanmaram!
Məni şərlə tumlama sən,
Müqəddəsəm, tumlanmaram!

Çirkab, məni çirkablama,
Safam, çirkab götürməyəm!
Mən sevincəm, ürəklərə
Ələm, kədər gətirmirəm!

Namərd, məni hədələmə,
Qorxu nədir mən bilməyəm!
Kim, kim olsa sənün kimi,
Yaltaqlanıb ... silməyəm!

Yollarımı selləmə ki,
Qəm selində bərkimişəm!
Namərdlərin tənəsinə,
Hasar kimi çəkilməşəm!

Paxır, məni paxırlama,
Qızıl, gümüş paxırlanmır!
A mal, məni naxırlama,
Pələng, aslan naxırlanmır!

Sənə ağıl vermərəm mən,
Ruhu nədan ağıllanmır!
Yurda yüngül gələn kəslər,
Ölür, amma ağırlanmır!

Sən çıxartma məni yaddan,
Mən keçirəm seldən, oddan!

22.11.2011

GƏLİŞİN

Dərdimi ürəyimdən
göz yaşımlla yuyuram.
Səni unutmaq üçün
nağıllara uyuram.
Gəlişini eşidib,
Əllərimdə çırpınırdı həsrətin
Uşaqlıqda tutduğum quşlar kimi.
Əllərimin qapısını döyürdü,
– Aç, aç, qapını,
Xilas olum, – deyirdi.
O, mənə verdiyi qədər
Əzab vermək istəyirdim ona.
Bu istəyi yetirə bilmədim sona.
Şairəm,
Zülm edə bilmirəm,
Məni əzən düşməne də.
Buraxdım həsrətini
Əllərimin zindanından,
Qisas ala bilmədim.
Gəlişin,

Buludam, yağdırdı məni,
Yazın gəlişinə sevinən torpaq kimi
Ürəyim quzuladı.
Muştuluğa gəldi bənövşə,
nərgiz arzular.
Arzularım sevincdən,
Çəməndə oynaqlayan oğlaq kimi
atılır-düşür.
Barmaq-barmaq buynuzları
yamaqları, qayaları eşir.
Gəl, gəl, baharım,
Bahar görən torpaq kimi
Göyü buludlasın sevinc buxarım.
Çaylar kimi aşım-daşım,
Kür, Araz Xəzərlə
Mən səninlə qucaqlaşım.
Gəldin,
Bu günü bayram etdi yaz buludları.
Şimşəkləyib üfüqlərə yazdılar:
– Qoşa qarıyın,
Sən də, sən də təbiətsən.
Yağın, küləkləyin,
Daşı, torpağı ürəkləyin, qorlayın.
Biriniz damla-damla yağın,
Biriniz torpaq kimi barlayın.

17.11.2011

QIŞ NAĞILI

Qar yağır hey...y... qar yağır,
Maşınlar ehtiyatla,

Sürücü qorxa-qorxa
keçir yolları.
Təkərlər qaralayır,
Tez-tələsik
qar ağardır yolları.
Bakı girib ağ dona,
Hər gözəldən gözəldi,
Nəyi bənzədim ona?
Evlər fəvvarə kimi
püskürür qar içindən.
Pəncərələr açılır,
Boylanır yar içindən.

Bakının qanadında –
Xırdalan şəhərində;
Evimiz bayır kimi,
Bayır evimiz kimi.
Evdə qılınc oynadır
qışın qəzəbi, kini.
Soyuducu nə lazım,
Nə var masa üstədir.
Yağ, pendir, ət elə bil
Ağzı açıq püstədir.

Uşaqlar, belə gündə,
Mənə fikir verməyin.
Özünüzü qoruyun,
Uşaqlar, özünüzü,
Səhər yusun özünüzü.

Mən günəşi sönməkdə,
Ayı batmaqda olan,

Qar işıqlı bir günəm.
Siz, Günəşi doğulan,
Ayı parlaq sabahlar,
Mən axan ulduz kimi.
Siz neçə sabahları
Gülüb salamlarsınız.
Sizin bir könlünüzdən
Düşən sevinc, hər fərəh,
Sabahların üzündə
dərindən yaralar açar.
Neçə bəhrəli fürsət
can əlinizdən qaçar.
Mənə fikir verməyin;
Mən həyatı, ömrü,
Xəlbirlənən, ələnən,
Adı, özü bəllənən
Nağıl dolu qocayam.

Mənə fikir verməyin;
Özünüzü qoruyun,
Uşaqlar, özünüzü,
Səhər yusun özünüzü.
Sizin gözlərinizdə,
Sizin sözlərinizdə,
Barmaqların ucunda
sabahın nuru yanır:
Üzünüz işıqlanır,
Ağaclar budaqlanır,
yarpağı dodaqlanır,
Analar uşaqlanır.

Özünüə fikir verin,
Uşaqlar, özünüə,

Səhər gülsün üzünüə.
Sözləri incitməyin,
hər sözə fikir verin.
Özünüə fikir verin:
Ay uşaqlar, uşaqlar –
Sabahlara işıqlar.

23.11.2011

ADSIZ ŞEİR

(Əli Kərimə nəzirə)

Dedim: – necəsən?
Dedi: – babatam.
Hərdən kefim elə qalxır,
Sanki kişnəyəm atam.
Qan təzyiqim qalxanda
bir az halım dəyişir.
Başımın döyüntüsü,
başımı deşir.
Bir az limon yeyirəm,
Evdə, – ay arvad,
Nəyin var yeməyə? – deyirəm.
Axşamlar səhəri,
Səhərlər axşamı gözləyirəm.
Xəbər gəldi:
– Ay baba, nəvən ölüb.
Dedi qəzəblə:
– Niyə mənə deyirsiz,
Mən ölü dirildənəm?
Dedim: – Qonşularla necəsən?
Dedi: – Vecimə deyil,

adam öldü, it öldü.
Nəyimə gərəkdi?
Allah deyiləm ki, qayğı çəkəm,
Çalışıram bir ömür qayığı çəkəm.

Dedim:

– Demirəm qəmimiz batıb,
Uzaq, buzlu okeanda
yeddi gəmimiz batıb.
O əsnədi, əsnədi,
Çığırdı: – arvad, tez ol,
Camış qatığı gətir,
Yuxumun vaxtı keçir.
Yaşım keçib həştadı.
Hələ şirindi mənə
gələn günlərin dadı.

Dedim:

– Bəxtəvərsən, insan yamağı,
Aça-aça gedirsən
bir ömür yumağı.
İnsanlıqda yox,
Canlı kimi yaşamaqda.
Tövlədəki mal kimi,
Gecəni ötürməkdə,
səhəri başlamaqda.
Kim olsaydı yerimə,
Ad tapmazdı şeirimə.

24.11.2011

HƏLƏ VARAM, ÖLMÜRƏM

Mən bu yurdun şairi,
eşqi, məhəbbətiyəm.
Zülm elə, bağışlayım.

Gülüm, mərhəmətliyəm.
Deyirlər ki, nə vaxtsa
Göydən yerə düşmüşəm:
Günəş adlı ürəyin
alovunda bişmişəm.
Həyat oldu amansız,
Qaldım ata-anasız.
Zaman məni töyşüdür,
Yazı, qışı üşüdür.
Nə olacaq, bilmirəm,
Hələ varam, ölmürəm.

15.01.2011

ŞAİR

Dünyaya hərəkət verən qüvvədir,
Cibi boş, ürəyi dolu şairlər.
Həmişə Leylilər, Məcnunlar doğur,
Eşqin, məhəbbətin yolu şairlər.

Bütün ürəklərdə, düşüncələrdə,
Sevgi çırağını şair yandırır.
Elinə, yurduna bəla yaranan,
Qanmaz adamları şair qandırır.

Şair ahlarıdır göydə buludlar,
Sel olub qalalar, dağlar uçurdar.
Şair qəzəbidir tufan, fırtına,
Yalanı, böhtanı eldən qaçırdar.

Şairi zamanın seli aparmaz,
Tonqala atsalar, od onu bəslər.

Batırsan, itirsən şairi eldən,
Vətən haray çəkib şairi səslər.

Şairlər bəşərin zirvələridir,
Yetməz bu zirvəyə əli hər kəsin.
Bəşəri nalədən qorumaq üçün,
Şairə uzanan əlləri kəsin.

Şair elə zərdi, elə incidi,
Qumarbaz, kələkbaz qədrini bilməz.
Şairə it kimi hürər nadanlar,
İt səsi şairin vecinə gəlməz.

Bülbül yuvasıdır şair ürəyi,
Onu uçurdanı bəla gözləyir.
Şairə xəyanət?! Bu cinayətə,
Nə bəndə, nə də ki, Allah dözməyir.

17.04.2011

ŞEİRİM

Şeirim sevinc, fərəh yüklüdü,
Səni də səndə çökdürəcəm.
Səndə illərlə yatıb qalan,
Kədər dağını sökdürəcəm.

İçində vulkan oyanacaq,
İçin püskürəcəm dağ kimi.
Dünya başına fırlanacaq,
İçin qışqıracaq: – Doğ kini!

Bu doğuş ağrılar verəcək,
Doğan qadının ağrısıtək.
Həyat yükdən azad olacaq,
Doğan ananın sağırsıtək!

15.05.2011

BAYATILARIM

Dağlar kimi ağıram,
Düşünmə ki, fağıram.
Mən sözün buluduyam,
Kağıza söz yağıram.

Bu çiçək bayatılar,
Ürəkdə boy atdılar.
Düşdü dilə, ağıza,
Duyğular oyatdılar.

Hər yan çiçəkdi, güldü,
Çiçək çiçəyə güldü.
Mən göz açıb, yumunca,
Ölüm çaparaq gəldi.

Günəş Yerdən gül içir,
Mən yanıram gül üçün.
Ömrümə həyat verir,
Günəşdimi gülüşün?

Günəş kimi yandıran,
Çəkil yana, yan dayan.
Sən günəşsən, sən oldun
Günəşi inandıran.

Eşq odunda yanan var,
Yanmayan da, inan, var.
Yer cəhənnəm olardı,
Nə yaxşı ki, qanan var.

Sazlı, sazsız ozan var,
Yaxşımı pis yozan var.
Kimsə görmür hər axşam,
Ömrümdən gün pozan var.

Göz Yeri diyar-diyar,
Gör yarından doyan var?
Sevməyən qara daşdı,
Bunu sevənlər duyar.

Yarım alır ağrımı,
Tumarlayır ağlımı.
Yer əyildi üstümə,
Eşqim Yerdən ağırımı?

Göz yaşım nə durudu,
Baxdım, nitqim qurudu.
Öldürüb arıfləri,
Fələk nadan qorudu.

Kim görüb qara alma?
Ağ verib qara alma.
Söz atıb ürəyimi,
Fikrimi qaralama.

Əsilli, nəsillidi,
Sanki bahar fəslidi.
Neynim, sevdiyim gözəl,
Özgənin nəsibidi.

Ürək yanında qaldı,
Getdim, yadında qaldı.
İsgəndər yar hayında,
Dedin: – Nə qalmaqaldı?

Sənin gözün qaradı,
Baxdım, gözüm qaraldı.
Elə söndü həyatım,
Canda dözümlər qaraldı.

Yarım yaraşıqlıdı,
Aydan yar işıqlıdı.
Gecə zülmət kimidir,
Niyə qar işıqlıdır?

Niyə bəxtim qaradı?
Yetişməyib qoradı.
Saçımı yox, fələk də
Ürəyimi daradı.

26.06.2011

SƏN YADIMA DÜŞƏNDƏ

Sən yadıma düşmüşsən;
Qurumuşam,
kölgəsi meydan,
Budaqları buludları darayan
ağaclar kimi.
Sönmüşəm;
alovu ərşə bülənd
o çağlar kimi.
Eynimə deyil qar, külək,
adamı ildırım kimi
kül edər kələk.

Damarlarım
Yayın cırcıramasında
əli üzünə çatmayan
dağ çayları kimi
sısqadır.
Düşüncələrim yayda
suya həsrət
çay daşları kimi
sükutdadır.
Hava sükut dadır
Sən yadıma düşəndə.

Diksinib oyanıram.
By günü sabaha ötürmək üçün
İkiayaqlı körpü kimi
günlərin arasında dayanıram.
Bəzən kürəyim ağrıyır,
Əsgər dolu günlər

döyüşə gedəndə,
Namərd mərdi güdəndə,
Cəsus hiyləyə bürünəndə,
Axşam hesabatına üzüağ
getmək inamı
tindən-tinə sürünəndə,
Qol götürüb oynayıram.
Baharlı çaylar kimi qaynayıram.
Nə yaxşı ki, toylu günlər də
keçir kürəyimdən.
Sən yadıma düşəndə;

Başım dünya kimi fırlanır.
Yaxşılıarı, pisləri ilə
Elə bilirəm Yer şarıyam.
Hədisələr kometalardır,
İndicə toqquşub məhv olacam.
Niyə yaşayıram, niyə?
Nə bir dərddiyə,
nə də yaralı eşqimə əlacam?!
Nə deyim yaddaşıma;
Səni mənə gətirsinmi?
Yoxsa bir yolluq
Səni məndən götürsünmü?
Yox, yox,
Gündə min yol gətirsin.
Səni məndə
Gündən-günə ötürsün.

04.07.2011

GÖRMÜRSƏN

Yolçu, yol gedirik yanaşı,
Sən məni görürsən.
Bəlkə də, ürəyində, fikrində
mənə gülürsən, deyirsən:
– Boyu qısa,
Yeriyəndə qıçı dolaşır,
Gözləri gah durulur,
gah bulaşır.
Sən məni görürsən,
məndə
sifəti bir saatda
yüz kərə dəyişən,
Gah qurd, gah da pələng olan,
Sinələrə dirənməkdən,
lüləsi qorxu hisindən
qaralan tüfəng olan,
Barak Obamanın
kələyə köklənən,
ərəb qanı içməklə kökələn
Fransalı Sarkazini,
Fəryadı ərşə
bülənd olan ərəb
uşaqlarını –
Suriyanın, Livianın
vaxtsız sönən işıqlarını
görmürsən.
Məndə oturub dilənən,
hər gün ömrün zirvəsindən
dərəsinə diyirlənən
Dilənənləri görmürsən.

Hər gün mənimlə ölüb,
dirilənləri görmürsən.
Sənə nə var ki,
Bir özünsən, bir də qarnın,
Sakit, sısqə çay kimi axır
damarında qanın.
Eyninə deyil
nə yazılan, nə də
yazılmayan qanun.
Bir özünsən özündə,
Bir də qarnın,
kal başın.
İstəsən oyna, qaç,
istəsən də
tənbəl-tənbəl qaşın.
Azad insansən,
Get hara istəsən,
açıqdı qarşın.
Heyif, heyif, heyif,
Sən də öləndə
Ayıracaqlar Yerini bir neçə
qarışın!..

04.07.2011

VÜCUDUN ÜRƏK AÇMIR

Vücudun ürək açmır;
hələ
Kimə görəsə heç nədən.
Kimin nə vecinəsən?
Çoxu səni görür,

Səndəki gözəlliyi sezmir.
Sezə bilən,
Sənə baxmaqdan bezmir.
Gözlərin çəkir məni,
Çıxa bilmirəm
cazibəsindən –
Lazer şüası kimi
əridir, görmür məni.
Bu xaraba dünyanın
Başı üstə çağlayan
Günəşi
Özünə çəkir gözlərin.
Elə bil ki,
Məni yandırmaq üçün
Odu tükür gözlərin.

28.06.2011

BU GÖZƏL

Ağ geyinib –
Ağappaqdı bu gözəl.
Təzə yağan qar kimi
Bəmbəyazdı bu gözəl.
Çiçəkləyib hamını,
Gələn yazdı bu gözəl.
Kırpiyinin ucuyla
Gözlərimə, ömrümə
Fərəh yazdı bu gözəl.
Gözlərim yana baxdı,
Bir də gördüm o yoxdu...
Bakının tünlüyündə
İtdi, azdı bu gözəl?

28.06.2011

AYRILIĞIN MÜBTƏDASI

Mənim balam,
Mənim balım, – deyirəm.
Səhər tezdən;
Hələ çox dağların, dərələrin
Yuxusu çəkilməyib üzdən,
Sənə: – sabahın xeyir,
Axşamın xeyir, – deyirəm.
Mənim yaşım yüzdən keçib,
Çox dərədən, düzdən keçib.
Sən təptəzə,
Gülü burnunda baharsan.
Bəlkə də, mən yox,
Sən sabah da
öpüş uman çiçəklərə,
Baharlanan dağlara
baxarsan.
Mən son beşiyim qəbirdə –
Sahili yox səbirdə
Səni xatırlayacam,
Nə gördüklərimi,
nə də bildiklərimi
artırmayacam.
Sən mənsizliyin
qanadında uçacaqsan.
Yetib-yetmədiklərimin
arxasınca qaçacaqsan.
Yaşa!..
Yaşasan, xalqı, vətəni
sevənlər kimi,
Qoçaqsan!..

Nə fərqi var;
ayrılıq bir andı,
bir saatdı.
Ayrılıq, ölçüsü bilinməyən
uzaqlardı.
Ayrılıq var, uçurumdu,
Ayrılıq var, ucalıqdı.
Ayrılığın mübtədası
müxtəlifdi,
Biri də qocalıqdı.

27.06.2011

Üzündəki qara xal
Səhərlərə açılan
dan ulduzu deyilmi?
Ya da illərdir susan
sükut buzu deyilmi?
Hər gözəldə olmayan
istək, arzu deyilmi?
Zəncirləyib özünə
ürəyimi, meylimi,
Köhnə deyim olsa da
Deməliyəm, neyləyim;
Mən Məcnun, o, Leylimi?

02.06.2011

Üzünə açılan üz,
Gözünə açılan göz,
Gülüm, nə bəxtiyardır.
Əli əlinə dəyən, sevgilim! – deyən.

Gülüm, nə bəxtiyardır.
Günü sənə dərilən,
Sənə ölüb-dirilən,
Gülüm, nə bəxtiyardır.

Ömrü-günü son olan,
Əlinlə dəfn olunan,
Gülüm, nə bəxtiyardır.

28.03.2011

GÜLÜM

Nə vaxt ki, gözlərin üzümə baxır,
Gözündən gözümə ildırım çaxır.
Çəkib xəncərini sinəmə çökən,
Əzrayıl diksinib məni buraxır.

Səni itirməkdən qorxuram, gülüm,
Önündə oturub-qalxıram, gülüm.
Sözümü qəlbincə ölçüb-biçirəm,
Dolanıb, güzgüyə baxıram, gülüm.

Kasıbam, kasıblıq deyil əynimə,
Ac qalıb zər paltar geydim əynimə.
Sənə demək üçün yazdığım şeirin,
Bal kimi sözlərin yığdım beynimə.

Bal sözüm qarışsa qaymaq sözünə,
Əla görünərəm, gülüm, gözünə.
Bu dünyam bir ocaq qalayar o gün,
Düşsə məhəbbətim ürək közünə.

Sevəndən həyatın darağındayam,
Qohumun, qonşunun marağındayam.
– Sev məni! – Sev məni! – deyənim çoxdur,
Sevmirəm, mən sənin sorağındayam.

Gülüm, İsgəndərəm, gülmür həyatım,
Günəşim ol, işıq içim, boy atım.
Nə olar gec olsun, bilim axır ki,
Sən sənin, mən mənim tayımı tapdım.

07.03.2011

BƏŞƏRƏ GƏRƏK OLSUN

Ay gülüm, ay sevgilim,
Körpəcə balamıza –
Bu çiçək balımıza
Döşdəki süddən qabaq
Sevgimizi əmizdir,
Eşq odunda əzizlə.
Hər sözü eşqlə deyək,
Vicdanını, qəlbini
Eşq ilə dənizləyək;
Bir təmiz ürək olsun,
Bəşərə gərək olsun.

06.03.2011

GÜLDÜR MƏNİ

Hara desən qovla məni,
Gözlərinlə ovla məni,

Bal dilinlə tovla məni,
Qız, incisəm, öldür məni.

Dağlarımı düz etmisən,
Çəkinmədən üz etmisən,
Nə etmisən, düz etmisən,
Yar, –Yar! – deyib güldür məni.

21.02.2011

ÜRƏYİMDƏ

Qız, gözün qapqaradır,
Gözünə yolum düşdü,
Dedim: – Bura haradır?
Bələdçim ol bu səhər,
Gözündən çıxıx bilim.
Eşq dolu ürəyimi
Qız, sənə sıxa bilim.
Qız, mərhəmət oyansın
Bircə gün ürəyində,
Məni öpüb saxlasın
Köz kimi ürəyin də.

11.02.2011

İLK EŞQİN NİSGİLİ

Baxıram ömrümün pəncərəsindən,
O uzaq illərdə sən görünürsən.
Mən qanad açıram sənə yetməyə,
Dumana nə yaman tez bürünürsən?

Məni sızıltılı kədər bürüyür,
Yorğun qayıdıram uzaq səfərdən.
Təsəllim odur ki, gözəlim, səni,
Qışın Günəşitək görürəm hərdən.

Bizim baharımız biryolluq solub,
Şükür ki, xəyalda görüşə billik.
Birimiz quzeyik, birimiz güney,
İkimiz bir eldə yadıq, qəribik.

İlin fevralıyıq – ömrün qışıyıq,
Elə qarlamışıq, bahar görmərik.
Hərəməz bir qütbün övladlarıyıq,
Milyon il yaşasaq, yaxın gəlmərik.

12.02.2011

PİR OLAQ, OCAQ OLAQ

Gizlətmə, qız, Allahımız
yanağının qara xalın,
Sənə verib, məndən ötrü.
Dodağının çiçək balın,
Sənə verib, məndən ötrü.
Ömrün min bir sualını,
Mənə verib, səndən ötrü.

Nur yandırıb, gur yandırıb,
Səni yaxşı görə bilim.
Səni gözəl yaradıb ki,
Mən sevinib, gülə bilim.
Cığır açıb, yol göstərib,

Ay qız, sizə gələ bilim.
Mənə əllər, qollar verib,
Hər gün səni qucaqlayım.
Hədiyyədir şirin dilim,
Dərdi səndən uzaqlayım.
Yurd içində, el yanında
Eşqin ilə üz ağlayım.
İkimizi yaradıb ki,
Eşqə iki sübut olaq.
Harda ayrı olsaq da biz,
Məhəbbətdə bütün olaq.
Elə sevak, yaşayaq ki,
Bir təzə Büsutun olaq.
Bir gün ölsək, – qəbir deyib
Qapı-qapı açaq yeri.
Gor evimiz olsun eldə,
Saf, müqəddəs ocaq yeri.
Sevənlərin dərdi, qəmi,
Sənin olsun, mənim olsun.
Eşq evini talayana,
Ocağımız qənim olsun.

29.01.2011

QAPI

Nə xoşbəxtsən, ay qapı,
Səni gözəllər açır.
Səni açan gözəllər,
Məni fikrimdən asır.

Ürəyim elə bil ki,
Göyün yeddi qatıdır.

Bu qapı, ürəyimə
Açılan ilk qapıdır.

Ürəyimdə gəzən qız,
Məni seyrangah bilir.
Baxıb ötən qızlara,
Göz vurub asta gülür.

Nə xoşbəxtəm, bu gün də,
Yenə gözəllərləyəm.
Ürəyimdən eşq suyu
İçib gəzənlərləyəm.

Xırdalan, 26.01.2011

TEZ GİZLƏT ÜRƏYİNDƏ

İslənmişəm qəmində,
Ömrün gələn dəmində.
Gözün qara dənizdi,
Mənəm qara gəmin də.

Əzizim, çalxalanma,
Qərq oluram gözündə.
Boğuluram, seyr edir,
Əl uzatmır sözün də.

Kirpiyin çəpər çəkib,
Mən əsirəm gözündə.
Küsmə, elə üşüdür,
Mən əsirəm gözündə.

Gül, gözün baharlasın,
Tez isinim, günləyim.
Tez gizlət ürəyində,
Gülüm, gözə gəlməyim.

18.01.2011

QIZLAR ÖYƏRLƏR

Sürüşdü ağ köynəyin,
Bir yarpaq can göründü.
Ağlım çıxdı başımdan,
Nə vaxt, haçan göründü!

Fikrim qopdu dünyadan,
Sənə tərəf süründü.
Lüt ürəyim həyadan
Məhəbbətə büründü.

Bircə zərrə çınqıdan,
Alışıb Günəş oldum.
Gözlərdə ulduzladım,
Dodaqda gülüş oldum.
Bir anın hökmünə bax,
Necə döndüm, dəyişdim.
Qoca idim, gəncləşib
Qocalıqla döyüşdüm.

Daha qoca, – deməzlər,
Mənə Uca! – deyərlər.
Qarılar, qocalar yox,
Məni qızlar öyərlər!

23.01.2011

QOYMUR ÖLƏM

Axşam sönsəm, səhərlər
Yandırır Günəş məni.
Mən də parlayım deyə,
Güldürür gülüş məni.

O, bahar, mən ölü gül,
Dirildir ölən gülü.
Yatan günəm, gözləri,
Oyadır yatan günü.

Ağac idim, kül oldum,
Qorlayır ocaq, məni.
Yaşadır, qoymur öləm,
Eşqimə qucaq, məni.

16.01.2011

İNARƏ

*(Ağır xəstəlik anlarımda mənə hədsiz
qayğı göstərən gəlinim İnarəyə)*

Sən parlayan incisən,
Qadın gözəlliyində.
Ana oldun Səidə,
ana oldun Cavidə,
Qaldın gözəlliyində.
Bütün gözəl qızları,
Sevgilin Cahangirin
Sən saldın gözlərindən.

Bal arısı kimisən,
Gücün, özündən böyük.
İş vaxtı, elə bil ki
Adamsan bölük-bölük.

Qayğı dolu qədəhsən,
Boşalırsan, dolursan.
Sırtırmış üz görəndə,
Heyrətindən donursan.

Bəxtim məndən küsəndə,
Taleyim yan keçəndə,
Məni, ölümdən aldın.
Əcəlimi küsdürüb,
Pərişan yola saldın.
Zərifsən – dözümlüsən,
İnanmazdım beləsən.
Aqıl özünü görmür;
Biz sənin möcüzənik,
Dedim, Sən də biləsən.

Ad günündü, nə verim,
Ürəyin deyən olsun?
Al, qanımla yoğrulan
Şeirim hədiyyən olsun.

10.11.2011

GÖZLƏSƏN MƏNİ

Mən elə yanmışam, sönən deyiləm,
Eşqimdən, andımdan dönən deyiləm.

Sənə yetməyincə ölən deyiləm,
Gözlə sən məni.
Bahar ağacları çağladacaqdır,
Payız yarpaq-yarpaq ağladacaqdır.
Ümidlər yaramı sağaldacaqdır,
Gözləsən məni.

27.04.2011

BELƏDİR ÖMRÜM

Gülüm,
Yenə sevda yolundadır
ürəyim, fikrim,
Səni tutmaq istəyirəm,
əlim susur,
Bir söz demək istəyirəm,
dilim susur.
Qəm-kədər canavar,
sevincim quzumu?
Sevincimi qəm pusur.
Ömrüm ölümdən yox,
Xəbis adamdan qorxur:
Xəbislər sel kimi kor,
Qaya kimi kar olur.
Nə qanır, nə qandırır,
Ona görə
Yox etmək qanundur.
İçimin dənizi çalxanar,
Olsa ömrümdə qüsür.
Şir başına dolanan
tülkülər kimi

Dövrəmdə fırlanır
erkəkli, dişili cəsus.
İnadımı qıra bilməz,
Nadan, vəzifəlilər.
Sözü ölü yarpaqdı,
verəcəm yelə.
İstəmirəm beləsi ölə:
İstəyirəm yaşaya,
Olacağı görə.
Başında Toruçelli boşluğu var.
Başına ağıl gələ,
Boşluq dola,
O da adam ola!..
Nə qədər çox olsa adamlarımız,
O qədər qəti olar addımlarımız!

04.04.2011

QIZ

Gözlərin dumdurdu dənizdi,
Qarası bir qayıqdı.
Gözlərinin işığı
mənə olan qayğıdı.
Səyahətə çıxmışam,
Gözlərinin qayığında.
Ağ yelkənim olacaq
gözlərinin işığı.
Yüz il ömür sürəcəm,
Gözlərinin içində.
Gözlərində oləcəm,
Bu dünyadan köçəndə.

27.04.2011

NƏ AD VERİM

Bu gün də qonağımdı Günəş;
Qoymuşam süfrəmə;
Özümü,
Günəşin verdiyi
tərəvəzi, meyvəni.
Sünbül ətirli çörəyi...
Beş ay əvvəl doğulan,
Quzu mələrtisi ilə yoğrulan
Xörəyi.
Günəş məni yeyir,
səssiz-səmirsiz.
Xəbəri yox
yanımda oturan,
yedikcə iştahını artıran
oğlun, gəlinin, nəvələrin!
Nəvələr;
Dalaşa-dalaşa,
Günəşə bulaşa-bulaşa
Deyir-gülür.
Nə günəşdən halidirlər,
Nə də kökləri nənədən, babadan.
Yeyirlər Allahın verdiyindən,
Çıxırlar aradan.
Mən vardım olanlara,
Hamının birgə yaşadığı,
Onun, onların görüb-duymadıqlarını,
Demədim gəlinlərə, nə də ki oğlanlara.
Nə ad verim olanlara?!
Hamının yaşadığı,
Hamının görmədiyini bu anlara!

02.06.2011

DÜNYA BİR PƏNCƏRƏDİ

Yaralama, yazığam mən,
Sağaldanım yoxdu, gözəl.
Baxışlarım – acam! – deyər,
Qəlbim, ruhum toxdu, gözəl.

Yer fırlanır, sənə bir an,
Pəncərədən baxdım, gülüm.
Heç nəyim yox, gözlərimi,
Ağ sinənə taxdım, gülüm.

Hələ açıq pəncərədən,
Eşqin ilə məşğulam mən.
Neynim, budur təbiətim,
Bu yaşda da şuluğam mən.

Mən baxdığım bu pəncərə,
Səndən çox-çox qabaqdadır.
Biz yanırıq eşq odunda,
Dünya kefdə-damaqdadır.

Aylar, illər eskalator,
Günləri də pillələrdi.
Arxamızdan səssiz dəyən,
Dəqiqələr–güllələrdi.

Ağlamayaq, gülək deyə,
Bu yol boyu güllər bitir.
Biz göz açıb yumunca, eh,
Sağda, solda kimsə itir.

14.03.2011

PƏNCƏRƏDƏN DÜŞƏN İŞIQ

Gecə pəncərədən,
Pəncərədən üç dəfə böyük
İşiq düşüb küçəyə,
Elə bil xal qoyulub gecəyə.
İşiqda, nurda çimir
Gecənin bir görünmə.
Torpağın bir parçası,
Torpaqdakı cücülər,
Yuxu yatmır bir çimir.
İşiq durub lal-dinməz,
Gecə gecəliyini edir,
Yaşayır səbirlə, təmkinlə
Qorxuzalar, diksinməz.
Arası yoxdu kədər, kinlə,
Heç kimlə.
Bu bir para torpaqdakı səadət,
Bağlıdır ev yiyəsinin yuxusuna,
Bu işığın yox olmaq qorxusuna.
Səhər gələndə kimi
oyansa ev yiyəsi,
Küçənin, gecənin
işiq xalı sönəcək.
Oyanmasa,
Gecənin, küçənin işiq xalını
Səhər yeyəcək.

12.03.2011

Görünməzi görməyə,
İçimdə göz gərəkdir.

Allahı da eşidən,
Qulaq deyil, ürəkdir.
Eşitməsən, ürəyin,
Qeybə köklənməyibsə,
Əxlaqın Allah ilə,
Yerdə təklənməyibsə.

04.02.2010

AY ALLAHIM

Allahım,
Məni məndə var etmisən,
Yerə, göyə yar etmisən.
Məni məndə qorxutma sən,
Ömrə görə əyri sözü,
Mənə doğru oxutma sən.
Mən ömürdən tez doymuşam,
Doymamışam yaratmaqdan,
El-obanı yarıtmaqdan.
Bu yoluma əngəl olub,
Göz yaşımı axıtma sən.
Xaqanilik ver mənə də,
Vaxt öldürüb aldatma sən.
Odum çoxdu, mən demərəm,
Od üstünə od atma sən.
Qoy odumla yanım hər gün,
Mənə özgə od qatma sən.
Yandırmışam xəbisləri,
Fəryadına su atma sən!..

23.01.2011

MƏNƏ GÖRƏ

Anam məni həyata peyğəmbər doğmuşdu,
Məni doğunca
Ölüm onu boğmuşdu.
Mən peyğəmbər olmadım;
Adamları ölümə səsləməyim deyə,
İçimdə şöhrət bəsləməyim deyə,
Uğrumda ölüb-itən olar deyə,
Ömrüm həyatdan itər deyə.
Ağızlarda, dillərdə
Kor-koranə bitər deyə.
Səsimi, nəfəsimi
İnsanlarla bölüm deyə,
Dara çəkib nəfsimi
Şair olmaq istədim.
Yaxşıya yaxşı dedim,
Pisləri pislədim.
Kim olsa da bu pislər,
Pissən, – dedim,
Cəmiyyətin boğazında
Qurumlayan hissən! – dedim.
Qorxudan
üzünü cırmaqladı bacım,
Mısmırırq salladı sirdaşım:
Ağzı-burnu əyildi,
Kirpiklərindən asıldı
qurğuşun.
Qulaqlarım eşitdi,
Arvadını, uşaqlarını
Rüşvətlə dolandırana
Qohumların qarğışını.
Üzümə qəzəblə baxıb bir qohum,

– Arvadıma sənə görə
Vəzifə vermirlər! – dedi.
– Qorxma! – dedim.
– Arvadının vəzifə yolu qarısından keçir,
Bildin harasından keçir? – dedim.
Qızıışdı canıma,
Susadı qanıma.
Elə getdi,
Bir də gəlmədi yanıma.
Düzünəyəm deyə,
Kimi salam verdi öyə-öyə,
Kimi də saymaz ötdü söyə-söyə.
Həyat təndirdi mənə görə,
Əhlət daşı qara daşdı,
Bir ağ pendirdi mənə görə.

19.04.2011

PİS NƏYİM VAR GİZLƏDİM

Dünyanın səhərləri:
Məni məndən qoparır,
Məndən ömür aparır.
Gecələr ovundurur,
Tikir təzədən məni,
Oyadır tezdən məni.
Buraxır gündüzlərə.
Çağırır gündüz qaya,
Səsləyir gündüz dəyə!
Səpilirəm hər yerə,
Cücərəcək izlərim.
Nurdu ömür kitabım,
Pis nəyim var, gizlədim!

08.05.2011

GÜNDÜZLƏ GECƏ

Qulağımı dəlirdi:
Günəşin son şüasından,
Parlayan buludların,
Uçan evlər kimi gurultusu.
Saatbasaat,
Anbaan
Azalırdı gündüzün parıltısı.
Tökülürdü üfüqdən
Günəşin hırıltısı.
Qatılaşırdı axşam,
Daralırdı üfüq.
Qaranlıq gizlədirdi dağları,
Udurdu uzaqları.
İtirdi, qarışırdı bir-birinə
Gülləri, çiçəkləri.
Qorxu ələnirdi meşələrə,
Dağlara.
Vahimə divləşirdi.
Elə bil ki, dağlar
Nəsə fikirləşirdi.
Qaranlıq qatılaşdı,
qatılaşdı,
Elə bil dünya evinin
qapısı bağlanırdı.
Pəncərəsinə
qara pərdə çəkilirdi.
Bilmirdim, Yer göyə qalxırdı,
Göy yerə çökürdü.
Bizə əyilməz görünən
Nəhəng-nəhəng palıdlar

Gecəyə qatlaşırdı.
Gecə çıxdı taxtına,
Qanad verdi vaxtına.
Fəth elədi dünyanı,
Başı qarışmışdı
qurbanlarına.
Unutmuşdu Günəşi,
Bir zərrə işıqdan
bağrı yarıldı.
Yerdən, Göydən,
məndən, səndən ayrıldı,
durdu pusquda....

BƏLKƏ

Qara ürəklilərin
qara fikridir gecə?
Çirkin fikirlilərin
çirkidir gecə?
Gəlir pusa-pusa,
Gedir səssiz-səmirsiz.
Eh, biz də,
Gündüzün itib,
Gecənin bitməsini
Faciə bilirik.
Sən demə,
Gündüzlə gecə
“Gizlənpaç” oynayır.

27.05.2011

TƏBRİZDƏ

Gəzdim Təbrizi doyunca,
yorulunca.
Əridi ürəyimin qışında
bahar həsrəti.
Varmış
Ömrümün saatlarını əritmək,
Gözlərimi “Göy məscid”in
divarlarında yeritmək qisməti.

Torpaq qınından sıyrılıb
Ucalıb Ərk qalası,
Üzü cadar-cadardı,
Qocalıb Ərk qalası
dərd əlində.
Payız idi, utamb
Ağ dumana büründü,
Dərd görüb dərd əhlində.
Təbriz bazarı;
Gəzdirir ürəyində bir azarı
Bərq vurur
çəşid-çəşid üzükləri,
sırğaları,
silsiləsi.
Burda nə varsa, mənim olsa,
Deyil siləsi
təbrizli bir hambalın nisgilini
Tanrı göstərməsin heç kimə
Ömrün belə pis gününü.

Təbriz! Təbriz!
Ürək kimi döyünür,
Küçə-küçə böyüyür.

Evləri bayraq olur
yamaclara, dağlara.

Təbriz küçə-küçə damarlarla
Axıdır dünəni, by günü.

Axıdır insanları,
Əsrin gücünü.

Doğulmuşam Təbrizə
yeriyən uşaq kimi.

Böyüyürəm anbaan
Dan yerindən süzülən
ışq kimi.

Əlirza əlimdən tutub
Küçədən küçəyə keçirdir,
Məhlədən məhləyə köçürdür,
Təbrizi – eşq şərəbini
mənə içirdir.

Doymamışam, doymaram
Təbrizi – eşq badəsini
Əldən yerə qoymaram!..

Təbrizin damar-damar
küçələrində
Bircə damla qan idim.

Bu qanda –
Nəsimi, Sabir eşqi,
Bakı, Qəbələ eşqi,
Hər an qələbə eşqi
çağlayırdı.

Təbriz! Təbriz!
bu qanı saxlayırdı,
Eşq odu almaq üçün
Bu qanı çalxayırdı.

Təbriz – Bakı, Yanvar, 2002

BAKIDA GÜNƏŞƏ BOY ATIR EVLƏR

Çinarları, palıdları qoyub kölgədə
Bakıda günəşə boy atır evlər.
Tısbağa-tısbağa daxma sökülür,
Bakımız Nyu-Yorka, Londona dönür.
Bu torpaqda köklənib
Bu torpaqda bitir evlər.
Zirvələnir, zirvətək
Buludlarda itir evlər.

Sonuncu mərtəbədə yaşayanlar,
Günəşə gör nə qədər yaxındılar.
Çömçə götürüb buludları
qarışdırıb bilərlər
yağış alınca.

Ayı qonaqlaya bilərlər
Gecələr Bakıda qalınca.
Uşaqlar ulduzlarla
“Beşdaş” oynaya bilərlər.
Onsuz da həyətləri yox,
Meydanları yox,
“Qaçdı-tutdu”, futbol oynayalar,
Torpaq üstə qaynayalar,
Pişikləri rahat qoymayalar.
Qorxuram,
Kəndə, dağlara gedəndə
Torpaqdan qorxalar.
Torpağı aş bilib,
Sıxmalayıb yeyələr.
Al-əlvan kəpənəklərə

“Uçan ulduz” deyələr.
Ulduzlar böyükləri qınaya bilərlər,
Onlara diqqətsiz,
qayğısız olmalarına görə.
Qarılar əllərini qaşına qoyub
İstəyərlər Ayın arxasını görələr.
Sevənlərin seyrangahı olar
Buludların yaratdığı mənzərələr.

07.05.2007

**OĞUL NƏVƏM –
YUNU QIZIL DƏVƏM**
(Nəvəm Nuhada)

Qaranlığı soyunub,
İşıqlığı geyindin.
Dünya işıq geyinsin
Sən işıq geyinəntək.

Yer səni gözləyirdi,
Hər anını
Göydə Günəş,
Ulduzlar izləyirdi.

İlk səsindən, hayından,
Göyün bağı söküldü;
Ulduzlardan,
Aydan, Günəşdən
İşıq payın töküldü.

Yer uçundu,
Bəşər üşündü,

Və düşündü:
– Bu gələn kimdi?
Hansı dərddə dərmandı?
Yer üzündə nədən ötrü,
Kimdən ötrü fərmandı?
Göy üzünün dərinliyi,
Hələ günəş görməyən
Hansı sözün sərinliyi
Nurlanacaq?

Oturduğun, yatdığın bəsdı,
Zərif, totuğ
Barmaqları qayçıla,
Salxımlanan kədəri üz.
Qudaların
Pərən düşən ümidini yerinə düz.

Görən kimi gül çöhrəni,
sevinc məni
Top kimi atıb-tutdu.
Ürəyim
Dərdlərini unutdu.

Sevinc fişənglənilib Yer üzünə,
Kor da görür.
Həmişə ağlayan
Dərdli gülür.
Göz açan körpə,
Sənin səsini
Ulduzlar eşidir,
Yerdə eşitməyənlər
Kardılar.

Oğul nəvəm, –
Yunu qızıl dəvəm.
Çağlar damarlarımda
Qızıl qan, nəvəm.
Günəşin balaları
Günəbaxan kimiyəm,
Dənlə məni,
Dinlə məni.

Üfüqlərdə
Qara bulud dağıldı,
Xəbər gəldi:
– Yer üzünün xilaskarı doğuldu.
Bəlkə, sənsən, körpə nəvəm,
Yunu qızıl dəvəm,
Qədəmlərin mübarək!..

10.01.2006

ŞEİRLİ ANLARIM

Yenə şeir yazdım –
Fikirlərin, xəyalların
yolunda azdım.
Heç özüm də bilmədim
Ömrü nə vaxt başladım,
nə vaxt qurtardım.
Bircə onu bildim ki,
ötüb keçən ömrü
Geri qaytardım;
Sarıdım əl-ayağını
misralarımla.

Qatıb qabağıma
əbədiyyət bağında
Otardım.
Daha qorxum yoxdu;
Gecə-gündüz
arzu daşıyıram,
ömrü yaşayıram,
dəyirmanın
su çarxı kimi,
apardığımı qaytarıram.

14.05.2011

Saat on birdi:
Kim bilmədi, kim bildi.
Namərdlərin gözündə
on, birdi.

14.05.2011

GÜNƏŞ, AY, TORPAQ, BİZ

İşıq-işıq şüalarla
Günəş söykənib sənə, mənə,
ona, ona.
Yoxsa Günəş göydən yıxılardı,
Çoxdan yox olardı.
Günəş necə də yırtıcıdı;
Hər gün tumarlaya-tumarlaya,
Qamarlaya-qamarlaya,
üzümüzə gülə-gülə
Yeyir bizi.

Bu, necə ehtiyacdı,
Bütün hüceyrələrimiz Günəşə acdı,
Aya möhtacdı.
Elə ki, qocalırıq,
Ömrü qurtarıq,
Nə almışıq Günəşdən, Aydan,
Qaytarırıq.
Sonra da torpaq
qəbir-qəbir cibinə qoyub
Günəbaxan toxumu kimi
Sortlayır,
Çırtlayır bizi.
Bu, nə Günəşin, nə torpağın,
nə də Ayın eyninə deyil.
Elə bil Yer kürəsi süfrədi,
Günəş də, Ay da.
Kimimizi kal ikən,
Kimimizi yetişdirib yeyir.
Sonra da:
– Bizi sevin,
Bizsiz həyat yoxdur! – deyir.

– Səsini çıxartma,
biz həmişə haqlıyıq! –
deyir.
Zəhmət ilə böyüdüblər bizi,
Bu zəhmətin haqqıyıq.
Halalıq Günəşə, Aya, torpağa
Çalışmayın günah axtarmağa.
Göz qaralır, ağıl başda oynayır,
Baxdıqca gələn, gedən
insan köçünə.

Bunsuz həyat necə keçinə?!
Hər gün süfrələyirik
Günəşi, Ayı, torpağı,
hər an arzulayırıq
onları talamağı.
Nə qədər ki, diriyik
Biz, Günəşin, Ayın, Torpağın
Danışan diliyik!...

14.05.2011

ƏLLƏRİN, ƏLLƏRİM

Əllərim əlinə nağıl deyəcək;
Əllərin fikrimdən,
İdrakımdan dağılan
Söz-söz noğul yeyəcək,
Əllərinin
Bəxtiyarlığı başlayacaq,
Əllərin əllərimdə yaşayacaq.

Əllərim əlinə nağıl deyəcək;
Əllərin bu günü soyunub,
Əllərimdən tökülən
Təptəzə söz geyəcək.
Əllərinə baxan əl
İçindən göynəyəcək.
Əllərin əllərimdə
Ürək kimi döyünəcək.

Əllərim əlinə nağıl deyəcək;
Əllərinin barmaq-barmaq balası var,

Dözməyəni ağlayacaq,
Elə barmağın olacaq,
Sevincdən çağlayacaq.
Əllərin barmaqlar ailəsidir;
Xoş gəlib əllərimin ailəsinə.
Əllərimin ürəyi açıqdır,
Əllərini şərək edəcək
Əllərimin sevincinə.

Əllərin əllərimdə
Sevgisinə çata bilər,
Baş qoyub əllərimə
Şirin-şirin yata bilər.
Nə vaxt küssə, özünü
Əllərimin zirvəsindən
Ata bilər.
Hələ uşaqdı əllərin;
Əllərimi ana bilər, ata bilər...

10.04.2011

Fikrim dumanlayır:
Şimşəkləyəcək,
Duyğularım, hislərim
Yenə şimşək yeyəcək.
Ürəyim ağ kağıza
Misra-misra yağacaq...
Misraları sən bir cür,
Avam bir cür yozacaq,
Hökmü zaman verəcək!...

13.04.2011

SƏN, MƏN

Səni Günəş yaşadır,
Məni eşqim!..
Ağac deyiləm,
Ağac kimi yaşayanı
necə eşidim?
Ürəyinin sözünü eşitdim,
Üşündüm, düşündüm:
Sən məndən ağaclıq umma,
Mən də səndən adamlıq.
Bu həyata gələndə
İkimiz də aldandıq!..

14.04.2011

DÜNYA, AÇIL BAŞIMDAN

Səni sevirəm, dünya,
Gecənə, gündüzünə
Ömür sərirəm, dünya.
Gəlişinə hər səhər
Bəxti səpirəm, dünya.

Nə dürrü, nə incini
Dağdan ağır qəmini,
Bir çimdik sevincini
Yığdım içimə, dünya,
Qatdım köçümə, dünya.

Qızılın gözlərimi
Qamaşdırma bilmədi.

Şöhrətin ürəyimi
Alışdırma bilmədi.
Nadanların yuxumu
Qarışdırma bilmədi,
Məndən incimə, dünya.

Təmizəm suyun kimi,
Nə lalam, nə də karam,
Sirliyəm quyun kimi.
Xəbislər olmasaydı,
Göydə məskən salardım.

Olmusan bölgə-bölgə;
Bölgə nadan əlində,
İşıq nadan əlində,
Kölgə nadan əlində,
Aqilə yer tapılmır,
Məndən incimə, dünya.

Gözləri kor ediblər,
Qulağı kar ediblər,
Harayım çatmır Yərə,
Necə yaşayım belə?
Məndən incimə, dünya.

Şimşəyini hər zaman
Doğrulara çaxmısan.
Pozğun qadınlar kimi
Hər an haqlı çıxmısan.
Hələ uşaq yaşımdan,
Zirvədən papaq qoyan
Dağların əsgər kimi,

Gəlib keçib qarşımdan...
Suları göz yaşığımdan,
Bir dənizəm, batarsan.

19.04.2011

AYA QISQANAN GECƏ

Gecənin Ay gözündən
İşıq düşdü üstümə.
İşığa qısqandı ki,
Gecə durdu qəsdimə.

Yuxumu çəkib göyə,
Tikanladı gözümü.
Nə yazdım, nə də pozdum,
Yorğun gördüm özümü.

Səhəri qarşıladım
Sərxoş adamlar kimi.
Əridim dağ qarıtək,
Daşdı dilimin kini.

18.01.2011

YAZ YAĞIŞI

Çay axır
Sahilini basa-basa:
Güllər, otlar, çiçəklər
Batır yasa...
Buludlar sökülür,

Yerə tökülür,
üfüq gülür.
Günəşə bələnir
yaşıl çəmən.
Oyanıb baş qaldırır
bu sevgidə gülən, çimən.
Gözlərimdən
ürəyimə axır
Gözəlliyin şələləsi.
Bulud kini soyuyur,
gülür təbiət;

Açılır qırıqları,
Qanqalların
güllərə qarğışları.
Çağlayır şələlətək
Gözümün alqışları.
Elə bil ki, hamamdan
Çıxan qızdı təbiət.
Parlayırdı,
Üzümə gülürdü
həyat!..

23.04.2011

AZƏRBAYCAN! AZƏRBAYCAN!

Mən səndə doğulmuşam:
Dağlarını,
Düzlərini gəzə-gəzə.
Torpağınla mayalanıb
Çiçəklərin, göy otların.

Güllərinlə yoğrulmuşam,
Günlərin, saatların
yağıb üstümə,
Dərdlərini, qəmini
yığıb üstümə,
Boyum da qısa qalıb
Azərbaycan! Azərbaycan!

Çaylarından çağlamaq,
Buludundan ağlamaq,
Ocağından
Yanmağı öyrənmişəm.
Gözəllərin içində
Bir gözəl bəyənmişəm,
O, qismətim olmayıb,
Odu məni odlayıb,
Söz ocağı olmuşam.
Mehin öpüşlərimdi,
güllərə göndərirəm.
Yelin gülüşlərimdi,
çöllərinə səpirəm.
Azərbaycan! Azərbaycan!

Halalca çörəyinəm.
Sən evimə – qəbirə
Canımda su gətirim,
Qurumasın səndə gül,
Çiçəkləsin səndə gün,
Azərbaycan! Azərbaycan!

Mən səndə doğulmuşam,
Mən sənəm.

Eşqin ilə püskürən
dağındı sinəm.
Desələr də inanma,
Kimlərinsə, kiminsə
Önündə sinəm.
Eşqinəm, atəşinəm,
İnanma sönəm,
Azərbaycan! Azərbaycan!
Sən bildim həyatımı,
Eşqinlə yəhərlədim
Ömür adlı atımı,
Azərbaycan! Azərbaycan!

22.04.2011

HƏYAT BELƏDİR

Saçların qara bulud kimi
Kölgələyib üzünü,
Səni görə bilmirəm.
Sözlərim dolaşır düşüb,
Cümlə hörə bilmirəm.
Çağlar bulaqlar kimi
İçimdən qaynayıram;
Sən çölümü görürsən,
İçimdən xəbərin yox.
Məndən hali deyilsən,
Sakitsən, gözlərin tox.
Həyat belədir, gülüm,
Elə toxsan, eşqinə
Aclardan xəbərin yox.

16.03.2011

YER KÜRƏSİ

Göyün işi Yerlədi,
Yerin işi göylədi.
Boşlar alqışlananda,
İçim yaman göynədi.

Səndə gözəgörünməz
Çoxlu oyunlar gedir.
Öndə alçaq keçilər,
Dalca qoyunlar gedir.
Tülkülər aslan güdür,
Yer kürəsi.

Doğru səndən sürgündü,
İşlər düyün-düyündü,
– Bismillah! – deyincə,
Hər yetən – gətir! – deyir,
-- Yükmü götür! – deyir,
Yer kürəsi.

Doğru yoldan qaytarıb
Otarırlar adamı.
Açıq, nurlu gözlərdən
Aparırlar adamı,
Yer kürəsi.

Elə sənə oxşayır
Sənin cəmiyyətin də.
Təsadüflər boy atır
Hər gün zərurətində,
Yer kürəsi.

02.02.2011

SƏN GÜLƏNDƏ

Hər yana nur saçılır,
Qönçə güllər açılır,
Sən güləndə.

Ürəklər çiraqlanır,
Məhəbbət soraqlanır,
Sən güləndə.

Elə bil səhər doğur,
Nurun gecəni boğur,
Sən güləndə.

Həyatın üzü qara,
Gülür, sən baxsan hara,
Sən güləndə.

Görmürsən, can gizlidi,
Ay qız, canım üzüldü,
Sən güləndə.

10.02.2011

Geyinmək istəyirəm,
Həyat gəlmir əynimə.
Həyatın bu darlığı
Dünya, deyil əynimə.

Əlim qələm tutursa,
Həyat mənə cənnətdi.
Dünya, məni yaşadan
Şeir adlı sənətdi.

27.02.2011

ADSIZ ŞEİR

Bir günün ömrü 24 saatdır,
Bir saatın ömrü 60 dəqiqə,
Bir dəqiqənin ömrü 60 saniyə.
Hər gün
Günəşi bu üfüqdən götürüb
O üfüqə aparır,
Yerə insan gətirir,
Yerdən insan aparır,
Əllərimdən yapışıb
Yer şarını gəzdirir.
Bağları barlandırır,
Kimini soyundurur,
kimini varlandırır.
Bəxt toxuyur,
Bəxt oxuyur.

Özünə görə deyil saat da.
Nələr olmur saatda:
Var yox olur,
Yox var olur,
Ac tox olur,
Göyün bağı yarılr,
Göydə Günəş yorulur.
Ömrün firavanlığı
saatın zilindədi.
Qanlı göz yaşlarımız
saatın zülmündədi.

Balaca deyil saniyə;
Göyü qəmlə allayır,

Ulduzlarla xallayır,
Buludu əlçimləyir,
Şairin ürəyində
sözü ballayır.
Bir zərrə vicdan
qalıbsa ürəyində,
Nadanları danlayır.
Bircə göz qırpımında
arifləri anlayır.
Ömür susur saniyədə,
ulduz axır, ulduz doğulur.
Dağ öskürür –
vulkan püskürür;
Yerin içi dağılır.
Boğaza çökmək,
Ömrə-günə
qapqara pərdə çəkmək
saniyənin əlində!
– Yoxsan! Varsan! sözü də
Saniyənin dilində!
Qərəzi, qəsdı varsa,
Bu saniyəni aşsan,
Ayıq-sayıq polis kimi
O saniyə saxlayacaq!...
El gülməsin şairinə:
Bir ad qoya bilmədi
Yazdığı bu şeirinə!

31.01.2011

CILIZ ŞAİR

Heç kimi bəyənməyən,
özünü hamıdan uca bilən,
Xəyalında, fikrində
Yer üzünü quca bilən
Cılız şair,
Yatdı, yuxuda gördü;
Parisdə, Varşavada,
Londonda, Moskvada
Adını qeyd edirlər.
Parisli madonnalar
Ondan ötrü əriyir,
sino gedirlər.
Təriflər dənizləyib,
qayıq dillər, dodaqlar
Onu gəzdirir:
Dalğalar yara-yara,
Ləpələr yora-yora.
Qayıdıb dünyamıza,
Şiller sıxır əlini,
Öpür, bəğrına basır
Xaqani, Sədi, Sabir..

Ayılarda gördü ki,
Çoxdan sönüb, küldü ki...

17.04.2011

Buludlar guruldayır içimdə,
Küləklər uğuldayır içimdə.
Oyuncaq bilməsin kimsə məni,
Yerin ağırlığı var çəkimdə.

28.04.2011

ATIB GEDƏCƏM

Vaxt əlimdə
Ömrümün bir ovuc külüdür.
Ömrüm əlimdə
Vaxtın qızılgülüdür.
Ömrüm içimdə
bir qapalı mücrüdü,
Açıb tökəcəm.
Açılmasa, sökəcəm,
Nöqsanımı, səhvimi
dara çəkəcəm,
Qisas alacam özümdən.
Yaxşı nəyim var,
Qoymaram düşə gözümdən:
Bağışlayacam yurda, elə...
Bir gün axşam yatıb
Səhərə durmayacam:
Hamının başını
Gülüşə qatıb gedəcəm.
Elə bilməyin dünya məni atacaq,
Mən dünyanı atıb gedəcəm.

28.04.2011

BİLDİM

Torpaq,
Kitabsən – oxudum!
Çiçəksən – qoxudum!
Çörəksən – yedim!
Sözümsən – dedim!

Paltarsan – geyindim!
Papaqsan – qoydum!
Körpəsən – böyütdüm!
Ağrısən – keyitdim!
Sev – dedin, – aşiq oldum!
Ürəkdə işıq oldum!
Aydın səhərdə öldüm,
Gəldiyim yola döndüm!
Ağlıma da gəlməzdi,
Bilmirdim etdiyimi!
Bildim: – Ölən atamın
Dalıyca getdiyimi...

31.01.2011

MƏN SƏNƏ NEYLƏMİŞƏM

Kinlə süzürsən məni,
Gülüm, üzürsən məni,
Daşam, əzirsən məni,
Mən sənə neyləmişəm?

Gün kimi sökülmüşəm,
Yoluna tökülmüşəm,
Ruhuna çəkilmüşəm,
Mən sənə neyləmişəm?

– Öl! – demisən, ölmüşəm,
Canı qəmlə bölmüşəm.
Hər zülmünü görmüşəm,
Mən sənə neyləmişəm?

Sevdim! – günahım budur,
Tüstümü ahım udur.
Sevgi! – günahkar odur,
Mən sənə neyləmişəm?

15.01.2011

NƏ CÜCƏRSİN

Qız, səni görən kimi,
Məni vurur yaz ətri.
Ürəyimin qönçəsi
Açılır səndən ötrü.

Sinəmin söz toxumu
Cücərir misra-misra.
Bənövşə də mat qalıb
Boynunu qısa-qısa.

Qız, həyatım, çölümün
Sükut sənsizliyidir.
Nə cücərtsin? Ürəyim,
Yerin dənsizliyidir.

18.01.2011

GECƏ NAĞILI

Görəsən, düşmüşəm kimin yadına,
Kimin yaddaşında vaxt oynadıram?
Gecənin bu vaxtı sükut içində,
Kimin ürəyində söz qaynadıram?

Göy boyu gecədə üfüqə dəyib,
Düşüb qulağıma səs, cingildəyir.
Hardasa soyuqdan yata bilməyən
Əsnəyə-əsnəyə it zingildəyir.

Yuxu quyusuyam, dolça sallayıb
Yuxumu gözümdən çəkir göylərə.
Ulduz dodaqlarla zülməti yarıb
Öpüşmə göndərir gecə göy Yerə?

Asqırdım, diksinib ürkdü qaranlıq,
Başdan-ayağacan səsimi uddu.
İçim söz qazanı, qaranlıq gecə,
Elə bil içimi qaynadan oddu.

Zaman ipliyini çəkir bir ucdan,
Toxunma köynək tək sökülür gecə.
Yığıb-yığışdırıb şələ-küləsin,
Ömrün bir küncünə çəkilir gecə?

Elə sızıldayır, – Uf! Uf! – deyir ki,
Qəmli ağrılarla doludur gecə.
Vüsala can atan, yuxu bilməyən
Kədərin, həsrətin yoludur gecə.

– Həyat! – dediyimiz canlı varlığın
Gecə bir, səhər də bir qanadıdır.
Bu iki qanadı açan, yuman da
Zamanın hökmüdür, vaxt inadıdır.

Necə də səhrli möcüzədir bu:
Hara sığınmışdı gecədə səhər?

Gecə – Uf da demir, səssiz-səmirsiz
Sıxırdı gecəni necə də səhər!

Daş altdan boylanan çiçəklər kimi,
Boy çəkib yorğandan bu şeiri yazdım.
İlham elə gəldi, uzun söz boyu,
Bir an nə təngidim, nə də yol azdım.

Xəbəri olmadı, səhərdən qorxan
Gecəni ovutdum misralarımla.
Harın bir at kimi kişnəyib gedən,
Vaxtı zəncirlədim misallarımla.

Min şükür, Allahım, zülmət gecədə,
Verdiyini bu payı alqışlayıram.
Sənsiz yaşadığım hədə, faydasız
Gecəni, gündüzü qarğışlayıram.

BİZ QOVUŞA BİLMİRİK

Əlin əlimdən kəsib,
Dilin salamı kəsib.
İlk görüşdən, öpüşdən
Fəsillər, illər keçib,
Biz qovuşa bilmirik.

Qarlı qışı yaz ötüb
Daşda çiçək, gül bitib
Dağlarda itkin düşən
Sular sulara yetib,
Biz qovuşa bilmirik.

Bulud buluda baxır,
Gah enir, gah da qalxır.
Ay görünür – torpağa
İşıq dolur, nur axır,
Biz qovuşa bilmirik.

Qaytar ömür payımı,
İllərimi, ayımı.
Bir ömürdü yoldayıq,
Sən Günəşmi, mən Aymı?
Biz qovuşa bilmirik.

28.03.2011

AĞ KAĞIZDIR ÖMRÜMÜZ

Hər gün əzizlədim,
Tozunu təmizlədim:
Ürəyimi sökdüyüm,
Sinəsinə tökdüyüm
kağızları!..
Hələ neçə-neçə kağızların
Açıla qalıb ağızları.
Səbrimin daşmasını,
İlhamın qarlı dağlar aşmasını
Gözləyir bəyaz kağızlar.
Tut ağacını çırpacaq kimi
Çırpıram ürəyimin
söz barlayan budağını.

Söz çırpıram
ürəyimin budağından.

Bu ağ, bu ağ kağızlar
Toxum səpilən torpaq kimi sevinir,
Açılır qaş-qabağı kağızların.
Ağlayan,
Oyuncaq görəndə gülən uşaq kimi
Min sevinc yaşayır kağızlar,
Yükü daşıyacağından,
Bu günlə, sabahla yaşayacağından.
Kağızların da taleyi
uşaqların taleyi kimidir;
Uşaq olmaq
böyütmək deyil!
Kağızı qaraltmayın qara üzlü adamlar kimi.
Kağızı elə qaraldın,
Oxuyanda
silinsin üzlərin kini...
İnsan vurulduğuna
bir də vurulsun.

DAMLA

Belinə su dama-dama daş yeyildi –
Elə bil ki
əvvəlki daş deyildi.
Atom!..
Bir damlanın neçə yüzdə biridir.
Yerə meydan oxuyur.
Qorxa-qorxa böyüyür
Şəhərlər.
Qorxa-qorxa açılır
Səhərlər.

Damlalar...
damlalar...
Güc çatmayan gücünüz var.

1968

HƏVƏSİM

Uşaq idim,
Güzgü tutdum günəşə –
günəşi görmək üçün.
Baxdım, baxa bilmədim.
Yandırdı gözlərimi
günü görmək həvəsim.
Bir gün dənizə girdim –
dərindən enmək üçün,
Yarı yolda kəsildi,
küsüb getdi nəfəsim.
İlan tutmaq istədim,
İlan vurdu əlimi.
Yalan demək istədim,
Yalan kəsdi dilimi.
Tutub Ayın nurunu,
Aya çıxmaq istədim,
Qırıldı, düşdüm yerə.
Öyrənmək, bilmək eşqi
Çəkdi məni min yerə.
Gah kəndə, gah şəhərə...
Yaşım otuzu keçib,
Öyrənirəm mən hələ.

TUT

Baharın ilk nübarı,
İlk barısan, ay tutum.
Yetişdin – yağdın yerə,
Mənim ağac buludum.

Kim geciksə barına,
Danışacaq yarına:
– Tut ağacı boyunca,
Tut yemədim doyunca...

Yaz oldu sıralandın,
Budaqda sırğalandın.
Ayın-günün oduna,
Sən məndən sonra yandın.

Ağ tutum, qara tutum,
Quruyub matım-qutum.
Əl çatmır, əyil, tutum,
Yar bizə mehman gəlib.

SƏHƏR

Yeddi rəngli dünyanın
Yeddi rəngini səhər
Payladı min çalarda.
Rəngləri rəngə qatdı,
Bir yeni rəng yaratdı.
Harayladı quşları,
Yatanları oyatdı.

Güllərin rəng sərgisi
Hamını heyran etdi.
Elə bil ki gün, daşı,
Döndərib ceyran etdi.
Asdı yerin köksünə
Göy çəməni, meşəni.
Kola baxılmaz deyə,
Kol dibində şam kimi
Yandırdı bənövşəni.

BİL Kİ...

(S.Rüstəmin "O mənəm" şeirinə nəzirə)

Harda təmiz ürək,
saf duyğu gördün,
Soruşma bu kimdi,
Bil ki, o, mənəm.
Kim ki şirin-şirin
danışdı, güldü,
Soruşma bu kimdi,
Bil ki, o, mənəm.
Birinin əlinə bir daş dəyəndə,
Ondan qabaq yanan,
göynəyən görsən,
Soruşma bu kimdi,
Bil ki, o, mənəm.
Yoluna tuş olsa,
gözünə dəysə
özünü unudub dost üçün yanan,
Soruşma bu kimdi,
Bil ki, o, mənəm.

Desələr şair var –
onun ürəyi
Özündən on dəfə
uca, böyükdür.
Desələr biri var,
özü bir evdə
Fikri, xəyalı
bölük-bölükdü
Soruşma bu kimdi,
Bil ki, o, mənəm.

ANA TORPAQ

Bir nəhəng ağacsan,
Yaşın bilinməz.
Yolların budaqdı,
çəməninin yarpaq,
Ana torpaq.
Səndə bitdim, cücərdim
Mən baharlı, baharsız.

Olmadım bircə gün də
Nə çiçəksiz, nə barsız.
Budaq-budaq böyüdüm,
damar-damar kök atdım.
Ana torpaq,
Ana torpaq.

ATA, SƏNİ DÜŞÜNÜRƏM

Atamın heykəli

Sənə məhəbbətim sinəmdə qordu,
Ayrılıq küləyi alovlandırır.
Məzarlıq buz tutub,
gülləri qırdı.
Gül-çiçək üşüdür,
donuram, ata.
Bu dəftər, bu qələm, təzə söz seçib,
Sənin heykəlini yonuram, ata.
Bu – geniş alınıdı,
bu – sünbül qaşın.
Bu da zirvə kimi
ağarmış başın.
Bu – daş yonan əlin,
bu – qabarıları.
Bu da əllərinin çay damarları.
Bu da qayğılardan –
yükdü gözündə,
Günəş üfüqləri бүkdü gözündə.
Bu da geniş sinən –
təmiz ürəkli.
Bu da ki, qolların –
polad biləkli,
Bu da dodaqların –
bəyaz rəng alıb,
Son anda, son səsdə,
o son nəfəsdə
Demək istədiyin söz donub qalıb.
Açılı kitabdır
elə bil sinən,

Vərəqlər ayrılıb
bir şırım boyu.
Bir nisgil yaşayır
hələ gözündə,
O da görmədiyin
bir oğul toyu.
Mən səni yaratdım
Bir az sevincdən,
Bir az da, bir az da
ürək ahımdan.
Can verə bilmədim,
gücüm çatmadı,
bağışla, ay ata,
keç günahımdan.

SARI SİM

Gülüşdə göz yaşını,
Göz yaşında gülüşü
Duyan ürək – sarı sim.
Hər ürəksiz görüşdə
Xəfif-xəfif titrəyən,
Əsən külək – sarı sim.
Göygölümün ləpəsi –
Həzin, kövrək – sarı sim.
Füzulinin naləsi –
qəmli, titrək – sarı sim.
Sarı simə köklənib,
Duyğularım, ürəyim.
Oxu, oxu, sarı sim,
Mən buz kimi əriyim.

Dağ yanında çalındın,
Ovum-ovum ovuldu.
Balası itmiş maral,
Nəğmənlə ovundu.

DÜNYA

Həndir-hamar yollarına düşdüm,
Dişli-dişsiz kollarına ilişdim...
Yazına sevindim,
yayına yandım,
qışına üşüdüm.
Mən səni cənnət bilmişdim,
Dünya.
Çiçək-çiçək çiçəklədin,
Qoxudum,
Sümbül-sümbül saraldıqca, oxudum.
Səndəki bu şirinliyi duyunca,
Mən özümü atəşinə toxudum,
Dünya.
Vuruş! – dedin, vuruşlara qoşuldum,
Yarış! – dedin, yarışlara qoşuldum,
Dünya.

1980

Mən bir yosun qoxusuyam,
Mən bir dəniz yuxusuyam
səndən ötrü;
Gələsiyəm yuxuna
narın-narın ləpələrlə,

dalğa-dalğa tərplərlə.
Mən bir aylı gecəyəm;
Süzüləmə qəlbinə
ışıq-ışıq.
Sən baxarsan heyran-heyran;
Yerə aşiq,
Göyə aşiq...
Sən bir səhər oyanarsan;
Arzuların axarında,
Bir axar çay baxarında
Qəmli-qəmli dayanıb
Yoluma boylanarsan...

SƏNSİZ

Get-gəli kəsilmiş,
Suyu qurumuş
dəyirman kimiyəm...
Yel vurur,
həsrət oynayır içimdə.
Nə bir arzu,
nə bir xatirə oyanır içimdə.
Nə qəzəb var, nə də kin,
Çiçəklər eyniləşib
Nə gözəl var, nə çirkin.
Bulud elə buluddu,
Bu əyri oyunlarda
Kim uduzdu, kim uddu.
Daşdı, torpaqda dağlar...
ağacdı.
Bilmirəm,

Günəşin işığı
Çoxdu, ya azdı,
Hələ qışdı, ya yazdı...
Sənsiz.

1979

BAHAR GƏLİR

Bahar gəlir...
Dağlarda
Dilənçi paltarıtək
Süzük-süzükdü qar.
Soyuq görmür,
Şaxta yemir,
Üzükdü qar.
Bir baxın, ora baxın,
Elə bil ki, zərgərin
Ocağında əriyən
üzükdü qar.
Adda-budda,
Orda-burda,
Qaratorpaq yamaclarda
ağ yamaqdı qar.
Sürüşür,
diyirlənir qayalardan.
Elə bil ağ yumaqdı qar.
Dərələrin dibində,
Dağların qoltuğunda
Südü süzölmüş
qaymaqdı qar;
Uşaq dondurma yeyən kimi
yeyir qarı qara torpaq.

DƏNİZDƏ

Gəzdirir dalğalarla
Məni “ördək qayığım”.
Gəzirəm dəniz boyu,
İslanmır əl-ayağım.

Dənizin o başında
Göy qurtarır, yer bitir.
Üzüb gedən gəmilər
Yox olur, gözdən itir.

Göy sulara açılır
Balıqların səhəri,
Necə geniş, gözəldi
Dəniz – balıq şəhəri.

LAYLA ÇALIR KÜLƏKLƏR

Payız gəlib dağlara
Layla çalır küləklər.
Baldan şirin yuxunu
Yada salır küləklər.

Palıda bax, palıda,
Yuxu tutub gözünü.
Vələsə bax, meşədə
Lap unudub özünü.

Yarpaq-yarpaq soyunur
Ağcaqayın donunu.
Gözləmədi çinar da,
Bu laylanın sonunu.

ÇAY DAŞI

Sellər yuduqca
Hamarlanıb o.
Dağdan enincə
Yumurlanıb o.

Bu daş bərkiyib
İnada dönüb.
Bu daş az qala
Polada dönüb.

Canında od var;
Coşur bir anda.
Qığılıcı saçı
Çəkic vuranda.

UŞAQ BAYATILARI

Deməyin ki, güləm mən,
Sapsarı sünbüləm mən.
Biçiləm, döyüləm ki,
Evinizə gələm mən...

Yarpağı dilim-dilim,
Yedim qaraldı dilim.
Yemliyin şirəsindən
Xınalanıb bax, əlim.

Bax, nərgizəm, ağam mən,
Ətirdən bulağam mən.

Baharın yolu üstə,
İlk yanan çırağam mən.

Güllər tutub əl-ələ,
Nəğmə deyirlər elə.
Nəğmə dönüb küləyə,
Yayılrı eldən-elə.

Aldım səni dondurma,
Əllərimi dondurma.
Tez əriyib süd olma,
Nəlbəkini doldurma.

Albalı aldı, aldı,
Anam bazardan aldı.
İlkin, Aynur saxladı,
Mən yedim tumu qaldı.

Lalə qızıl qədəhdi,
Saplağı nə gödəkdi?
Əl vurantək tökülür,
Ləçəkləri kövrəkdi.

MƏNƏM QALAKTİKA

Hər gün içimdən
bir güclü raket kimi
püskürür fikrim,
Tanrı ilə söhbətdən enir
özümü dərkim.
İçimdən püskürüb çıxan fikir,

Ayı, ulduzları yanıma çəkir.
Ulduzlar
Gündüzlər dincəlmək üçün
mənə çökür.
Mənəm qalaktika;
içimdə dövr edir planetlərim,
Təkcə Yer kürəsi məndə qövr edir.

13.08.2002

Həyatda hər şair bir planetdi,
Çoxları çıxıblar söz orbitindən.
Yer şarı ovcumda saman kimidi,
Üfürsəm, çıxacaq öz orbitindən.

Avqust, 2002

QAÇAN NAMƏRDDİ

Başımın üstündə min bəla gəzir,
Ürəyim dərdlərə mübtəla gəzir.
Özümü bəşərə demişəm nəzir,
Qırmızı bağlayıb çək Qurbangaha,
Qaçan namərddi!

20.08.2002

BU GECƏDƏ BU KÜÇƏ

Bu küçə
bu gecədə uzanıb gedir,
Elə bil gümüş kəmərdir,

nə dinir, nə tərpənir.
Ulduzdan yıxılıb,
aydan yıxılıb,
ölü kədərdir.
Gələni yox, gedəni yox,
Lükküldəyir yara kimi.
Tuta bilsəm ucundan,
məni çəkər hara kimi?
Bu küçənin sonu nədir,
Girib qaranlıq tunelə,
çıxacaq mı səhərə?
Dünya elə qarışıb,
nigaranam küçədən,
kimdən, kimdən ötrüsə,
sonu səhərsiz gecədən!..

23.08.2002

DƏLİ KÖNLÜM

Ey hey..y..y..
Dəli könlüm, nə sızlayırsan?
Dağda zirvə deyilsən, nə buzlayırsan?
Bulud leysan ağlamır,
Dərə kimi, çay kimi
nə çağlayırsan?
O, nə sirdi, demədin,
nə saxlayırsan?
Ey hey..y..y.. dəli könlüm,
Nə gəzirsən dağı-daşı,
Dünən odlu Qarabağda, Fələstində,
Bu gün İraqdasan.

Nə vaxt məni yada salarsan?
Nə vaxt məndə olarsan?
Mən də döyüş meydanıyam,
Mənə də yan!
Ürək dedi, – bir dayan!
Sən də olma çoxüzlü,
Sən öyrətdin,
çəkim mən də bu zülmü!

24.08.2002

EŞQİN CAZİBƏSİ

Mən səni
bir nöqtədə gözləyə bilərdim,
gəzməyə bilərdim.
Hara getsən,
bu nöqtəyə gələcəkdin,
gec ya tez.
Eşqin cazibəsi çəkdi məni dalınca.
Odur ki,
Ömrüm yollarda qaldı,
Ev görmədim doyunca.
Ömrümü bir ovuc darı kimi
Yollarına səpdim ömrüm boyunca!..

ÖMRÜM BOYU

Ömrüm boyu,
qoynumda ilan bəsləmişəm,
insanlığımdan!..

İlan dönməyib ilanlığından,
Mən də insanlığımdan!

20.05.2002

BU BAHAR

Kefi pozulub quşların,
uşaqlar çatıb qaşların,
boylanır pəncərələrdən...
Baxma ki, bu bahar
havalər soyuq keçir.
Buludlar karvan-karvan
belədən-belə köçür.
Ağaclar yarpaqlayır,
otlar boy atır,
Yaşayır həyat eşqi...
Yağışlar bezdirsə də adamları,
Döyür eşqin qapısını addımları.

21.04.2002

GƏLMİŞƏM

Mən bilirəm, dünyanın
harasından harasına gəlmişəm.
Elə bilmə qarasına gəlmişəm.
Çəkmək üçün sığal, Yerin
yarasına, gəlmişəm.
Dərd əlində ağlayanda analar,
sinə tutum gözlərin
bıldır-bıldır qarasına, gəlmişəm.

12.04.2002

MƏN YAZIQ

Sıyrılib qınından möcüzə kimi,
Niyə öldürürsən məni, ay gözəl?
Salıb yaman günə, uşaqlara da
Niyə güldürürsən məni, ay gözəl?

Sənin gözəlliyin cinayət edir,
Meydanda günahkar, ölən mən yazıq.
Ölüm nəyə lazım, gor əzabını
Hələ diri ikən görür, mən yazıq.

GÜNÜM MƏNƏ MƏZARDI

Günüm mənə məzardı,
Bura gəlsə Əzrayıl,
Əzrayıl da azardı.
Yalan tutub ölkəni,
Bu da bir cür azardı.
Düz yazanı sayan yox,
Kişilənib deyirlər:
– Sabir sağ olsaydı əgər,
Görün nələr yazardı!..

22.08.2002

GÜNƏŞ BALASI GÜNƏBAXAN

Günəş balası – günəbaxan,
günəşə baxa-baxa, günəşi içirdi.
Xəyalında, fikrində

yerdən küsüb, günəşə köçürdü.
İçdi, içdi günəşi o qədər ki,
başını qaldıra bilmədi,
sərxoş adamlar kimi.
Toppağa üz tutub üzr istədi,
– Günəş vəfasızdı, – deyib
günəşi pislədi.
Sonra da
quşlar bildi işlərini.
Danışa bilməsin deyə,
Əyilib dənələdilər dişlərini.

KÖLƏDİ DÜNYA

Kiminə elə,
kiminə belədi dünya!
Düşmüşən,
ölüncə varsan, belədi dünya!
Kim kimdi, kim nədi,
Hamıya bildiyini elədi dünya!
Günəşin qalaktika evində
Günəşə külədi dünya!

Avqust, 2002

Anaları öyə-öyə,
– Sən tacımsan, – deyə-deyə,
Qaldırdıq yerdən göyə.
Bir sualım var, demək olarmı;
Əxlaqsız qadına da
Ana demək olarmı?

22.04.2002

YAŞAMAĞA DƏYƏRMI

Deyilə bilmirəm, nağıl kimiyəm,
Yeyilə bilmirəm, noğul kimiyəm,
Ürəyi korşalan oğul kimiyəm,
Yaşamağa dəyərimi?!

Bəşəri biçənin dəryazı iti,
Biçilən bəşərin fəryadı iti,
Tərifə tutublar hər yadı, iti,
Yaşamağa dəyərimi?!

Göyə buxarlanıb ağlatdım göyü,
Quruda bilmədim iki göz gölü.
Yanan dahilərin külüyəm, külü,
Yaşamağa dəyərimi?!

Avqust, 2002

QOCALIRIQ

Qocalırıq,
Aça bilmirik fikrin düyünlərini,
Dəyişik salırıq
həftənin günlərini.
Bir uşağın adını tapınca,
Üç uşağı çağırırıq.
Gah – ay qıçım, ay ayağım,
Ay başım, – deyib çıxırırıq.
Gah da,
eh, nə deyim,
Gah da

uşaq kimi fağırlaşır,
hamıdan güc umuruq.
Əlimizdən iş gəlmir,
Gah küçəyə, gah qonşuya cumuruq.
Əllərimiz
atılmaq istəyir meydana
yumruq-yumruq,
Qollarımız –
Qırılmış budaq kimi yana düşəndə,
Qocalığı duyuruq,
Əlimizin arxasını yerə qoyuruq!..

02.06.2002

GECƏNİN QARANLIĞINDA

Gecənin qaranlığından sağdım,
ışıqlı gündüzümü.
Mənimlə söhbətə qoşdum
ulduzların “Dolça”, “Buğa” bürcünü,
Yumub gözümü,
gecənin zirvəsindən
Nur dənizi gündüzə atdım özümü.
Cilovlayıb yolları,
mindim yəhərsiz at kimi...
İş yerim – dayanacağım.
Nə qazandım, o oldu, dolanacağım.
Artıq tikə yemədim, boğmalanam.
Başı boş,
Cibi dolulara əyilmədim, doğmam ola.

29.06.2002

GECƏ ÖMRÜ

Gecə dolmuşdu evimə,
Od ürəkli nəfəs verdim,
ərisin...
Fikrim yerimədi, gecə ərimədi,
İnsan kimi nəhəngə əyilmədi.
İt hürdü, canavar uladı,
Tülkü tülkülük etdi.
Gecə getdi yolunu,
xeyirdən şərəcən,
Axşamdan səhərəcən...

30.06.2002

MƏCNUNLUQ

Sən qarının,
Mənsə sözün Məcnunuyam.
Sən dünyanın –
Üzlər görmüş qarınının,
Mənsə sözün Məcnunuyam.
Leyli vüsal vermədi,
Verdi, ölməzlik verdi Məcnuna.
Nəyi vardı Məcnunun
bu ilahi eşqə görə,
bir quru candan özgə?
Eşqi ayaq tutub yeriyincə
Canı verdi eşqinə.
birdən-birə yox, cirə-cirə.
Bu dünyada,
ölüm olub hər cürə.
Olmayıb, olmayacaq bu cürə...

ZƏNG EDİN

Qocalara, tənhalara zəng edin;
bir salama,
– «necəsən»ə – möhtacdılar,
Nə xəstədirlər, nə də acdılar.
Filankəsə,
bəsmənkəsə zəng edin, təklənməsin,
hənirtidən, vızıltıdan səksənməsin.
Heç qohumun, dostun deyil,
tanışın da olmasa,
qaraqabaq – danışan da olmasa.
Bu tənhalər bir zaman
hər haraya yetərdi.
Qalmasınlər kimsəsiz,
Kimsəsizlər çörəyə yox, suya yox,
bir salama, necəsənə möhtacdılar.
Sizdən heç nə ummurlar,
ayaqları getməsə də,
ürək ilə
üstünüzə cumurlar.
Gərək deyil, biləsiniz
toxdular, acdılar,
bir salama,
– «necəsən»ə – möhtacdılar.

21.09.2002

DƏRDİMİN DƏRDİ DƏRD

Dərdimin dərdi dərdi, dərd ilə cövlan edərəm,
Düşə dərdim əlimə, mən onu ceyran edərəm.

Nə qədər dərddli gələ, lap gələ ardınca Əzim,
Açaram dərdlərimi, dərd ilə heyran edərəm.

Qələmin qüdrəti topdan da, tufəngdən də böyük,
Qəm ilə cövlan edib, bir yeni dövran edərəm.

Şairəm, Tanrı sevir, kim məni yandırsa, yanar,
Kim seversə, mən onu könlümə mehman edərəm.

Çağır İsgəndəri, yansın bəşər övladı üçün,
Kəsmərəm quş başı da, düşməni candan edərəm.

26.01.2001

İLAHİ

İlahi,
Minib çapdım at anları,
Dəryazladım ot anları,
Alovladım od anları.
Çiçəklədim olanları,
Yamanladım yalanları.
Əriştəlik xamır yolu,
Doğradım addım-addım.
Yaxşılıarı, pisləri,
Pislərə yaxşı qatdım;
Dünya kökdən düşməsin.

YARIM HEYY..Y..

Əyri, düz,
Soyuluram gecə-gündüz.
Qanlıdır yaram heyy..y..

Yarım, hey..y..
Qoca dünya – qoca qarım, hey..y..

Arzulara, ümidlərə qəfəsəm, qəfəs,
Göyə buludlanıram nəfəs-nəfəs.
Xərclənirəm adamlara, söz-söz, səs-səs.
Bilən bilir qədrimi,
Bilməyənlər çilikləyir qəlbimi,
Yarım, hey..y..
Qoca dünya, qoca qarım, hey..y..

Daş üstəyəm, daş altda
yatıb böcək,
Böyümüşəm bir böcək.
Nə yaşadığ, gördük ki,
Biz də dünyadan köçək
A yüz yaşlı qarım, hey..y..
Yarım, hey..y..

Açılıb dünyanın üfüq yaxası,
Çalınıb ömrümün xamır halvası.
Bişib yuxası,
Fərqi nədir min illik,
bircə günlük bu ömrün!
Haydı, haydı, hardasan
Şirə çəkən arım, hey..y..
Yarım, hey..y..

Dəliyəm, dəlillərlə,
Ölüyəm, ölülərlə.
Əliyəm, əlillərlə,
Vəliyəm, vəlillərlə,

Özüm kiməm?
Sevinc dolu dəliyəm,
Barıt dolu ürəyəm,
Əsib keçən küləyəm,
Bircə ovuc küləm, kül,
Küllənmə sən külümdə,
Olma, olma,
Sən də mənim günümdə.
Qaranlığa açaram, yol açaram,
Yarım, hey..y..
Qoca dünya, qoca qarım, hey..y..
Mən aşiqi deyiləm
qələm görən dul sözün.
Ayağı qabar-qabar,
Əlləri qançır olan
Yolçusuyam qız sözün,
Yarım, hey..y..
Qoca dünya,
Qoca qarım, hey..y..

Mənim məndən xəbərsizim,
Ələksizim, xəlbirsizim,
Nəyim var ki, ələyəsən?!
Mən kiməm ki, neyləyim,
Sən kimsən ki, neyləyəsən?!
Yazımıza sığınmışıq,
Çoxumuza, azımıza sığınmışıq,
Yarım, hey..y..
Qoca dünya, qoca qarım, hey..y..

Əlim əlində çiçək,
Sözüm dilində çiçək,

Söz arım, ay söz arım,
Gəl, sözümdən şirə çək.
Başımız qovğalarda,
Bu qovğa çox çəkəcək,
Dəyişəcək halım, hey..y..
Yarım, hey..y..

Gözü gözümdə qalan,
Bir də közümdə qalan,
Alışım, tonqallanım,
Günəşə od verməyə
Əbədi tonqal qalım
Yarım, hey..y..
Qoca dünya, qoca qarım, hey..y..

27.12.2001

YAR GƏLƏCƏK

Elə durulmuşam;
Yağışdan sonrakı göy kimiyəm.
Çörəyinə, suyuna, daşına, torpağına
Sevgi hopan öy kimiyəm,
Yar gələcək.

Elə durulmuşam;
Gördüyümə, bildiyimə
elə vurulmuşam,
elə bil ki bu yaşımda
Nə incimişəm, nə yorulmuşam,
Yar eşqinə çiçəkləyən
toxum kimi,

Ağız açıb-yarılmışam,
Yar gələcək!

Elə durulmuşam;
Elə bil ki dənizəm,
Dumduru söz gözləyən
ürəyimə dəhlizəm.
Əvvəl məni sıxacaq,
Dəhlizə çıxacaq sözlərim,
Yar gələcək.

Söz çıxdımı dəhlizə,
Mənim deyil:
Bəlkə, xəbis ürəkdə,
Bəlkə, dəniz ürəkdə,
Yurd salacaq sözlərim.
Dil açacaq, ya solacaq sözlərim?
Nə fərqi var, yar gələcək!..

24.05.2001

ANAMA

Ana,
Sərt qəbir daşına üzümü qoydum,
Elə bil qəbrinə özümü qoydum.
Yayın istisində sərinlik duydum,
Bura cəhənnəmdi, cənnət, bilmirəm,
Gələn mələklərin səsinə uydum,
Özümü ruhumdan əlimlə soydum,
Gördüm nə qələm var, nə də ki, kağız,
Cənnətə düşmüşdüm, cənnətdən doydum...

Harda sükut varsa, orda mən yoxam!
Varam o yerdə ki, həyat qaynayır,
Nadanlar əlində qalsa da yaxam.

23.10.2001

QIŞ

Daha əllərim çatmayacaq
Əllərinə günəşin.
Buludlar yaxın olacaq əllərimə.
Qış pozacaq
Yayın, payızın yazdığını,
Kimsə görə bilməyəcək
Şairlərin yozduğunu.
Yazılmamış
ağ kağıza dönəcək təbiət,
Qəlbi, ruhu oxşayacaq
ağ-ağ zambaq ağaclar.
Ov qanından imza atacaq
ağ kağıza ovçular.
Təbiət belə də seviləcək,
Ac qalacaq dovşanlar,
Tülkülər dovşan yeyəcək,
Qismətinə – şükür! – deyəcək.
Nə qədər qış var,
Evlərə pənah gətirəcək quşlar.
Buz sallanacaq evlərin
navalçalarından,
Dağların qaya saqqalından.
Çilçırağa bənzəyəcək
sırsıralı ağaclar.

Utanar, yoxsa qorxar,
Təbiət qonağından;
Yazqabağı, günəş açar
Sırğa-sırğa buzları
ağacların qulağından...

01.11.2000

VAXT

Zaman vaxtı döşləyir,
Saat beşə işləyir...
Şeir yazıram, –
Vaxta qəbir qazıram.
Vaxtın əlindən
Hələ dil görməyən,
yuxuya da girməyən
söz alıram.
Vaxtı, Allahsız quldurların
soyundurduğu adamlar kimi
Lümlüt yola salıram.
Vaxt gedir deyinə-deyinə,
söyə-söyə,
Qələmim əlimi sıxır
öyünə-öyünə!

Vaxtı geyib əynimə,
yola çıxıram.
Dosta, tanışa salam verib
Əlini sıxıram.
Dünya deyil əynimə,
Vaxt dağılır üstümdən
yollara darı kimi.

Vaxtdan şirə çəkirəm,
Çiçəklərdən şirə çəkən
arı kimi.

Oktyabr 2000

BU YAY AXŞAMI

Bu yay axşamı;
Hardasa kimsəsiz bir insan ölüb,
Bəlkə, ona görə ağlayır göylər?
Qara bulud geyib matəm libası,
Qara örpəyini bağlayır göylər!

Gör necə hönkürür, necə çağlayır;
O kimdir, bu qədər əzizdir ona?!
Göy onu çimdirir mürdəşir kimi,
Elə bil göy özü kənizdir ona!

16.06.2001

Mən dalğalar qoynunda
üzən bir gəmi,
Sən mənim
ürək adlı göyertəmdə sərnişin.
Dalğa məni atıb-tutur,
Əllərim yaxandan
bərək-bərək tutur.
Sən məni düşünürsən,
özünə görə,
Yalvarırsan, taleyin
üzünə gülə;

Çevrilməyə bu gəmi.
Mən dalğalarla döyüşürəm,
Sənə görə.
Çalışıram, dalğalara
Ümidlərin
sinə gərə!..

8.04.2002

NÜYDÜ KƏNDİNDƏ SƏHƏR

Dağların yamacında
Bilmirəm neçə öydü,
havası
gül ətrinə bulaşib,
Qızlarına baxmışam,
Fikrim dolaşib.
Heyvası
Ulduz-ulduz salxımlanıb
Ağaclarda.
Bir ananın baxışları yol çəkir,
Balası var uzaqlarda.

Bir at kişnəyir örüşdə,
Bir at səyriyir yorğa yerişlə.
Bir balaca uşaq da
Əlində pendir-çörək,
Gedir gəvələyə-gəvələyə.
Gözü düşüb çəməndə,
Papaq-papaq göbələyə.
Uçur vəhşi göyərçinlər,
Çığırışır sığırçınlar,

Dolaşalar buludlanıb,
Göy üzündən doyanda,
Şuma yağsın.

Qollar çırmalanıb;
İnəkləri eydirsin,
Çöllərin barını
Evlərə daşısın,
Qışın dizini qatlayıb
Baharı qarşıləsın.

Çəkib Nüydünün söz şəklini,
Yüklədim əsrin tərkinə;
Ya bəxt,
Harda tökülə-tökülə!..

Şamaxı, 16.10.2005

ANA

Sən qəbir səssizliyində,
Mən
Haylı-küylü sənsizlikdə!
Səndən mənə yol hanı,
Məndən sənə yol qısa!..

Ana, elə bezmişəm;
Mənə qalsa,
Nəvə, nəticə qoysa,
tez gələrəm yanına.
Sürüşür
ayağım altında torpaq,

Payızım yaxınlaşır;
Başımda durmur papaq,
Əlimə yatmır qələm.
Bu son şeirimi yazım,
Son kitabım gül açsın,
Son nəvəm də dil açsın,
gəlirəm, ana!..

11.10.2004

GÖRÜŞ

Şamaxıya gəlmişəm,
Dağın daş körpələri,
Ayağıma qaçdılar,
Qaya-qaya gəncləri,
Sevinclənib uçdular.

Məni öpmək istəyən
Küləklər döyüşdülər.
Çiçəkləri, gülləri
Gör necə öyüşdülər.

Buludlar qalxan tutub,
Göyə sinə gərdilər,
Könlüm açılınsı deyə,
Quşlar uçub gəldilər.

Yayın isti günündə,
Göylər bulud ələdi.
Qan kimi çiyələklər,
Qımışıb gülüşdülər.

Uşaqlar da, böyükklər də
Görüşə gəlmişdilər!

Şamaxı, 27.04.2006

YERƏM, GÖYÜMSƏN

Həyat buludusan –
həya yağır üzündən.
Qışda bahar boylanır
Cığırından, izindən.
Gülüm, elə göyçəksən,
Hiss etmərəm, bir səhər
Candan canımı çəksən.
Olsa da dünyada
Dörd milyard adam,
Elə bilirəm
Dünyada təksən.
Mən Yerəm, sən Göysən;
Bayram edərəm,
bulud qəzəbini üstümə töksən.

Bahar yağışına nə var ki,
Gülüm,
Günəş gözlərinin odu yağacaq;
Üstümə tökülən qəmi, kədəri,
Məndən yığacaq.
Gün düşəcək ürəyimin buz qütbünə,
Sevinc fərman yazacaq
Kədərimin qətlinə.
Ən xoşbəxt adamı mən olacam yurdun.
Komandanı olacam qatar-qatar düzülən

Arzu-arzu ordunun.
Sən gələndə əmr edəcəm:
– Arzularım, ümidlərim,
Düzlən!.. Farağat!

OYANDI KÖNLÜM

Gözlərin dan yeri;
Söküldü birdən,
Üstümə nur seli töküldü birdən –
Qəflət yuxusundan oyandı könlüm,
Eşqin rənglərinə boyandı könlüm.
Zülm elə, zülm elə;
Nə bir inciyən, nə də ki,
Səndən doyandı könlüm.

BU EVİN PƏNCƏRƏSİ

Bu evin pəncərəsi
Paxıldı, məni görüb
Gözlərini bağlayıb.
Əlçim bulud ağlayıb,
Şüşəsi yağış süzür.

Bu evin pəncərəsi,
O qızın gözləridi,
Hələ alışa bilmir.
Gözlərinin dibində
İşıltı var, işıltı,
Həsrətin közləridi,

Alışacaq!
Həsrətini yandırır
O qız mənə qovuşacaq.

27.10.2008

SƏNİNLƏ

Hara baxırdım,
Ora axırdın
İşıq telinlə.

Dağam, qopardın
aldın, apardın,
Hörük selinlə.

De, kimdən küsdün,
Telini kəsdin,
Sən öz əlinlə.

Gün gələ, öləm,
Göz açıb, görəm.
Saçını hörəm,
Gülüm, səninlə.

1997

SARI

Sarı dedim,
Saraldı dünya.
Sarı sarmaşığı kimi

Sapsarı günlərə
Sarıldı dünya.
Sapsarı qan axdı
Rəngi saralmış dünyanın
Gömgöy damarlarından.
Sapsarı dəqiqə yarpaqlar yağdı
Günlərin budaqlarından.
Ürəyi partladı gündüzün,
Rəngi qaraldı,
Üstünü gecə aldı,
Sapsarı saralan dünya
Gecənin altında qaldı...

SÖZLƏ OYNAMA

Mənim şair könlüm, şair xəyalım,
Səthi nəğmələrlə ovunmayacaq.
Yağışlı, boranlı şeir yolunda
Qadadan, bəladan qorunmayacaq.

Atacaq özünü odlar içinə,
Vəlvələ salacaq adlar içinə,
Çıxacaq orbitdə yadlar içinə,
Buzqıran gəmidir, söz dənizində
Donmuş fikirləri ərیدəcək o,
Daşa, daş ürəyə yeridəcək o.

Dünyamız körpədi, hələ süd əmir,
Onu böyüdəcək söz qucağında.
Həyat məktəbində qayda pozanın,
Tutub qulağından söz əlləriylə,
Çəkib saxlayacaq söz bucağında.

Söz ilə oynama, uşaq deyilsən,
Ay uşaq, yandırar əlini sözlər.
Soyuq ürəyinə salma sözləri,
Üşüyər, üşüdər elini sözlər.

ÖMÜR YÜKÜM

Qumlu səhra idim,
Söz buludu atam, söz-söz,
Layla çəni anam, söz-söz,
Yağdı... yağdı üstümə...
Buğum-buğum boy atdım,
Kəlmə-kəlmə cücərdim.
Sözlə yatıb, oyanıb,
Söz buzuna,
Söz dağına güc gəldim.
Azıb itməsin deyə,
Hər sözümə göz oldum.
Şeirini, sözün, hünərin
Şamaxı ocağında
mən də dönüb köz oldum.

DƏRS

Allahım,
Ləçəkləri saat-saat tökülən
İşıqlı günündəyəm –
İlməsi çətin açılan duyündəyəm.
Xəbərini yox
Ləçəyin tökülməyindən,

Vaxtın sökülməyindən.
Görünən cismimdi,
Mən içimdəyəm.
Fikrin arandan dağa,
Dağdan arana köçündəyəm.
İlahi səs qucaqlayıb,
Aparıb
Bu dünyanın iliyini sovuran,
Bu dünyada dünya quran,
Misra-misra damarlara
Qanımdan qan köçürən,
Gözlərimin odunu keçirən
Yerdən böyük, göydən dərin
Söz adlı dünyadayam.

Məni danışdırmayın,
Fikrimə səs atıb
qarışdırmayın,
Qırıla bilər
Fikrimin durna düzümü.
Diksinib
ata bilərəm
ucalıqdan özümü.
İtirə bilərəm
Kilometrlərlə dərinlikdən
Tapa bildiyim sözü.
Ayrılısam, dünyanın
qapısı bağlanacaq.
Tilsimlənəcək.
Nə doğmalar, nə özgələr
aça bilməz bu tilsimi.
Mənim boynumda qalacaq

bu ağırlıq.
Səhərim açılınca,
ulu Tanrı verəcək dərşimi.

19.04.2007

VAR İDİMİ
(*Rəsul Rzaya*)

Narın-narın dalğalar
Gah verdilər dil-dilə,
Gah tutdular əl-ələ.
Əlbir, gücbir oldular,
İri, qaya dalğanın
Külünü sovurdular...
Dedilər: “yalançıdır,
ənənəyə yabançıdır”.
Narın-narın dalğalar
İri, qaya dalğanı
Dandı... dandı,
Qaya dalğa
“Varam” – deməyə utandı.
Zaman dedi sözünü:
Qaya dalğa dəniz boyu yeridi,
Var idimi narın-narın dalğalar?

DƏQİQƏLƏR, SAATLAR

Dəqiqələr, saatlar
Yeriyir üstümə Yerdə dağ kimi.
Əriyir üstümə kərə yağ kimi:

Hopur hüceyrələrimə saatlar,
Məni məndə hərəkətə gətirir –
Maşına tökülən yanacaq kimi.
Sonra
Futbol topu kimi ötürür
arxadan gələn dəqiqələrə, saatlara.
Bir gün də
Bu dəqiqənin atdığı düşür
Sonrakı dəqiqənin əlindən,
qopuram təməlimdən.
Ölüm durur qəsdimə –
qələbə bayrağı sancır üstümə.

08.04.2007

DAŞ

Bu gün
Üstündə oturmuşam...
Bu daş,
Sabah baş daşım,
Qəbir daşım ola bilər.
Adımı,
Doğum, ölüm ilimi
Fikirlərdə oyadar.
Ürəklərdə püskürər,
Məni unudanların
yadına sala bilər.
Nə zamansa
Üstündə kimin adı,
Nəyin şəkli olmasına görə
Muzeylərdə qala bilər.

Sabah üçün bu günün
Dili ola bilər bu daş.

YAD NƏFƏSİ

Demə ki, cansızdırlar:
nə su içir, nə çörək yeyir,
Yox, yox...
Evin divarları da,
qapı da, pəncərə də qəmlənə bilir.
Yad nəfəsdən, yad sevincdən.
Otaqların havası nəmlənə bilir,
Belə evin havası araqdan betərdi;
Bu havadan keçəndə,
Beş-on qram içəndə
adam dəmlənə bilir.

Yad olubsa evimdə;
Yaralı pələng kimi
geniş açıb cəngini, qapı bağıra bilir.
– Ev yiyəsi, hardasan? – deyib çağıra bilir.
Eşidirəm bu səsi hansı qitədə olsam.
Diksinib oyanıram, əgər xəyala dalsam.
Yatsam, bu səs çalınır həyəcan zəngi kimi.
Ölsəm,
məni dirildər çalınan “Cəngi” kimi.

Yad olubsa evimdə;
Divarın qaş-qabağı
ürəyimi dağlayır,
Sınır gözümün nuru,

Yad nəfəsi –
tıxac olur boğazıma,
sevincimi doğrayır,
Səni məndən oğurlayır.

Yad olubsa evimdə;
Ev yüyənsiz at kimi
hara çapır, bilmirəm.
Sanki yanan ocağa
qəfil benzin tökürlər.
Gözüm baxa-baxa,
köksümdən ürəyimi çəkirlər.
Yanağım şaxta vurmuş
çiçək kimi sozalır,
həyatım bircə gündə
on il, yüz il qocalır.
Ömrüm sənə bağlanan,
səndən açılan bir topa sapdı;
Səndən ayrılmadı –
havada uçdu,
suda gəzdi, quruda qaçdı...
Bütün yollar, cığırılar
evimizdən açılan,
Bir ucu ürəyimin
zirvəsindən asılan
Duyğu, sinir təlimdi;
Diksindirəm –
quş da qonsa,
səs də qonsa bu telə.
Bu tel ilə bağlıyam
həm evimə,
həm də elimə.

ÜRƏYİM

Bu gecə
Qanadı qırılmış quş kimi
Uçmağa can atır,
uça bilmir ürəyim.
Balaca uşaq kimi
arzuların dalınca qaçmaq istəyir,
Qaçma bilmir ürəyim.
Çəmbərinə sığmayan dənizdi,
Bu sahil sinəmi döyür...döyür...
hərdən qəzəblənəndə,
Dalğasını sillə kimi üzünə çırpın
Sahili döyür... söyür...
Bəzən ağla sığmayan,
Bəzən inanılmayan
Həqiqəti görür, duyur
Nə yatır, nə uyuyur ürəyim.
Qorxur, desə,
“Dəli olub” deyirlər.
Bəlkə, buna görə hər duyğunu danışana
“Dəli” deyirlər.
Ürəyim, olma bezar,
Duyduğunu, gördüyünü deməyi bacar.

YARPAQ YAĞIR

Küləklər ulayır fağır-fağır,
Bulud-bulud ağaclardan
yarpaq yağır.
Torpaq açıb ətəyini,

Dərə-dərə ciblərinə
yarpaq yığır.

Yarpaqlar ölü sərçə kimi
tökülürdü budaqdan.
Yarpaqlar ölürdü
torpağın üstündə, günəşin altında,
dərə dibində, şair qəlbində.

Ölüm ölümdü,
İstər işıqda öl,
İstər dərə dibində...
Qızıl kimi saralırdı yarpaqlar
ölüm qabağı,
Külək qovub apardıqca yarpaqları,
Elə bil soyulurdu yerin qabığı.

Bəlkə, elə qızıl da
Ölməkdə olan insandı,
Sarılib qorxusundan.
Tamahkara, acgözə
Sarılib qorxusundan.

Payız gülür,
Küləklər ulayır fağır-fağır...
Bulud-bulud ağaclardan yarpaq yağır...

Oktyabr, 1980

PIÇILTI

Ürəyimlə qulaq asdım:
Meşənin o başında
Dərdini pıçıldayır işıldaböcək,

Pıçıltıyla danışır
ot otlar, çiçək çiçəklər.
Gecələr
Ulduzların pıçıltısıdır,
Yağır üstümüzə işıq-ışığı.
Yerlə göyün sevgisindən
Cücərir toxum.
Pıçıldayır bənövşə:
– Günəş, Günəş,
Tut əlimdən, göyə qalxım.

KÖHNƏ TANIŞLAR

- Sənin gözəlliyin mənə tanışdı,
Od saçıyan gözlərin bunu danışdı.
– Sən də mənə tanışsan,
Yadıma düşdü:
Bu, uzun tarixdi,
Bu, uzun işdi.
– Qədim Qobustanda görüşmüşük biz.
– Bəlkə, Azıx olub görüş yerimiz?
– Doğru deyirsən! Yadıma düşdü:
İlk dəfə sən mənim
oduma düşdün,
O zamandan dəyişdin.
– O vaxtdan insan olub,
İnsanlıq yoluna düşdük.
– Biz məhəbbət közüyük!
– Bizdən köz götürüb sevən ürəklər.
– Bizik – Odam! – deyən qəlbi kövrəklər.

BİLMİRƏM

Yanaqların
ocaq üstə dəmir kimi közərir...
Kirpiklərin, yelpik kimi yelpikləyir, yanmasın.
Başın üstə,
Qonmaq üçün yer axtarır qəm, kədən.
Əllərin ürkdür, sənə qonmasın.
Üfüq kimidir gözlərin,
udur fikirlərimi
üfüq günəşi udan kimi.
Sənən – qarlı dağ sənəsi,
baxışlarım sürüşür üstündə,
Gözlərim yıxılır ümitsizlik dərəsinə,
Dönürəm eşqin dəlisinə.
Çıxa bilmirəm insan dairəsinə,
yapış əlimdən!..

Dilin!.. Aman! Aman!
Dad əlindən!

15.02.2003

DÜNYA DAĞILMAZ Kİ

Elə-belə baxma mənə,
Gözlərin sürüşər.
Mən elə-belə adam deyiləm.
Gəl, oturaq üz-üzə;
Kirpiyimlə
Gözlərinə sığal çəkim.
Öpüşümlə
Əllərinə gül səpim.

Ürəyinə
Sığal çəkim dilimlə.
Vaxtı, saati
Baldan şirin yemiş kimi,
dilimlə,
– Oxxxay..y.. – deyib gir həyata.
Fərəhə uzan,
Sevinci çək üstünə.

Torpağa yağış hopan kimi,
Yağım söz-söz, hopum sənə.
Sözlərimdən tutuşan
Yanaqların közərsin,
Qığılıcım-qığılıcım
Qorpum səndən,
Paltarına od düşsün,
Alova bürün,
Onda bilərsən
Cənnətdi ömrün!..
Unudaq göyü, Yeri,
Elə bilək boşluqdayıq.
Dünya dağılmaz ki,
Ömrü belə başlasaq?!
Bir saat, bir gün
Belə yaşasaq?!

Elə-belə baxma mənə
Gözlərin sürüşər.
Mən elə-belə adam deyiləm.

19.11.2005

GÖZLƏRİN

Gözlərin gözlərimi əsir alıb,
Gözlərim məğlubdu, gözlərin qalıb.

Hara aparırsan əsir gözümü,
Necə qıyırsan ki, mən gözsüz qalım?
Qorxuram gözümü gözündən salıb,
Dərədə, tərədə itirəsən, qız.
Kiminsə gözünü ovlayıb bir gün
Mənə, gözüm kimi gətirəsən, qız.
Qorxmursan?
Sənə gözüm kimi baxmaz o gözlər,
Sən ondan, tezliklə o, səndən bezər?!

16.03.2003

SƏNSİZLİK

Sənsizliyin səssizliyində,
Qaranlıq kölgəsində
Fikrimi çözləyirəm,
Əridib qurğuşun kimi,
İrili-xırdalı söz eləyirəm.
Söz atomu, söz hidrogeni atıram
Namərdlərin bayquş diləyinə,
Adım düşməsin dillərinə.

Sənsizlik
Qışda damların qırağındakı
Salxım-salxım buz kimi
Salxımlanıb ürəyimdə.
Gilələnir və istəyir,
– Səni sevməyəcəyəm! – deyəndə,

Ürəyimə bağladığım daşı dələ.
Bu gecənin qaranlığında
Qoruyuram həsrətini,
Düşməsin naşı ələ...

Sənsizlik can sirdaşımdı,
Kimsəyə deyə bilmədiklərimi
Sənsizliyə deyirəm.
Səhərlər hara getsəm,
Köynəyimin altından
sənsizliyi geyirəm.
Odur ki,
Sükut var içimdə,
Qarıxmıram heç kimə.

Düşmüşəm sənsizliyin çöllərinə,
Günəş qəsd elədi,
Ay tumarladı, məst elədi.
Küləklər yolumu hamarladı,
Tufanlar pələng olub
Məni quzu kimi qamarladı.
Burulğanlar ruhumu ərşə çəkdi.
Aman Allah,
Nə idi mənim günahım,
Sevməkmi?
– Bəli!
Hər şey zərrə-zərrə,
Qramla hesablanıb.

Sevgi şərab kimidi,
Artıq içiləndə ağıl korlanır,
Qulaq karlanır,
Göz kor olur...

13.08.2005

ALTMİŞ DOQQUZ YAŞIMDA

Altmış doqquz yaşım var...
Yer sarı qaş-göz oynadır.
Çatılmış qaşların
Uçurumundayam.
Qəbir açıb ağzını.

Bu yaşda;
Həsrətindən
Sızım-sızım sızlayıram,
Buzlayıram,
Daş dəyən ayaq kimi
Göyərirəm.
Göynəyirəm.
Heç kimi görməyirəm.

Vaxtı geymək istədim,
Dar gəldi əynimə.
Dünya elə bezdirib;
Sərçə boğazı kimi
Üzərim boğazını,
Keçsə əlimə.

Vaxt püskürür, küylənirəm,
Budağı kəsilmiş
Ağac kimi şüylənirəm,
Oğul-oğul, qız-qız.

Gör nə qədər ürəklənmişəm,
Diləklənmişəm...
Közləmişəm,

Mən bir ömür
Bunları gözləmişəm?
İt də, həşərat da
Beləcə paylanır!
Yox! Yox! İllər boyu
Arıtlayıb ömrümü,
Qaytarmışam ölümü.
Yaratmışam eşq ilə
Yarıtmışam elimi.

Sənsizliyin içində
Yaşayıram,
Yaşadırıram səni də.

Bir məktəbli oxudu şeirimi,
Sözlərdə sənin ətrin,
Eşqimizin odu vardı.

Qanadsız insana
Qanaddı şeirim.
Sənsizlik dənizini,
Qala-qala illəri
Yarıb gələn inaddı şeirim!
Sənsizliyə köklənib.
Altmış doqquz yaşımda,
Məni göynədə-göynədə
Göyərdir,
Sevmək öyrədir eşqin!

15.02.2006

TƏK MƏNİM GÖZÜMÜ

Ay işıq topası, Günəş zərrəsi,
Hara gedirsən?
Sənə həsrət qalan çinarlara bax,
İşığın, gözündə sınınlara bax.
Gör neçə oğlanın, qızların belə,
Gözləri qırılıb səndə qalıbdır.
O qədər nurlu göz sayrışır səndə,
Elə bil bir parça ulduzlu göysən.
Soyunma, baxışlar dağılar Yerə,
Gör necə qiyamət qopar, ay gözəl.
Gözləri qırılıb səndə qalanlar
Çətin gözlərini tapar, ay gözəl.
Silkələn, tökülsün bütün baxışlar,
Tək mənim gözümü apar, ay gözəl.

15.08.2005

DOLUB SİNƏMƏ DƏRDİN

Dolub sinəmə dərdin;
İztirab içində sızlayır qəlbim.
Dərdin qışdı, qar yağır,
qar yağır, sinə dərəm,
aman vermir, sinə, dərəm,
buzlayır ürək.

Dolub sinəmə dərdin;
bir səsə, bir sözə bəndəm,
dolu barıt çəlləyitək...
Sevincimi qəm yeyib,

atıb məni
alma çəyirdəyitək.
Dolub sinəmə dərdin;
nazını çəkirəm namərdin,
namərd də qara daşdı
cənnət bağında,
götürən də peşiman,
götürməyən də.

Dərd əlində yeyilib
qurtarmışam,
kəsilib doğranmışam,
gözdən oğurlanmışam,
həyat, həyat belədi, –
kəsirlər ağacı
meyvə gətirməyəndə.

Dolub sinəmə dərdin;
ürəyim bir badədi,
siləmə dərdin.
– yaman dərdlisən, – deyib
səni məndən gizlədin,
fikrin, sözün tinində
sevincimi gözlədin.
Sinəm elə yandı ki,
ürəyim söz közlədi.

Dolub sinəmə dərdin;
Yayda, qışda
– cik-cik – oxuyur sərçə dərdim,
Baharı gözləyir qaranquş sevincim.

Noyabr, 2002

QALIB

Yanıb, yanıb, kömür kimi qaralmışam,
Közüm qalib içimdə.
Zəng kimiyəm, kimsə vurub qırılmışam,
Sözüm qalib içimdə.
Boy atmışam, çinar kimi ucalmışam,
Özüm qalib içimdə.
Əssə külək, qopsa tufan, sınıram,
Dözüm qalib içimdə.
Çox gəzmişəm, gəzmək üçün açılmağa
İzim qalib içimdə.
Ölsəm əgər, bilin, yazılmayan
nəzm qalib içimdə.

03.02.2001

VAXT İÇİNDƏ

Əllərim, ciblərim,
Papağım vaxtla dolu.
Gedirəm
Vaxt içində uzanan yolu.
Vaxt içində,
Dənizdəki yosun kimi yellənir
Başımın tükü.

Tanrıdan vaxt alıram,
Balıqlar, balinalar
yem axtarantək
Özümü axtarıram.

Ayağım altına vaxt yığıb,
Boy atıram, böyüyürəm.
Oğula, qıza, nəvələrə bölünürəm.
Vaxt içində
Vaxta çökənlər,
Vaxt dibində
Vaxtı papiros kimi çəkənlər,
At kimi, öküz, traktor kimi
Vaxta qoşulub
Vaxtı çəkənlər görürəm.

Qəmdən, kədərdən beli yağır,
Fağır-fağır gəzənlər,
Zülmə dözənlər,
Vaxtdan uca duranlar,
Vaxtı,
Vaxtın başına vuranlar
Görürəm!..
Yağı, zülalı çəkilməmiş
Sözün şorunu görürəm.

Vaxt saxlamaz məni,
Ölü balıq kimi ayaqlar.
Bürünüb səbirə,
Vaxta büküb
Məni atarlar qəbirə.
Qırxım, ilim çıxınca
Doğmalar, yadlar
Adımı dilində bayraqlar.

Vaxt biçimdəyəm,
Vaxt içindəyəm,

Vaxtın cibindəyəm,
Vaxt aparır məni.

“Mercedes”, “Cip”-“Cip”,
Cib-cib,
Bir təyyarə udumu,
Bir ürək tutumu
Vaxtda yaşadım,
Şəhərlər arasında.
Sızladım,
Bəşərin yarasında!..

20.01.2006

SOYUNUB GEDİRƏM MƏN BU DÜNYANI

Bəsdə geydim,
Geyilməli nəyi qalıb?

Yoxdu məni duyanı,
Kirli, nimdaş paltar kimi
Soyunub gedirəm mən bu dünyanı.

Doğulandan çıxırdır,
Hey qovdurur, çağırır.
Tərs keçiyik:
Sərtləşirik, çəpləşirik,
Elə buynuz sındırırıq.

Fərəhi kasıb, eşqi yarımçıq,
Yediyimin,
Yarısı sümük, yarısı qılçıq.

Dostları xain, qardaşı paxıl,
Mədələr işləyir, işləmir ağıl,
Soyunub gedirəm mən bu dünyanı.

Daş kimidir, qayadır;
Ağtıyıram, üşünmür,
Söz deyirəm, düşünmür.
Tüpürüb boz üzünə,
Soyunuram əynimdən,
Yaxşısını, pisini.
Atıram beynimdən,
Silirəm yaddaşımdan.

Məni kompyuter bilib,
Oyun oynadı məndə.
Hiyləsini,
Kələyini anladım,
Özümü danladım.
Nifrətimi,
Qəzəbimi sıxdım,
İlan qabıqdan çıxan kimi,
Bu dünyadan çıxdım.

Zirvəsinə başı boşu
çox gedir.
Bir keçiyə qoşulub
Sürü-sürü köçü gedir.
Nəyimə gərək belə dünya?!
O üzlər ki, mən gördüm,
O üzlər ki, mən gedənə gedəcək,
İstəmirəm
Bu dünyanı, o dünyanı!..

Yoxdu məni duyanı:
Kirli, nimdaş paltar kimi
Soyunub gedirəm mən bu dünyanı.

30.12.2005

ÖZÜMÜ EŞİRƏM

Hər gün özümü eşirəm,
Hər gün sözümü eşirəm,
Kəsirəm günlərimin başını,
Bişirirəm illərimin aşını.

Qan su yerinə axır ömrümdə,
Saatlarım, dəqiqələrim
Sudan çıxan balıq kimi
çapalayır əlimdə.
Hər günümü
çıxarıram ömrümdən
Bir ağrılı diş kimi.
Ay bəlalı İsəndər,
Sən özünü eşməyi
Bil, maaşlı iş kimi.

Ürəyimdə şəhid sözlərin
qəbiristanlığı var.
Hər gün ziyarətə gəlir
Söz analar, söz qardaşlar.
Görün nələr çəkirəm,
Çəkməsin daşlar.
Hara gedirəm, kəsir yolları,
Üzr istəsəm, bağışlayarmı

Şəhid sözlərin şəhid ruhları?
Bir də
vaxtsız qocaltdığım mən,
Söz oyununa salıb
oynatdığım o, sən, sən?

Hər gün özümdən çıxıram
Axşamlara, səhərlərə.
Fikrimin
təyyarə qanadlarından düşürəm
kəndlərə, şəhərlərə.
Səhərlər gecə növbəsindən,
Axşamlar səhər növbəsindən
gəlirəm.
Yanan arzuların külündə qalıb
Çox arzum, çox diləyim.
Közümü eşirəm,
Odumu kül basmasın,
Soyumasın ürəyim.

Qəzavü-qədər qoymur yatam,
Yadıma düşür anam, atam.
Ağrılı kədər qoymur yatam,
Az qalırım başıma dolan
Dünyanı başımdan atam.

Hər gün özümü eşirəm,
Mədənçilər mədən eşən kimi.
Hər gün özümü qazıram
Kənkan kəhriz qazan kimi.
Özümdə nə axtarıram,
nə gəzirəm?

Hər gün özümü,
kəsək əzən kimi əzirəm,
Daş yonan kimi yonuram.
Hər səhər od vururam
Axşamdan qalan özümə,
Qızınalar közümə...

Vaxt hanı qeybət qırım,
Hanı məndə elə qırım?
Eşirəm, eşirəm özümü
Çağlasın içimdə
gözü bağlı sevgilər.

Vaxt hanı qeybət qırım,
Mən özümlə məşğulam,
Ona görə el sevir,
Ona görə məşhuram.

08.05.2005

DÜNYA BELƏ OLMAZDI

I

Dünya, nədən murdarsan?
Murdarlayan kimdi səni?
Kim yapacaq təndirinə
Xamır səni, kündə səni?
Kim sevəcək, oxşayacaq
Belə yaman gündə səni?

II

Mən hayqıranda sel kimi,
Sən də sızqovlasaydın,

Mən haqqı yoğurkən,
Sən onu duzlasaydın,
Dünya belə olmazdı...

Mən Yer şarını bu başdan
O başa şumlamaq,
Tumlamaq istəyərkən,
Güc etsəydin qarışqacan,
Dünya belə olmazdı...

Mən baş qoyan yerə
Sən ayaq qoysaydın,
Mən yağırkən, sən dolsaydın,
Dünya belə olmazdı...

Səs çıxmıyır tək əldən,
Mən sağ əl,
Sən də sol əl olsaydın,
Dünya belə olmazdı...

Mən sənə ağlarkən,
Sən mənə gülməsəydin,
Dəlini dahi,
Dahini dəli bilməsəydin,
Dünya belə olmazdı,
İnsan!..

15.07.2005

YUXU

Vahiməli
Gecənin qaranlığında.

Gözlərimi yumub
özümü atdım yuxuya:
Yuxu mənə içilməzdən içirtdi,
Yuxu məni keçilməzdən keçirtdi.
Yuxuda qanadım vardı, uçurdum.
Dəvəquşu olmuşdum,
Saatda yüz kilometr qaçırdım.
Ayaqlaya bilmirdim qarışqanı,
Kəsirdim
Buş oğlu Buşların başını.
Yuxuda Yer kürəsi mənim idi,
Yox etmişdim qəsbkarı,
Silinmişdi – Mənim! Sənin!
Lügətdən.
Adam oğlu adam idi hamı,
Hamıya ləzzət verirdi
həyatın tamamı.
– Qatıq var, qatıq! – səsindən başladı
yuxumun zəlzələsi,
Nə yaxşı ki,
hərdən belə yuxular olur.

22.07.2005

ULU TANRIM

Damardakı qanım-selim
Səndən axır,
Sənə qovuşacam əvvəl-axır!
Ulu Tanrım...

Məni mənə qıymırlar ki,
Məni məndə qoymurlar ki...

Yalan deyib,
Məni məndən çıxardırlar.
Yerdə dəli çoxaldırlar,
Ulu Tanrım...

Qaranlığı dağıtmadım,
Yalan yola dağ atmadım,
Ümidini doğrultmadım,
Alqışlama, bağışlama,
Ulu Tanrım...

Gündüz ötdü, gecəm qaldı,
Sıxdın, sıxdın, cecəm qaldı,
Ayağımdan qopan naldı,
Arıyarsa, – sözüm baldı
Ulu Tanrım...

Vətəndə söz kürsüsüyəm,
Mən zamanın körpüsüyəm,
Qəmlərini yığ üstümə,
Kədərini yağ üstümə,
Ulu Tanrım.

09.11.2003

İLAHİ, SAĞ OL!

İlahi! Sağ ol!..
Bu vüsəl günündə ağla sığmayan,
yaddan çıxmayan
sədət vermişən boyumdan dərin.
Bir sevinc vermişən çəkimdən ağır;

Qaldıra bilmirəm başımın üstə...
Bu sevinc günümdə, bu şad günümdə
Əzrayıl dayanıb yaşımin üstə.
İlahi, yol üstə, səfər üstəyəm;
– Hələlik, – deyirəm bu səadətə.
Səfərdən sonra da həməən bu yerdə
– Yetərik, – deyirəm bu səadətə.

O qədər böyükdü bu səadətim,
Qorxuram, İlahi, səadətimdən.
İlahi, sən məni salamət qaytar
Çıxdığım məhəbbət səyahətindən!..

17.03.1998

ŞƏHƏRDİ ŞEİRİM

Dənizə baş vuran qəvvas kimi,
Gecənin dibinə baş vurub
səhərə çıxmışam.
Fikrimin, şeirimizin hər sətirinə
Çiçək şeirlərin söz çətirinə,
Budaqdan dərilən təzə nar kimi,
Gözlərimi,
ürəyimi sıxmışam.
Göyün qaranlığı sökülməyəndə,
Şimşək kimi çaxmışam.
Dağ ürəyini əridib
Zəmiləri, bağları yaşadan kimi,
Əriyib qorudum qaranlıqlardan,
Quraqlıqdan şeirimi.
Polad kimi əriyib

Misra-misra tökülən,
Günəş içib
üfüt-üfüt sökülən
səhərdi şeirim.
Ürəyim döyünən,
Səkiləri misra-misra uzanan
Şəhərdi şeirim.

05.06.2004

MƏNİ UNUTMAZ

Mən öz ürəyimi əritdim sözə,
Məni unutmaz.
Qoşub damarıma,
Od saçan qanımı yeritdim sözə,
Məni unutmaz.
Nadan adamların şil-küt etdiyi
Sözü əzizləyib cana gətirdim.
Can verən sözləri tələsik alıb,
Salıb ürəyimə qana yetirdim,
Məni unutmaz.

Atadaş, oğuldaş,
Qarındaşıq, qardaşıq,
Birdi düşüncəmiz, birdi fikrimiz,
Qoşa həll edirik dərdi, fikri biz.

Həftə başı, gün başı
Süfrə açırım sözlər üçün.
Çırmalanıb dağda çay keçən kimi,
Ömrümdən, günümdən keçib sözlərim,

Qələm yeyib, Şamaxının şərabitək
Məni qədəh-qədəh içib sözlərim,
Məni unutmaz...

28.07.2003

SƏNDƏN ÖTRÜ ŞEİRİM...

Səndən ötrü
Əsrin divar-divar günlərini,
Qala-qala illərini sökdüm.
Əsrin dibinə çökdüm,
Təbib qan çəkən kimi
Səni əsrin damarlarından çəkdim,
Şeirim.

Süfrə açıb səslədim
Gözü toxları,
Sözə acları,
Fikrə acları.
Səni söz dənizi,
Fikir ümmanı qəzətlərdə,
Kitablarda bəslədim.
Gəldi hamı,
Söz çinadanı,
Söz dağarcığı tutunca götürdülər,
Evlərinə apardılar,
İş yerinə gətirdilər.
Məni atdılar, səni tutdular.

Bulud-bulud inəkləri sağıb
Südünü sənə içirdim,

Səni əsrin
Baharından, qışından keçirdim,
Sənə həyatımı içirdim,
Gördüyümü, bildiyimi
Sənə köçürtdüm;
Quru fikirləri cücərtsin,
Oyatsın,
Bəşər duyğulanıb boy atsın,
Şeirim.

09.04.2004

ƏLLƏRİMİN KÖLGƏSİ

Əllərim üşüyəndə,
Üşümədi əllərimin kölgəsi.
Yox idi kölgə əlin gündüzü, gecəsi də
Görməsə də tər üzü,
kölgə əlin hər üzü
buğlanırdı ilğım-ilğım!
Şeir dedim, dinləmədi,
Baltladım, inləmədi,
Tanrısını ünləmədi.
Qara şam kimi yandırdım
əllərimin barmaq-barmaq kölgəsini,
isinmədi,
dixsinmədi...
Nədəndi bəs, şərik çıxır
əllərimin kölgəsi əllərimə?!
Nə istəyir, nə verib
əllərimin kölgəsi illərimə?!
Günəşi bulayıb əllərimə,

– Gəl..! – deyəndə ellərimə,
Gizlənmişdi əllərimin kölgəsi!
Elə ki əllərim işığı tutdu,
Əllərimin kölgəsi məni unutdu,
İpi açılı it kimi
hara gəldi qaçdı.
Elə bil ki, dar ağacı olmuşam,
Əllərimin kölgəsi
meyid kimi məndən asılı!...

02.10.1997

AZƏRBAYCAN AĞISI

Azərbaycan! – Çiçəyim!..
Hanı Təbriz, Zəngəzur ləçəyin?
Uçan pələngim,
Hanı Kəlbəcər, Qarabağ qanadım?
Sənə güllə atdılar,
Mən qanadım.

Bağrım başı sökülür,
Bəsdə, bəsdə, ləçəklənmə.
Alma bağım, nar ağacım,
Dərəcəklər, çiçəkləmə.
Sökülə-sökülə gedən bağ çəpərim,
Niyə çəpərlənirsən?!
Ürəyinə çökəcəklər,
Çəpərini sökəcəklər,
Özlərinə çəkəcəklər!..
Azərbaycan!
Sünbülü qoşa barmaq,

Dəni zoğal-zoğal
Qarıqılçıq zəmin,
Vağamlama.
İçilirsən çölündə
Və içində.
Hər gün kiçilənim,
Hər gün ölüb-dirilirəm,
Nəsimisi dara çəkilənim.
Ordenli-medallı
Qəhrəmanlar gəzdirirsən,
Heykəllər düzürsən.
Özün özünə vurulub
Qaş-gözünü süzürsən.

Unutmusan, görmürsən
İki gözündən biri,
İki qulağından biri,
İki əlindən biri yoxdu,
Elə bil havada itən oxdu.
Dilin birdi,
o da parçalanıb,
Arzuların
Kökü bir ağac kimi haçalanıb.

Dadananın damağında qalanım,
Tilov atanın qarmağında qalanım,
Bal süzənin barmağında qalanım,
Yanıram,
Yanımdəyə bir dəfəlik,
Ocaq qala, ocağına qalanım.
Sən Leyli, mənmi Məcnun?
Sən Məcnun, mənmi Leyli?

Cənnətsən!..
Yoxdu Təbriz gülüm,
Qarabağ bülbülüm,
Beçə balım Kəlbəcər,
Dağ başında qıy vuran Laçınım.
Bu cənnətdə necə gülüm?

Alınıb qara ciyərim,
Kəsilib ağ ciyərim,
Ürəyim tək neyləsin?

Azərbaycan! – Nəhəng dağım,
Daş kəsənlər doğrayır,
pul alsın,
Erməni oğurlayır.
Oğurlayan özgə,
doğrayan özümüzük.
Vətən qoyub gedənlər,
Siz cənnətdə,
Biz cəhənnəmdə üzülürük.
Çay kimi axa-axa,
Ağac kimi ildən-ilə
haçalananım,
Parçalananım!
İtirsəm də gəncliyimi,
– Döyüşlərə gəl, – desən,
Sevgilim saç çəkib
hörükləsə,
At kimi kişnəyib,
Qartal kimi qıy vurub,
Dünyanın bu qırılmaz zəncirini
qırıb, gələrəm.

Canavarlar gəmirməyə hazırdı
Sümüklərini də.
İt kimi pusquda durublar
Aparalar safını, çürüklərini də!

II

Yurda dolub cəsuslar,
Axtalanır cəsurlar.
Ləçəkləmə-göyçəkləmə,
Azərbaycan!
Qərb ürəkli
həmzələrin gözü səndə,
çoxu girib qılığına;
– Adı sənin, dadı mənim,
Külü sənin, odu mənim,
Yeyim doyum, qalsa, sənin!
deyirlər.
Mən bu dərddən düşən közəm,
Qanadları ütölmüş,
Ünvanını itirmiş,
səsəm, sözəm.
Mən bu dərdə çətin dözəm,
Çətin qalam.
Qərbləşmirəm,
Qərblilərlə dəbləşmirəm,
Dərdləşmirəm,
Özgə əllər
qapımızı döyməsin.
Daha qarqız qoymağa,
Yer yoxdu qoltuğumda,
Heç nəyimi, heç kimimi öyməsin.
İstəmirəm filini,
Böcəyimə dəyməsin.

14.06.2005

QIZ QALASI

Qız qalası!..
Əsrin səndən boy alır
Daş əsrinə boylanır.
Hansı əsrin açarısan?
Hansı sirri açarısan?
Nə yazıb səni yazan,
Tapa bilmir,
Oxuya bilmir zaman.

Gözlərimin önündəsən,
Gördüyümdən
Milyon kərə dərindəsən.
Hansı əsrin səsisən.
Kimlərin nəfəsisən,
Donmusan.
Hansı nəslin sözsən?
Danışdırsam,
Hansı dildə danışarsan?
Mən dərdləsəm,
Hansı dərdlə alışırsan?

Eşidib
cavab verə bilməyən
lal tarixim.
Bəlkə, danışırısan,
Mənəm kar?!
Sirli barı,
sirli qarı,
Mən sənin dilini bilmirəm,
Daş, mənim dilimi

Sən öyrən barı,
Farağat komandası
alan əsgərim.

Yaşı bilinməyən əski ərim!
Kim vurmuş ağzına kilidi?
Ovulan daşların
Çürümüş diş kimidi.
Əl vururam tozuna,
Elə bil daş kiridi.

Çoxmu belə qalacaqsan,
hansı əsrin
İnsan dili olacaqsan?
Dolu başlar əyilir,
Boş başlar dikəlir sənə.
Günəşi ilk salamlayan,
Buludları çalmalayan,
Çalmasında şimşək çaxan,
Ətəyindən zirvəsinə
Atlı qarışqalartək
Milyon baxışlar çıxan
heyrət!..
Yurdun qeyrət papağısan,
İçində sirr qaynayan
Bu dünyanın qapağısan,
Qız qalam! –
Donmuş zaman,
Donmuş sirsən,
Buz qalam!..

23.06.2005

İÇƏRİŞƏHƏRƏM

İçərişəhərəm,
Dolanbac küçələrim var.
Əlində sıyırma qılınc,
Ulduzlu gecələrim var.
İnqilab dövrünü yaşayıram.
Həyatımı illərə,
ağrılarla daşıyıram.
Küçələrim dəlixana,
Ağız deyəni qulaq eşitmir.
Yarımçıqlar kamildi,
Dahilər dəli.
Hara getsəm,
həqiqətə divar hörülür.
Mandatla keçilir,
Dəqiqədən-dəqiqəyə.
Ürəklərə mina qoyublar,
Səsdən, sözdən partlaya bilər.
Qarışqalar dəvəni
tapdaya bilər.
Küçələrimin səkiləri gülür,
Evlərimin divarları
Adamın üstünə gəlir.

Yer, mədəmdə əriyib
Damarımda qan olur,
Zaman məndə sıxılıb
Əsrləri an olur.
Bombalanır Əfqanıstan, Fələstin,
Burda könlüm viran olur.
Bütün bunları mən daşıyıram,

Bütün bunlarla mən yaşayıram.
Fikir üyüdüürəm özümdə,
Dünya üyüdə bilməz.
Səs yeridirəm özümdə,
Dünya yeridə bilməz.
Söz bitirirəm özümdə,
Dünya bitirə bilməz.
Arzu yetirirəm özümdə,
Dünya yetirə bilməz.
Dünya çəkiyə gələr,
Mən çəkiyə gəlmərəm.
Qapanıcı,
Məni çəkərmə qapanın?
Bəlkə, götürüm,
Ağırılıq eləməz ki, papağım?!
İçimin içindən baxır gecələr,
İçimin içindən axır küçələr.
Yaxşı, yaman adamları,
Yurda yanan xanımları,
Sabir gülən madamları,
Təzəcə çırtdayan badamları,
Alça ağacı ilə,
Toxu, acı ilə.

Mən də içəri şəhərəm!
O, əbədi,
Mən köçəri şəhərəm.
Onu daş yaddaşı yaşadacaq,
Mənə, hələ çoxları daş atacaq.
Məni alıb çiyinə,
İllərdən-illərə
şeyirlərim daşyacaq.

Şeirimə badalaq vuranlar,
qəsdimə duranlar olacaq.
Şeirim qalib çıxacaq.
Əsrlərin, nəsillərin
əlini sıxacaq.

18.05.2005

ÜRƏYİM VƏ MƏN

ÜRəyimi sinəmdən çıxardıb,
Qoymuşam yazı masamın üstünə.
ÜRək elə yanır ki,
Qızınıram istisinə,
Boğuluram tüstüsünə.
ÜRək qışqırır:
Məni qurtar!
Məni qaytar yerimə!
Fürsət düşüb əlimə,
Deyirəm: – Necəsən?
Çox döyürdün sinəmi,
Atılasan bayıra,
Məni atasan Bayıla.
Sən elə bilirdin,
Mən kef çəkirəm bayırda?!
İndi gördün
Sən düşünən deyil?
Sənə çatan dərd
Dərdlərin yüzdən biridir?!
Hələ gördüyün dərdlərin çoxu
Dərdlərin kiridi.
Get, otur yerində

Bir də şuluqluq eləmə sinəmdə.
Elə bil dəcəl uşaqsan
– Eləmə! Dinc otur, – deməkdən
Yorulub çənəm də!

SƏHƏR NAĞILI

Kimi kəmənd atıb
Günəşi gətirir səhərə,
Gecəni gecə ilə
diz-dizə oturanları,
Gecə fikir, düşüncə otaranları
Günəş oxlayıb otarır.
Kimi də görməyir
Günəşin doğmağını,
hamıdan gec görür
yadları, doğmaları.

Günəş hərəkətə, bərəkətə səsləyir insanları,
Bilir ki, yatsa, iylənər insan.
Özündən iyrənər insan.
Körpələri çığırdır,
Anaları çağırdır.

Körpəsi yatmayınca yatmayan,
Körpəsinə göz dikən bələlərin
Dizlərini qatlayan ana,
Doğulan Günəşi,
Açılan səhəri bilir körpənin.
Götürüb balaca Günəşi,
Asır Günəşin kirpiklərindən,

Günəş içsin,
O, Günəşdən, Günəş ondan keçsin.
Səhər açılır,
Bir-bir oyanıb
Tərpaqdan çıxan otlar kimi,
Günəşə boylanır insanlar.
Günəş tutub əllərindən
Yaşamağa səsleyir,
Hərəni bir cür bəsləyir.
İnsan eşqə, məhəbbətə,
İlan zəhərə, arı bala,
At işə çevirir
Günəşdən aldığı.
İsdir daşı da.
Ümidi var, daş oyanar
Beləcə, hər gün
Sıfırdan başlayır həyatı Günəş.

Səhər tezdən
Günəş sağılır gözlərimə.
Sığınır gözlərimə.
Gecələr səhərəcən
İşiq saçır şeirimə.
Dan yeri söküləndə,
Qaçır yerinə.

GECƏLƏRİM

Bir gecənin yağmuru

I

Gecə keçir,
Ulduz-ulduz sönürlər

Sayrışan pəncərələr.
Kor gözə bənzəyirlər
bu qaranlıq gecəyə
Sarmaşan pəncərələr.

Pəncərədən o üzdə
Gecəni çəkib ciyərlərinə,
Yuxulayır adamlar.
Gündüzlər qaçanları
Gecələr yuxularda
Yaxalayır adamlar.

– Gecə ömürdən deyil! – deyənlər,
Gecə doğulan şeirləri
Gecə yaşayanlar yazır.
Sənin, onun dərđini
Gecə daşıyanlar yazır.

Gecə, gecə,
Yerdən göyəcən dərin gecə,
Yar evinin gözünü
Bağlama, ərin, gecə.
Gözlərim, yara bilməz
qalınlığını.
Kişi ol gecə, kişi ol,
Bircə gecə göstərmə
nadanlığını.

Gözlərim yolumu kəsən
Gecə üçün alışdı,
Ha çalışdı,
Gecə eyninə almadı,
Bu gecə necə naşıldı!..

II

Bir otaqlıq bu gecə,
Sənin gecən!
Mənə düşməz bu paydan.
Bir otaqlıq gecədən
Nur ala bilmədirsə,
Nurlana bilmədirsə,
Sənin nə faydan?

Bu gecədə sən də, daş da,
Pəncərələrdə yaşadı.
Eviniz də əsnəyib, əsnəyib
Qapı qulaqlarını qaşdı.

III

Bu doğulan günəş necə doğmadır,
Heyf ki, bircə gün məndə doğmadı!
İçim qaranlıqdır gecələr kimi,
Əbədi gecədə yaşayır ürək,
Heyrətdəyəm! Heyrət! Necə olur ki,
İşığa çevirib zülmət gecəni,
İşıqlı fikirlər daşıyır ürək?!

IV

Qaranlıqda yanırım;
Gecə küləkləyir məni.
Füsrət düşüb əlinə,
Bal qatıb lal dilinə
Gecə kələkləyir məni.
Doymuş məhlul kimiyəm,
Kələk mənə qarışmır.
Şam kimi

yaxşılıq hopub mənə,
Kələk məndə alışmır.

V

Acıyam – zəhər kimi,
Şirinəm – baldan şirin.
Acizəm dovşan kimi,
Çox güclüyəm, tökərəm
Gözünü şirin.

Mehribanam ana kimi,
Kinliyəm dəvə kimi,
Qəzəbliyəm,
Dincəlmərəm,
Söndürməsəm sona kimi.

VI

Navalçadan asılan
Salxım-salxım buz kimi,
Əriyirəm damla-damla,
İlhamın istisindən.
Ürəyini tut,
İstəyirsən dol,
istəyirsən dolma,
Əriyirəm,
İstəsən, istəməsən də.

VII

Tənhalıq ağrısını unutsun deyə,
Gecənin saçını hörürdü tək qız.
Səhər açılırdı! Gecə gedəcək!
Baxıb öz işinə gülürdü tək qız.

VIII

Palıdlaşan sözlərimin kölgəsində,
Uça bilən,
Ürəkləri açə bilən
Körpə-körpə sözlərimi bəsləyirəm.
Söz Günəşi yandıranı,
Sözlərimin kölgəsinə səsəyirəm.

IX

Xoşum gəlmir üzəvari tərifdən,
Yarımçıq yaxşılıqdan,
Durğun sudan.
Çalışıram,
Gündən-günə dəyişəm, durulam,
Gözəl görəndə,
Unuduram hardayam,
Hardan gəldiyimi.
Dünən gördüyümü,
Bu gün təzə görürəm,
Yaşayıram sevinclə.
Qismətimlə razıyam,
Aram yoxdu simiclə.
Gecənin ulduzlarıtək
Mən də ölüb-dirilməzdim.
Hərdən rəngsiz, boyasız,
Gözəl görəndə.
Heç olmasa bilirəm
Kimdən ötrü ölürəm
Öləndə.

31.05.2005

BU GECƏ DƏ

Bu gecə də
Sıxdım,
Can şirəmi sıxdım şeirimə.
Fikir verin: Səsdə düzümə,
Sözdəki deyimə.

Şanıdan bal süzüləntək,
Hər misra, həyatımda
Can şirəmdi, süzülür.

Yoxsa,
Şirəsiz şeirlər kimi
Ürəyə axmazdı,
Şeirimi oxuyan
Ayağa qalxmazdı.
Xəbislər
Qartal görmüş cücə kimi
Kola sığınmazdı.
Başını çiyinə sığıb
Qısa qalmış qax kimi,
Belə sıxılmazdı.

31.12.2005

QORXURAM, DƏLİ OLAM

Quşların gözləri yana baxır,
Önü görür.
İnsanın gözləri önə baxır,
Yanı görmür.

Gündüz – Göy üzütək, göz ilə
Cücüdən dağlara kimi
hər şeyi görür.
Gecələr göy üzü
sąysız ulduzlar, həlim Ayla
Birini görür, minini yox,
Nədən?!
Gündüzlər göy kimi
Günəş hünərli
Təkgöz olaydım...
Görəydim, göstərəydim,
İsidəydim.
Nə ola bircə gün Allah kimi
hamını görəydim, eşidəydim.
Qorxuram, dəli olam!..

01.08.2005

BARSIZ TUT AĞACI

Budaqların əyilməz
bar yükündən,
Sözün yüngül olar çəkindən
Kimsə göynəməz,
yıxılsan kökündən.
Sığırçınlar, sərçələr
Az-az yellənər,
Az-az şənlənər budaqlarında.
Ac gələr, ac gedər qonaqların,
Öluncə – sağ ol! sözü eşitməz
qulaqların.
Qısır inəksən,

Kor eynəksən,
Barsız tut ağacı.
Nə belə boy atmısan,
Arsız tut ağacı?!

26.06.2003

BU KÜLƏK

Kimi qovur, kimi güdür,
Hardan gəlir, hara gedir
Bu külək?
Qovur, yoxsa haraylayır,
Eldən elə haray yayır
Bu külək?

Təbrizlimi, Kərküklümü?
Gərəksizmi, gərəklimi
Bu külək?

Yalançının sikkəsimi,
Bu dünyanın hikkəsimi,
Bu külək?

Hansı dildə danışırdı,
Kimdən küsüb? Dalaşırdı
Bu külək?

Arxamızdan,
Sinəmizdən təpikləyir
Nişan alıb,
Tüfəngini tətikləyir
Bu külək!

Gəlir hansı əsrlərdən,
Bütövlərdən, kəsirlərdən
Bu külək?

Əsib getdi, kəsib getdi?
Səbrimizi kəsib getdi
Bu külək!

Dağlarımdan qorxusu var,
Dərə-dərə yuxusu var
Bu küləyin.

08.10.1998

YAĞIŞ YAĞIR...

Bu dərə dərə olmazdı,
Belə dərin olmazdı,
Bu çay olmasaydı.

Şimşək vurdu,
buludlar çağırdı,
Şimşəklər buludları
cana yığdı.
Dolu yağdı, yağış yağdı,
Sular suları çağırdı...
Elə bil ki
Dağ başını qaldırıb torpaq,
buludları əmirdi,
Elə əmirdi, elə əmirdi,
– Doydum demirdi.
Sular suları hayladı,

Sular suları çağırdı,
Baxan elə bildi ki,
Dərin-dərin dərələr
yamacları sağırdı...

Sular suları çağırdı;
Sular dağlardan,
təpələrdən diyirləndi,
Sızqalanıb quzu kimi dilləndi,
Dərələnib şeşələndi,
Axa-axa selləndi,
nərə çəkən şir kimi.
Pəncə-pəncə dalğalarla,
Pəncələşdi dağlarla.
Dəniz aldı qoynuna,
Canavar dalğalar,
pələng dalğalar
Susub döndü qoyuna!..

03.05.1998

ÖLMƏYİM GƏLİR

Mən qapıb günəşi yerə endirsəm,
Nadanlar deyəcək – biz endirmişik!
Dilimdən dil verib dağı dindirsəm,
Nadanlar deyəcək – biz dindirmişik!

Nadanlıq hökm edir yer kürəsində,
Nadan adamların əli gətirir.
Ağıllı başlardan bezib bu dünya,
Əsrimiz həyata dəli gətirir.

Dəli yığnağı olub bu dünya,
Dəlilər əlində ağıllı dəli!
Dəlilər dəlidi, gülür hamıya,
Ağlayır halıma ağıllı dəli!
Neyləyir ağılı? Dəyəri yoxsa!
Harda xərcləyəcək ağılı dəli?!

Təpəyə dağ deyir, dağa da təpə,
Baxıram, görürəm, gülməyim gəlir.
Belə zəmanədə, belə dünyada,
Yaşamaq günahdı, ölməyim gəlir.

09.11.2004

YARIMÇIQLA SÖHBƏT

Sən qalxa bilmirsən,
Mən enə bilmirəm!
Neyləyək, ay yarımçıq?!
Mən rahatlıqum,
Sən bəşərin boğazında qılçıq;
Nə irəli gedirsən,
Nə də geri çıxırsan,
Ömrümü divara sıxırırsan.
Bir zaman Xaqanini,
Nəsimini, Sabiri,
Hadini çərlətdin.
Nə ağır,
Nə dəhşətlidi sənətin.
Görəsən, necə olar,
Qarıçısı olsan cənnətin?!

Ay bala,
Bizimki tutmaz,
Mən işığam, sən qaranlıq.
Min il, milyon il keçsə də,
Qarışa bilməz işığa qaranlıq.
Tanrı səndən uzaqdı,
Mənə görə üzü ağdı.

04.03.2006

BƏS SƏN

Sən getdin...
həsrətin
Buludladı başım üstə:
Yağışladı, qarladı.
Həsrətinin havası –
Payız kimi
Hopdu hüceyrələrimə,
Əllərimə, qollarıma.

Dumanı qatı
Payız yaşayıram.
Nə Yer görünür, nə göy.
Hər şey,
hamı mənə ögey.

Həsrətini,
Payız dumanı kimi
Geydim əynimə.
Günlərim, saatlarım
Yarpaqlayır sarı-sarı.

Qışda bahara qaçan günlər kimi
Qaçıram sənə sarı.
Bəs sən?

26.10.2006

PAYIZ DANIŞIR

Payız danışır – yağış-yağış,
Külək-külək.
Qulaqlarım şəklənir,
Susur ürək.

Toy günüdür;
Yarpaq-yarpaq dil tökür,
Gəlin-gəlin ağacların
Tülün sökür.

Bəy evidi Yer şarı,
Bəy payızın əmrinə,
Müntəzirdi dağ, dərə.
Gəzir bağı, çəməni,
Gülləri dərə-dərə.
Versin gələn bahara,
Öz adından hədiyyə.

SÖZ VAR

İçimdə söz dalğalanır,
Dalğalanır, ləpələnir.
Daş sinəmi döyə-döyə

Çiliklənir, qəlpələnir.
Bir, iki, üç, beş, on beş!
Sinəm dözmür, yarılr,
Kağıza söz dağılr.
Kağızlar yağır dilə,
Dodaqlar kəlmələyir,
Hər yana səpələyir.
Söz var, eldən yapışır,
Söz var, Yerdən yapışır,
Gedir əbədiyyətə.

12.04.2009

Təmizəm, istəyirəm dərdlərə leysan ola könlüm,
Ey fələk, qıyma mənə, nadana vüsal ola könlüm.

Bəşərə, yurda, elə bağlı olan bir nəfərəm mən,
Yaranıb ki, yarada, faydalı insan ola könlüm.

Bu xəbislər ki, məni bir belə dildən-dilə salmış,
Tanrı qıymaz bulanam, piylənə nöqsan ola könlüm.

Şairəm, yurda gərəkdir sinəmin eşqi, odu,
Qayğı göstər, yaradım, yurduma ad-san ola könlüm.

Yox aram pislik ilə, yaxşılığa meyl edirəm mən,
Vermə nadan əlinə, qıyma ki, talan ola könlüm.

Dəyişir halımı hər gün neçə yol vecsiz adamlar,
İstəmirilər həmişə bəy ola, sultan olan könlüm.

Tanrı İsgəndəri qurban yaradıb söz, sənət üçün,
Sözü sözlə yoğura, sirr aç, aslan ola könlüm.

28.02.2009

MÜHARİBƏ

Ülgücündən qan sızan qılınc,
Atom sınağından sonra
Ərimiş daşların buz salxımı,
Ölmüş insan ovcunda
Torpaq eşqinin bir sıxımı.
Fikrin dar qəfəsi,
Günəşin bəşəri dəli edib
əyləndiyi günlər,
Bahara gəlməsinə peşiman güllər.
Gözü yolda qalan analar,
Baharı çırtamayan gəlinlər.
Qollu, ayaqlı gedib,
qolsuz, qıcsız gələnlər.
Dəli olub
ağıllı kimi gülənlər.
Ölmüş anasının
döşünü əmən körpə.
Kişisiz evlərdə yanan gərmə.
Həyatın ən böyük prizması – çörək.
İnsanın nifrət qınından sıyrılması.
İnsanın dəyərsizliyi,
ölümün ucuzluğu,
Namərd toyu,
Mərd ölümü.
Aman...n..!
Söz kəsdi əlimi...

FƏRƏH

Sevincin əkiz tayı.
Tanrının oğul payı,
Oğul toyu,
Övlad hünəri,
İşıqlı fikir,
Bəşəri ağıl,
uşaqlara qanad verən nağıl,
Kədərin sonu,
Söz çırağı.
Anamın kitab köşkündə
İlk kitabımı gördüyü gün,
açılan düyün.

ÜRƏK ELƏ AĞLADI

İlham daşdı, çağladı,
Səs dolu avtobusda
Şeiri yaza bilmədim.
Qıymadı, qoymadılar,
Gül vaxtına susamış
Bu imanı əyrilər,
Mənə söykənən əllər.
İncidi, küsdü ilham,
Salamı kəsdi ilham.
Evə gəldim sinəmdə
şəhid olan sözlərin
Xatirəsi çağladı.
Balası ölən kimi
Ürək elə ağladı,
Məni Allah saxladı.

27.12.2009

NƏ VAR Kİ

Bürünmüşəm
dünyanın məhəbbətinə,
yaşıl ağac kimiyəm, isti ocaq kimiyəm.
Zamanı vaxtında yaxalamışam.
Salıb ürəyimin təmizliyinə
vaxtı dəsmal kimi yaxalamışam.
Büküb ay nuruna, günəş oduna,
Pisləri ömrümdən yox eləmişəm.
Sabahkı ömrümə açılım deyə,
masa arxasında yuxulamışam.
Sıxılıb şeirimə qızılgül kimi,
Şeir həyatımı gülablamışam.
Çirkli sözlərimi dağ çaylarında,
Çirkli köynək kimi gilabilmişəm.
İndi səsəm, sözəm, saxlayın məni,
Cismimi tapşırın qara torpağa.
Səsimdən, sözümdən tapılmasa da,
Nə var ki, həyatda məndən tapmağa?!

Mart, 2003

Min sərçə civildər, qarğa qırıldar,
Qartalın səsini batıra bilməz.
Sərçə qonsa qartal qonan zirvəyə,
O, qartal sözünü qaldıra bilməz.

Qaydadır, həyatda qotur keçilər
Su içər həmişə bulaq gözündən.
Haradan içsə də keçi keçidi,
Nə olsun, öyünər, çıxar özündən.

Dekabr, 2009

ZAY ETMƏ

Ağlımı başımdan almısan, ay qız,
Hara aparırsan sən onu mənsiz?
Ondan baş açmazsan, qaytar geriyə,
Nəyinə gərəkdir ağıl bədənsiz?

O, mənim qanımla işləyə bilər,
O, sənin qanınla zəhərlənəcək.
Qaytar sahibinə götürdüyünü,
Qaytarsan, təzədən səhərlənəcək.

Aparma ağlımı, nə olar, gözəl,
Məni hər yetənə, gülüm, tay etmə.
Ver mənə özümü, ağlım qayıtsın,
O, Allah payıdır, onu zay etmə.

25.01.2008

AY İLK BAHARIM

Hardan haray gəlsə, fəryad eşitsən,
Mənim səsimdi.
Heç nə istəmirəm, ummuram səndən,
Təkcə təbəssümün mənim bəsimdi.
Onu da qıymadın, qurutdun məni,
De, hara getdin ki, ay ilk baharım,
Unutdun məni?!

16.01.2010

BAKININ BU AXŞAMI

(Dostum Allahverdi Məmmədova)

Bu axşam da
Sahilə axırdı adamlar
 bulud-bulud.
Elə bil ki, göyə dönüb
 Bu axşam bu yurd.
Sahilin hər tərəfi
 daş sinəli çəməndi:
Qızlar – nərgiz, bənövşə,
Qızılgül, yasəməndi.
Gözəllər sahil boyu
 xoş təbəssüm səpirdi,
Nəfəsləri gül kimi
 ruh oxşayan ətirdi...

Adamlar sahil boyu
 arzudan səpilirdi,
Qaynayıb buxar-buxar
 göylərə çəkilirdi.
Sevinc dolu körpələr:
Təzə təməl qoyulmuş
Qala kimi tikilir,
Yaşlılar sökülürdü,
Sahilə tökülürdü.
Cavanlar sevişirdi,
 eşq çələngi hörürdü.
Bu sahilə bəxtini
 itirən kim, tapan kim...
Gözəllər şairlərin dərdini artırırdı,
Şairlər dərd yükünü

ağır-ağır addımla
Çəkirdi, aparırdı.
Kimi də öz ruhunu
mal kimi otarırdı.

Bu axşam da sahilə
nə axan insan seli,
Hə sahil qurtarırdı.
Gecə keçib, görüşün
Təməli laxlayırdı:
Sahil – Getməyin! – deyib
hamını saxlayırdı,
Saatlar – «Vaxtdır» – deyib
Hamını qaytarırdı...

Vaxt ötür, ömür itir,
Mən! Mən! – deyən insanın
Bundan xəbəri yoxdur,
Bakının bu axşamı
elə bil ki, yuxudur.

10.05.2010

BİR SALXIM ÜZÜM ÖMRÜM

Sübhə tutulu üzüm:
Ağ günlər axtarırdım,
İzə qarışdı izim,
Məni itirdi gözüm.
Sübhə tutulu üzüm:
İlim, Ayım,
Bircə salxım ağ üzüm!

Bir salxım üzüm ömrüm –
Qara gecəm, gündüzüm:
Gilələninib yaxamda,
Güllələninib yuxum da.
Barı xoşbəxt görəydim
Bu bəşəri yuxumda.

18.06.2010

KÜLƏK

Külək elə xəfif, mülayimdi ki,
Bildim ki, bu külək yargildən gəlir.
Yarın ürəyini varağlayıb ki,
Belə ətirlidi – tər güldən gəlir.

Oxşayır ruhumu, elə bilirəm,
Küləyə bələninib yar gəlib bizə.
Allahım, nə xoşbəxt bəndənəm, bu gün,
Yar yoxdu, ətiri gəlib gündüzə.

Kim deyib – yel, külək əsib gedəndi?
Keçərmə yar ətri gətirən külək?
Həsərdən daş üstə daşa dönmüşdüm:
Ayıldııb, yargilə aparır külək...
Allahım, nə olar, qoyma dayansın,
Məni yarımgilə ötürən külək.

27.06.2010

SALAM

Açılan səhərim, salam!
A qapım, pəncərəm, salam!
İşıqlı şəhərim, salam!
Ay dünəni itirdiyim,
Bu günümü tapdığım
Daş yollar, küçələr, salam!
Sözün nuru bələnən,
Qara gecələr, salam!
Xaqanidən, Nizamidən
Bəxtə düşənim, salam!
Bir süfrədə deyib-gülən
Dostum, düşmənim, salam!
Salam Allah salamıdır,
Alan alsın, almayanın,
Qoy Allahı, özü bilsin.
Salam verdim, məni görən
İnsanların üzü gülsün.

18.06.2010

AĞRIYAN ÜRƏYİM DEYİR

Ümidim güman üstə,
Gümanım ümid yeyir.
Ağrıyan ürəyim də
Mən varam, varsan! – deyir,
Döyünəcəm! – Sən məni
Hə qədər yorsan! – deyir.
Arzuların saflığı
Məni qanadlandırır,

Saf nəfsin, niyyət
Məni qidalandırır.
Ürəyəm, həyatına
Qan çəkib, qan qovuram.
Sənin həyatın üçün
Yolunda can qoyuram.
Görəndəki nankorsan,
Ömrünə son qoyuram.

11.07.2010

QƏDƏH ÖMRÜM

Gəl, gəl, nəfəs ver nəfəsindən,
Çıxart məni bu eşqin qəfəsindən.
Uzun illər keçsə də,
Gənclik məndən köçsə də,
Qocalıq saçlarımda
Atını oynatsa da
Sevirəm səni.
Ürəyim sevgidən,
Ruhum səndən doymayıb,
Qədəh ömrüm
Hələ boşdu, dolmayıb.
Qəlbimi qaçırdıram sizə,
Ruhumu uçurduram sizə.
Səsim səsləyir səni,
Eşqim bəsləyir səni.
Görürsənmi?
Duyursanmi?
Bilirsənmi?
Bir insafa gəlirsənmi?

En inad adlı ucalıqdan,
Sıyrılım qocalıqdan:
sarmaşım tellərinə,
Öpüşlərə qərq edim,
Sənsizliyim tükənsin.
Bəsdı, bəsdı,
Sizə sənsiz getdim,
Sənsiz qayıtdım.
Gəl,
Gəncliyə qaytar məni,
Zülmədən qurtar məni.
Bəsdı, asıldım
ümidin kəndirindən,
Çək məni
Alovu göyü qarsan
 həsrətin təndirindən.
Mən çörək deyiləm bişəm,
Alma deyiləm
 çürüyüb budaqdan düşəm.
Bəsdır,
 özümü ümidlə aldatdım,
Başımı
– Sabah gələcəklə qatdım.
Gəl, gəl,
Məni qaytar gəncliyimə,
Dünya, bəşər inansın eşqin gücünə.
Dönək
 məhəbbət bürcünə.
Ölənə kimi
 daşıyacam səni.
Qəbrə çathaçatda,
Boşayacam səni.

14.04.2010

GÖZÜNƏ NEYLƏMİŞƏM

Gözlərinin göyündən
göy dağılır üstümə.
Gözünə neyləmişəm,
Gözün durub qəsdimə?
Dodaqların şanıımı,
şirin balı süzülür.
Qara xallar, canımı
Almaq üçün düzülüb?

Gözlərinin qarası
Üzündə xal-xal olub.
Xalların neylədi ki,
Ürəyim bihal olub?!
Təbəssümün eşq səpir,
Yığışdıra bilmirəm.
Dağılmısan ömrümə,
Yapış, dura bilmirəm.

Qulağından asılan,
Sızlayan sırğa mənəm.
O qədər ərimişəm,
hamıdan sısqə mənəm.

Yolumda halqalanıb
Saçların burum-burum.
Acizəmmi, qorxudan
Gülüm, səndən yan durum?

15.04.2010

Bu nə sirdir, Allahım,
Bir torpaqdan güc alan,
Buğum-buğum ucalan,
Küləklər körükləyən,
Saçını hörükləyən,
Bir-birini kürəkləyən
Kökləri də qarışıq:
Südlü qanqal,
Bir də eşşək qanqalı bitib,
Bir-birinə münasibətdə
fərqlər itib.

Bəs niyə:
Biri süd dadır,
Biri göz aldadır?

18.04.2010

GÜNƏŞİN İŞIĞINDA

Günəş nazını çəkir
Böyüyün, uşağın da.
Atılıram, çimirəm
Günəşin işığında.
Günəşin sahilində
Sanki ləpə döyənəm.
Daş, qaya deyiləm ki,
Bezəm, coşam, deyinəm.
Günəş oğlu Günəşəm,
Günəş kimi sahilsiz,
Duyğu kimi genişəm.
Atam mənə – ay oğul,

Günəşimsən, – deyərdi,
Oxşayardı, öyərdi.
O zamanlar, o illər
Yaşamağa dəyərdi.

Elə bil ki bir topa
hey açılan kəndirəm,
Günəşin işığında
Xeyrə, şərə gedirəm.

Günəşin işığında:
Kimi çörəyə möhtac,
Kimi Aya həsrətədi.
Kimi insan, kimi də
Canavar xislətində,
Bilmək olmur gizlənilib
Kim kimin ətəyində.
Kimi də mırıldayır,
hürür bal pətəyində,

Günəşin işığında
Üzür bəhrəli bağlar,
Başı vüqarlı dağlar,
Mürgü döyür silahlar.

Bilmək olmur dünyada
Ovçu kimdi, ov kimdi,
Balıq kim, tilov kimdi.
Hamı dildə mələkdədi.
Yeri xaraba qoyan
Siyasətdə kələkdədi.

Günəşin işığında
Gedir xeyir də, şər də.
Gedir açıla-açıla
Təkər Yer də, bəşər də!

Biz balaca təkərik
Zamanın oxlarında.
Kim şütüyə-şütüyə,
Kim zarıya-zarıya
Bətir günahlarında
Yox olur ahlarda.

21.01.2010

YAŞAYIRAM ODUMLA

Hər səhər
aşırım-daşırım,
Arzulara bulaşırım,
Qəmdən uzaqlaşırım.
Atıram illəri çiyimdən,
Bir az da uşaqlaşırım.
Bir anlığa boy atıb
Qayıdıram
 yetmiş illik yaşıma.
Yenə həmin dostlar,
Yenə həmin İsgəndər.
Toy-bayramdı
 dostlar ilə görüşüm,
 gülüşüm.
Açırım qapısını
dağdan ağır günlərin,

Sarılıram boynuna
yənə qızılgüllərin.
Axşamçağı
ayaqlarım altında
Çiliklənin günlərim.
Gecələr şimşəklənib
buludlanan ahımın,
Yorulunca çimirəm
misra yağışlarında,
Sözün alqışlarında.
Başım üstə gecənin
ilməsini sökürəm,
Gecənin zülmətini
Göydən yerə tökürəm.
Çevirirəm gecəni
ışıqlı misralara,
Allaha da xoş gəlir,
Bəndəyə də bu işim.
Hədər getmir həyatda
Bu dünyaya gəlişim.
Günəş kimi
yaşadırəm ürəkləri,
Dərddən, qəmdən
boşaldıram ürəkləri.
Gecə-gündüz adımla
Uzaq, yaxın ellərdə
ışıqlanır çöhrələr.
Su ilə, çörəklə yox,
Günəş kimi
yaşayıram odumla.

14.02.2010

NURLU SƏHƏR

Ay mənim ömrümün
nurlu səhəri,
Gəzdim vüsalınla bütün şəhəri.
Qaranlıq küçədə,
o dar dalanda,
İşıq gurladı,
Gecə heyrətindən ayaq üstəcə,
Qorxub, qurudu.
Quşlar həvəsləndi,
daş nəfəsləndi.
Küçələr elə bil işıq nurudu,
Uzanır, tellənir Bakı boyunca.
Höpur adamlara bu işıq, bu nur,
Açır qapısını yuxu bişirən,
Qara gözlərin.
Qonur dodaqlara bal kimi sözlər,
Dodaqdan dodağa uçar, qaçır söz,
Ət tökür, hardasa ürək açır söz,
Qonaqlar heyrətlə baxır doyunca.
Xəzərdə dalğalar su deyil, nurdu.
Allahım, bu nurun necə də gurdu!
Daşır, qucaqlaşır bu nur dalğalar,
Naz ilə gah gəlir, gah uzaqlaşır.
Çimir, gözəlləşir bu nurda qızlar.
Qızlar bir-birindən elə gözəldi,
Özümə bir gözəl seçə bilmirəm,
Nə ondan, nə bundan keçə bilmirəm.
Odur ki, subaylıq meydan sulayır,
Vaxt keçir, gözəllər məni saymayır.
Ay mənim gözümün nurlu səhəri,
Sən məndən küsdürmə bu gözəlləri,
Küsərim səndən.

12.02.2010

VAXT SELDİMİ

Vaxt elə bil yağışdı,
hər gün üstümə yağır.
Yanan məni söndürür,
Vaxt bulaşır tüstümə.
Bu yağış gah bulanıq,
Gah da ki, dumdurudu.
Yağsa da gecə-gündüz,
Üst-başım
qururudu.
Vaxt seldimi, yeldimi?
Eldən çəkir, qoparır,
Qova-qova aparır!
Kimi vaxtı
dövə kimi çeynədi, çeynədi,
tüpürdü,
Kimi də süpürgə götürüb süpürdü,
Kimi vaxtı daşa büküb
lal divardan qopardı,
çörək pulu apardı.
Kimi
rüşvətə büküb gizlətdi,
– Gələr zamanı, – deyib
gözlətdi.
Mən at, vaxt da yüyənmi?
Bu vaxt mənim yiyəmmi?
Gah oxşayır, gah döyür.
Bəzən qəzəblə deyir:
– Nə yatmışan?
oyan, dur!
Çalış, çırpın, çapala,

Nə qədər ki, cismini
Yeməyiblər çolpalar!..

02.02.2010

DÜNYA NİYƏ QOCALMIR

Açıldı səhər...
Göyün boğazınamı töküldü,
Üfüqəmi çəkildi
o qarqara gecə – zəhər?
Bəs nə oldu,
Hara boşaldı, hara doldu
Bu gecə?
Yer kürəsi doğuldu
Ömrümün ilk günü
Çığırın körpə kimi:
civlələr.
Sözləri dodağında qırıla-qırıla,
Qıvrıla-qıvrıla cümlələlər.
Atıb-tutmaq istəyirəm
Dünyanı nəvəm kimi.
Yeri, göyü unuduram,
nəvəm yanıma gələn kimi.
heyrət dolu gözlərindən,
badam içi dilindən
Yağır sual yağışı:
– O nədi?
– Bu nədi?
Deyirəm: – o, ağdı,
Bu, qırmızı.
Deyir: niyə o, ağdı,

Bu, qırmızı?
– Gəl, cavab ver!
Sən demə, hər gələnlə
Təzədən doğulur deyə,
dünya qocalmır.
Dünya yaşayır
vərdiş ilə,
O, insan kimi
dəyişə-dəyişə ucalmır.
Bu gün məndən ötrü
hər nəyi var, köhnədi
Nəvəm üçün
təzəcə pardaxlanıır.
Dünya hər gün
nənələrdən, babalardan boşanıır,
Nəvələrə adaxlanıır.

28.02.2001

BƏSDİR

Bəsdır
öpdüm gözlərimlə səni,
bəsdır.
Gəl,
Bir cüt göyərçin dodaqlarım
Qonsun yanaqlarına.
Bax, sənə baxıb
ağzının suyu axan
Cavanların yanğılarına.
Nə olar,
Həsrətin məni yandıran kimi

Bir az da yandırısın çoxlarını,
Tərsinə dolandırısın
 ömür çarxlarını.
Oyada bilməsinlər
Yatmış qaraçuxalarını.
Acıq verək,
 yandıraraq atalarını.
Fəqət
Nə günahı var ataların?

Eh,
nə işimiz gələnlə, gedənlə,
Gəl,
üstündən xətt çəkək
 bütün xətlərin.

29.08.2010

ELƏ BİL Kİ...

Gecənin yolu uzun,
Hardasan, harda, quzum?
Gecə qurğuşun yüklü,
Saatın, dəqiqənin
Qırıq boynu bükülü:
Zamandı mı günahkar? –
Vaxtdan tökülür ahlar...
Sükut alıb fikrimi,
Çapır, çapır uzağa,
Tuş edir üzüağa.
Oturmuşam, elə bil,
budaqları kəsilmiş,

Bir qurumuş kötüyəm,
Əlim yox, ayağım yox,
Vaxtdan ömür götürəm...

01.09.2010

SÖZÜM SÖZ OLUNCA

Hər sözüm söz olunca,
Hər sözə can qatmışam,
Canda can qurtarınca.
Ellər, yox idim eldə,
Söz canı qaytarınca.

Sözün oduna düşdüm,
Sözlə qaynadım, bişdim.
Ömrüm boyu həyatda,
Mən söz ilə döyüşdüm.
Təslim olub sözümə,
Sözlə ömür dəyişdim.
Hər ürək tab gətirməz,
Hər şair bar yetirməz,
Söz zirvəsi soyuqdu.
Necə yeyibsə sözlər,
Xaqaninin, Sabirin
Bağrı oyuq-oyuqdu.

24.09.2010

YAŞAMAQ BUDUR

Göyün sinəsində günəş sökülür,
Günəşdən üstümə işıq tökülür,
Ömrüm buxarlanıb göyə çəkilir.
Ömürdən nə qalır, daşıyıram hey...
Hər günü beləcə yaşayıram hey...

Su içib çay ömrüm məni yaşadır,
Həyatım sərv kimi necə yaşıldır,
Doğulan hər şeirim məndən yaşlıdır.
Hər misra ömrümdə çağlayan çaydır,
Ömrüm sahilinə sığmayan çaydır.

Ömür əmanətdir qaytara bilsəm,
Sözün zirvəsində bəxt qura bilsəm,
Mənasız ölümdən qurtara bilsəm,
Bilərlər həyatda mən də olmuşam,
İllərlə paylanıb eldə qalmışam.

Tikan, qanqal kimi bitir sevməyən,
Ömrün sahilində itir sevməyən,
Boş idi, boşluğa yetir sevməyən,
Yaşasa yüz il də, min il də boşdur,
Duzlaqdı, buzlaqdı – əbədi qışdır.

Bir arzum, bir eşqim var diləyimdə:
Şeirim yaşayaydı el ürəyində,
Gəzəydi dalğalar, yel kürəyində.
Deyərdim: – yaşamaq budur, İsgəndər,
Boş sözdü: – «Yer bizi udur», İsgəndər.

30.09.2010

PAYIZ AXŞAMI

Soyuq payız axşamı:
İlğımlanan Gündoğan
gözlərini döyəndə,
Günbatanda Günəşin
Sapsarı kirpikləri
dizlərinə dəyəndə,
Soyuq sahilə gəldim,
Salamlaşıb dənizlə
Dayanıram üz-üzə.

Göy dəniz üşüyürdü:
Dalğalar çağlayırdı,
Yorulub töşüyürdü.
Ləpələr ağlayırdı...
Hərə öz vərdisində;
Qorxdum ömrüm inciyər,
Dəniz havası uddum
Sahildə ciyər-ciyər.

Tələs ki, gecikirik
Önümdə alov kimi,
Kim dursa da, sən durma,
Mən sənin bəxt güzgünəm,
Qız, söz atıb sındırma.
Mənə biganə baxıb,
Göz yaşımı selləmə.
– Sağ ol! – deyib bir yarpaq
Sağ əlini yelləmə.

Həlim, sakit sular da
Sellənəndə kor olur.

Haray, fəryad eşitmir,
Qulaqları kar olur.

Ümidimi öldürüb,
Başı üstə ağlama.
Bir dəli şeytan gəlib,
Qəzəb salar ağıma.

Aşır sevgi dağını,
Öndədi bizdən kiçik,
Gəlir, körpələr gəlir,
Tələs ki, gecikirik.

17.11.2010

FƏRYAD

Tək Allahdı, ey insan,
Yerdə sözdən yuxarı.
Allah yaratdığını,
Yalan elə yandırır,
göyə qalxır ahları.
Yalan sözün hisidir:
Yerdə elə çoxalıb,
Daralır gündən-günə
göyə açılan baca,
Gücü çatmır yel aç.
Çiçəkləyir acılar;
Yuya bilmir payızın,
nə də yazın leysanı.
Düşmən kəsilir hər gün
Bacılara bacılar,
qardaşlara qardaşlar.

Səhərlər aş yerinə
Yalan qoyuruq dəmə.
Özümüzdən xəbərsiz,
Yalan deyirik demə.
Artır üzləri insan,
 içi şeytan balalar.
Kürüləyir bəlalər,
Çiçəkləyir oyunlar.
Bəxtəvərdir bu kərə,
 həm də kürə qoyunlar:
Gün keçir, aylar keçir,
İldə bir gün qurbandı.
Yalan həqiqətləri
 il boyu qurban kəsir.
Ölkə-ölkə, kəndbəkənd
 dalğalanır bu bəşər:
Çiliklənər dalğalar,
Qaranlığa nur yağar!
Haray çəkən bu şeirim,
Dildə şüar,
Əllərdə bayraq olar,
Açılar nəfəs yolu
Üzü gülər bəşərin,
Çiçəyi çırtlar Yerin.

22.11.2010

BAKI GECƏSİ

Dilimizin paytaxtı,
Dinimizin paytaxtı
Bakımızda bu gecə

Yaman qəribsəmişəm...
Ay buludlar içində
Gah barışır, gah küsür.
Səkidən, küçələrdən
Tək-tək adamlar keçir.
Pişik gözü parlayır;
Sanki – Gecikmə! – deyən
Kiçik işıqfor yanır.
Fikrim çaşıb dayanır,
Pişik görün itlərdə
Kinli qəzəb oyanır.
Maşınlar səki boyu
Təsbeh daşları kimi
Yuxulayır yanbayan.
Elə bil sükut içib,
Lal olub Yerdə hər yan.
Bu qaranlıq gecəyə,
Pəncərədən çox böyük
ışıq düşüb küçəyə:
Bu evin işığında
məhəbbətmi qaynayır?
Siyasət lotuları
bir-birini qınayır?

Bəlkə, bütün bunlarsız
sərxoş olardı gecə.
Balıqsız dəniz kimi
bomboş olardı gecə.
Gecə elə sərindi
Gecə elə sahilsiz,
Gecə elə dərindi,
– Qu – desən qulaq batar.

Sükut içimə çökür:
Yatanlara hamilə,
Gecə dolu evlərin
Hərəsi bir cür çəkir
fikrimi, düşüncəmi...

Bakı bu gecə, indi
Qərib yerə bənzəyir.
Subaylığım – təkliyim,
Məni kimlər gözləyir?...

Dekabr, 2010

Qorxuma işıq düşüb,
Qorxmaram!
Allah, hökmdar gələ,
Qorxub
Ayağa qalxmaram!
Heyrət!
Varsa hörmət,
Bu, başqa söhbət!..

Şeirim uçarsan,
İllərlə bağlı qalan
Ürəkləri açarsan,
Uşaq kimi sevincə
Tez yanıma qaçarsan.

08.06.2012

GÜNAH MƏNDƏDİR

Sənin ürəyinin genişliyini
Doldura bilmədim məhəbbətimlə,
Günah məndədir.
Qazana bilmədim məhəbbətini
öz hörmətimlə,
Günah məndədir.
Sözünü gözümdən duya bilmədim,
Dönmüşdün atəşə, suya, bilmədim,
Günah məndədir.

Gedən də sən oldun, qayıtmayan da –
Yatan hislərimi oyatmayan da.
Günah məndədir.
Sən oldun, sən oldun
Bu yatan qəlbimi oyatmayan da.
Günah məndədir.
Günah məndədir.

BİLMİRƏM

“Sənə yazılan nəğmələr”
Səninlədi, sənsiz qalib,
bilmirəm.
Mənli qalib,
Sənli qalib, bilmirəm.
Oxuyuram,
Sənli günlər boylanır,
Ömrüm, günüm
Gözlərimin qarasına boyanır.

Qolum düşür yanıma,
Həyat donur qanımda.
Qəribsəyib qərib oluram
Doğmaların yanında.
Səndən sonra
Təklük qılınc olanda,
Ümid qalxan olmadı.
Bir təbəssüm işıqla
Mənə baxan olmadı.
Çəkdiyim ağrıları
Duyan, qalxan olmadı...
Taytamadım həyatda,
Bahardan-bahara
Cütləşən quşlar kimi.
Fərqiñə varmıram heç nəyin;
Görüş yerində qalan
daşlar kimi.

1991

BULUDLAR ARXASINDA

Buludlar arxasında günəşim qalib –
Yel olub əsməliyəm...
Yeddibaşlı buludun qanını tökməliyəm –
Yarışıb bir ilməsindən,
Buludu yağış-yağış sökməliyəm.
Gözlərinə qapı qoyub,
Qala divarları kimi
divar çəkib kirpik-kirpik,
Ehmal-ehmal
ürəyini ələ alıb
Divarları sökməliyəm,

Ürəyində,
Bir məhəbbət qalası tikməliyəm.

Külək dənizi,
Gözlərin məni dalğalandırır,
Mən də
Dəniz gözlərinin bir dalğası,
Aşıb-daşıb
Gözlərinin sahilini döyəcəm.
– Ver eşqimə, sevgimə
Azadlıq!.. Deyəcəm.
De, harda gizlənmişən
nə zamandı, nə vaxtdı?
Oyatdın səhər-səhər
40 ildi, 50 ildi yatan bəxti.
Durma sahilə, durma:
Səni qoparar sahilədən,
Alıb aparar sahilədən;
Dəniz coşqundur bu gün,
Dəniz çaşqındır bu gün,
Tanıyan deyil Tanrısını,
həmcinsini –
Dəniz səni.

1991

HEYİF SƏNƏ, HEYİF MƏNƏ

(Gənclikdən qəlbimdə yaşayan qadına)

Qocalmışam,
Qocalmışan sən də, gülüm;
Sevincini itirən kövrək ürək kimisən,

Oxu daşa toxunan yalın külək kimisən.
Dərinləşən dərəmi gözlərinin quyusu;
Yox, yox daha yandırmaz,
Sən yandıрмаq istəsən
gözlərinlə kimləri.

Qocalmışam,
Qocalmışan sən də, gülüm;
Uzaqlar yaxın olmur,
Yaxınlar uzaq olur.
Dönüb, sönüb yanaqların ocağı;
Gül çırtmamaz, gülüş çaxmaz
elə bil ki, buzlaq olub.
Aslan boğan igidlərə
meydan açan baxışların
yazıq olub...

Qocalmışam,
Qocalmışan sən də, gülüm;
Sən uca bir zirvədən
ayrılan daş kimisən,
Diyirlənib dərəyə – uzaqlara gedirsən.

Sən Günəşdən ayrılan
topa işıq kimisən,
Hey hopursan torpağa.
Gülüm, yaman qorxuram
sabahların uzun əli çatmaya,
qaçam səni tutmağa.

Qocalmışam,
Qocalmışan sən də, gülüm;
Heyif sənə!..
Heyif mənə!..

1989

BU ŞƏHƏRİN

Bu şəhərin
Buludundan Ay süzülən,
Səkinsinə çətir-çətir
ağac, çiçək düzülən
İnsan dolu küçələri
Qədim karvan yolunu?
Dəvə-dəvə evləri
 kim xıxırdıb yol boyu,
 kim yatırdıb yol boyu?
Sonra gələn karvan evlər
Bir-birindən uca durub,
Daha uca yerdə qurub
 məskənini.
Qədimlikdən gələn evlər
 niyə belə qaş-qabaqlı,
Barışmırmı bu günlərlə?
Barışmırmı quş yuvası bu evlərlə?
Göy dənizdən yol alıb,
Səbaili suda qalıb,
Çəkir dağa karvanını karvanbaşı...

Başımın üstünə günəş hər səhər,
Ulduzlar hər gecə qızıl zər ələr.
Ayağım altına – yola, küçəyə
Tökülər ömrümdən qızıl zərrələr.
Qoca-qoca, uca-uca binalardan
Çiçək dərər gözlərim.

Bir baxın o binaya,
Elə ki axşam gəlir;

Nərgizlənin, lalələnin
naqillərin ucları,
Yığır süfrə başına
işdən dönən acları...
Necə şəndir ürəyi,
Dayaq olub qonşusuna kürəyi.
Düymələri qırılar indi gecənin,
Yaxasına gün qonar
Bu şəhərdə gecənin:
Barışıq istəyən analar kimi
Günəş işıq ləçəyini atıb ayaqlarına
– Sənə fəda olum, İnsan!
Sənsizliyə dözmərəm! – deyər.

Bu şəhərin küçələri
ucunda sevinc yanan
uzun yuxu yolumu?
Bu şəhərin küçələri;
üfüq kimi işıqlı
geniş ana qoynumu?
Bu şəhərin küçəsinə qoşulub,
Mən bir nəhəng quş olub
Bu şəhəri çəkəcəm
ən işıqlı günlərə.
Qönçə-qönçə arzularım
çiçək-çiçək açacaq,
Bu şəhəri qərq edəcəm güllərə...

DƏRDSİZ KİŞİ KİŞİ DEYİL

Dərd var;
Nə dosta, nə düşməne
dedim bu dərdi,

Yedim öz içimdə,
yedigim bu dərdi.
Əritdim öz içimdə;
od buzu əridəntək,
su duzu əridəntək.
Yığdım ürəyimə
vətən dərini,
el dərini,
Qoydum kürəyimə
qohum, qonşu dərini.
Aparacam qəbirə;
ürəyimlə,
kürəyimlə çürüsün,
kimsəyə qalmasın...
Dərni çəkmək
hər adamın işi deyil,
dərdsiz kişi kişi deyil.

1991

QARDAŞ

(Mərhum qardaşım Nadirə)

Qardaş –
atamın bir budağı,
sevincimin,
kədərimin ortağı,
İstisinə qızındığım
od dağı...
öldün:
uçdu
bir gözəlin sənli dünyası.

Baxış itirdi gözəllik,
naxış itirdi təbiət
bir dəfəlik.
Bir ulduzun işıq əli
çıxıb əlindən,
axdı yerindən.
Bir can iki bölünmür,
bölərdim,
bərkdə gərək qardaşım,
Mənə dirək qardaşım.

GECƏ KEÇİR

Sabahın ayaqları uzanıb gecəyə –
Elə bil ki,
Doqquz aylıq uşaqdır,
doğulacaq...
Küçələrdə
Sabaha boylanır ayaq izləri,
yaşayacaq, ya sonudur?

Gecə keçir,
İzlər sahibini unudur...
hamı yatır evində,
Ömrü zaman selində.
Bir ananın içində sönən həyat,
Bir gəlinə oyanır.
Meşələr
Darayır buludları,
Evlər
heykəl kimi sükutdadır,
hava səhər dadır...

SAHİLİN ÖLÜMÜ

Sahil
Günəşdən xumarlanırdı,
Küləyin əlləriylə
tumarlanırdı.
Havanı çəkib içinə,
Toxum cücərdirdi bətnində.
Onun iştirakı yox idi,
Ölənlərin qətlində.
Ölüsü də onundu,
Dirisi də hər şeyin.
Ondan boylanırdı günəşə
Süd qoxulu,
Yarıyaq-yarıyuxulu rüşeym.
Dalğa gücləndi, gücləndi,
Yeriyib
Sahilə gəldi.
Sular sahilə hopdu... hopdu...
Sahilin canında üşütmə qopdu.
Nəfəsi qabar-qabar
Qovuşlanıb çıxdı havaya.
Sahil sovuldu, sovuldu...
Son nəfəs də çəkildi,
Sahilin canına ağrı çökdü.
Sahil boğulub bu səhər
Sulara yataq oldu.
Daha onun yadına
Nə haylı-haraylı günlər,
Nə də İsgəndər düşər.
Belə-belə işlər,
dostum, səhər!..

TUT AĞACIM

Sən torpağın tut eşqini – şirəsini
Ovuclayıb budaq-budaq
Gətirmişdin insanlara,
Tut ağacım.

Tut ağacım:
Budağına əlim çatmır,
Əllərimdən tut, ağacım.
Halay tutub qız-gəlinlər;
Budaq-budaq, çırpılmışan.
Qızlar gedib, arxasınca
Ürək kimi çırpınmışan.
İyun bitib,
İyul yetib,
Sovrulmusan boş qalmışan,
Yük daşıyıb çox yorulmuş qatır kimi
Dincin alır budaqların.
Günəş içən yarpaqların
Gözü doymur – açıb qarın,
Qara torpaq – ölən yarpaq
Bilir gəlir lal soyuqlar;
Pıçıldayır yarpağına,
Necə duysun soyuq qarı...
Layla çalır payız yeli,
Arxayın yat, tut ağacım;
Hər böyüyün, uşağın
Gözlərində işığın,
Dodağında balın qalıb.
Kim ki bu il tut yeməyib
Dili balsız – yalın qalıb.

1991

DÜNYA SÖZƏ SÖYKƏNİB

Qəzəb dolu buludlar
Yeri, göyü uddular.
Elə bil yer daş idi,
Bir heçliyə atdılar.

Ümid elə qırıldı,
Gül gülə söykənmədi...
Yağış barlı buludu
Yel ilə silkələdi.
Günəş yazdı üfüqə,
Saf məhəbbət sözünü,
Dünya sözə söykənib
Günə verdi özünü...

İyul, 1986

MƏN DÜNYADAN RAZIYAM

Elə mən də dünyanın
Alnında bir yazıyam,
Dünya məndən narazı,
Mən dünyadan razıyam.

Ocaq verib isinim,
Külək verib üşüyüm.
Eniş verib yüyürüm,
Yoxuş verib töyşüyüm.

Günəşi yandıranda,
Sığal çəkib yelləri.

Arxa verib Vətəni,
Kömək verib elləri.

İşıq verib gözümə,
Ürək verib duymağa.
Qəm veribsə, qız verib,
Məhəbbətə uymağa.

Mən həyata gələndə,
Ayı, günü qol açıb.
Bir yandan bağlayanda
Bir tərəfdən yol açıb.

Elə mən də dünyanın
Alnında bir yazıyam,
Dünya məndən narazı,
Mən dünyadan razıyam.

İyun, 1982

OVQAT

Sözün, fikrin
Fəxri xiyabanı var ürəyimdə.
İllər keçir, ərimir;
hicran buludlarından,
kədər buludlarından
yağan qar, ürəyimdə.
Uşaqlığım düşür yada;
(Nə gözəl günlər vardı dünyada...)
Süfrəmdə bardaş qurub
yeyənim çoxdur indi.

Yoldaş, səni kim apardı,
Sıramızdan kim qopardı? –
deyənim yoxdur indi.
Çatlamış zəng kimiyəm;
Səsim içimə düşər
çalmaq istəsələr.
Xəstələnsəm,
bir iynə bəsdir
yola salmaq istəsələr...

QIÇLARIM

Çəkiyə gəlməyən,
Ölçüyə sığmayan,
Ömrümü daşıyan,
Sözümdən çıxmayan
Qıçlarım!
Qaçışda igidlərim,
Döyüşdə qoçlarım.
Yəhərsiz, cilovsuz
minmişəm sizi.
Mən sizinlə yormuşam
Cığırı, izi.
Qıratım,
Bozatım,
Yük olub ömrüm sizə.
Vaxt olub ki, qovub, qovub,
Çata bilməyib ölüm sizə,
Qurban getmisiz ölümsüzə.

SEVİRƏM SƏNİ

And içirəm
Yaşıl-yaşıl tellərinə – otuna,
And içirəm ilhamın
Şahə qalxan atına.
And içirəm
Bu qanı bənövşə söz qələmimə,
And içirəm
həyat odu sünbülə,
Nəğmə dadı bülbülə,
Məndən ötrü göz açan
 hər gülə,
Vətən! – deyib yananların külünə.

And içirəm balamın
– Vətən! – deyən dilinə,
And içirəm qəlbimin aşıb-daşan
İlk məhəbbət selinə,
Sevirəm səni,
Sevirəm, Vətən!..

And içirəm
hər gün ömrümdən keçən,
Yuxumu ərşə çəkən,
Oğuldan, qızdan küsən,
Məndən nigaran qalan,
Əlimə daş dəyəndə,
Qəbirində sızıldayan
Ata, ana ruhuna,
Sevirəm səni,

Sevirəm, Vətən!
And içirəm
ulduz-ulduz gözlərinə göylərin,
And içirəm
İşığına Günəşin:
Torpağına bələninçə,
Nə zamansa çiçək kimi
 bəlləninçə,
Sevəcəm səni,
Sevəcəm, Vətən!..

1991

PAXILLARA CAVAB

Yaşadım ömrümün əllidən çoxunu,
Nəyim var, verdim elə.
Utanmıram,
utanmaz verən varını, yoxunu...
Bu paxıllar, paxıllar –
Qəlbi, fikri paxırlar
Gah adımı, gah özümü bəzədilər,
Məni filə, siçana, ilana bənzətdilər.
Dedilər: – yaman şeydi,
dünən iki camışı diri-diri yedi.
Eşidən dedi: – “pa atonnan,
Adamları tanımaq olmur!”
Neyləyəsən, deyəni öldürmək,
Eşidəni qınamaq olmur.
Dedim: – su murdarlıq,
qızıl ləkə götürmür.
Yaxşılıq etdiklərim

Yaşayıram səllimi.
Qorxa-qorxa demirəm
Ürəkdəki sözümü,
Nə də çəkirəm özümü.
Dünya dar ağacıdır
Paxıla, xəbislərə.
Bu həyat ölümsüzdü –
Elinə səxavətli,
Özünə xəsislərə.

04.03.2009

QARLI ŞEİRLƏR

I

Qış gücünü göstərir:
Qar yağır – ağılıq yağır,
Yerə təmizlik yağır.
Elə bil ki, Yer şarı
Sübh doğulan uşaqdı –
Dərddən, qəmdən uzaqdı.
Üzüklənən budaqlar,
Ulduz-ulduz bərq vurur.
Silahlanıb sevinclə,
Kədər vurur, dərd vurur.
Qəm, qınında çırpınır,
Kədər üzdən çırpılır.

Yollar, izlər qaçılmır,
Sərçələrin qanadı
Elə bil ki paslanıb,
Sona kimi açılmır.
Dovşanlar da özündən,

İz açır qaça-qaça.
Ovçular da sevincdən
Az qalır qanad aç.
Dağ keçisi ac qalıb,
Ölümünə az qalıb,
Güclənib aclığından
Dağları kəllələyir,
Odunu kül eyləyir.

Ağaclar qucağına,
Budaq-budaq qar yığıb.
Budaqlara elə bil
Göydən ağırlıq yağıb:
Sınıb bəzi budaqlar,
Bəzisi də quruyub.
Göy itirib, elə bil,
Yer də özünə çəkib.

Şamlar da əllərinə,
Topa-topa qar yığıb,
Elə bil ki, indicə,
Qartopu oynayacaq.
Yatan ağaclar, belə
Sevinci duymayacaq.

II

Ay Allahım, Allahım,
Sevincə bax, sevincə:
Qar adında ağappaq,
Sevinc yağır, qar yağır,
Nur yağır incə-incə.
Şaxtanın istisindən,

Yanaqlar qızarıbdır.
Damların da novalça
Saqqalı uzanıbdır.
Bu sevincə biganə,
Aramızda yeganə
Bir nəfər sozalıbdır.
Körpə-körpə balalar
Qar üstündə rəngbərəng,
Bənövşə, nərgiz kimi
Açılıb topa-topa.
Bu sevinci, fərəhi
Hamı görür.
Görməyən,
Öluncə çətin tapa!
Özündə – öz içində
İtənlər çətin duyar,
Qışın gözəlliyinə,
Səsinə çətin uyar.
Ulduz kimi bərq vurur,
Yaxınlər və uzaqlər.
Ağ sevincə bürünüb
Qoca, cavan, uşaqlər.
Adamlər buxarlanır,
Buxar qatarı kimi.
Uşaqlərin sevinci
Çiçəklənir havada.
Qar hey yağır babanın,
Hər dədənin, ananın,
Hər nənənin qəlbinə,
Ölənlərin qəbrinə
Susuz torpağa yağın
Şıdırğı yağış kimi.

Bir ora bax, ora bax,
Kirşəli oğlan uçur.
Konki sürən Ələsgər,
Şığıyır qartal kimi.
Ürəyin istəyindən,
Açılan qapılardan
Parklara, meydanlara,
Qonaq gəlir Qar adam.
Çıx, ay qorxaq, evindən,
Gör nə qədər adam var!..

III

Qarla torpaq görüşdü,
Qucaqlaşdı öpüşdü.
Torpaq vüsaldan uydu,
Qar da bu sirri duydu.
Sərildi yorğan kimi,
Yol gələn yorğun kimi.
Torpaq yuxuya getdi,
Uşaqlar ağ yorğanı,
Geyinmək istədilər,
Öyünmək istədilər.
Atıldılar, düşdülər,
Deməyin, üşüdülər,
Qardan gülüş əmdilər,
Gülüşlə dəmləndilər.
Həyəcanla, sevinclə
Danışdılar, güldülər,
Qışı bahar bildilər.
Qar çox qalın, gur idi,
Elə bil ki, nur idi.
Axşam, səhər kimiydi.

Unutmuşdu uşaqlar
Evi, ata-ananı.
Bürümüşdü bu axşam
Qar sevinci dünyanı.

NƏ OLSUN

Nə olsun,
Məndən sənə yol gedir,
Səndən o yana bağlı.
Aça bilməz bu yolu,
Ulduzlara yol açan
Dahilərin nur ağılı.
Bu yolun hər bərəsi
Şiş qalası, dərəsi,
Bəlkə, santimetrdən,
Millimetrdən azdı.
Gör bu yolda nə qədər,
Mən! Mən! – deyənlər azdı.
Yara bilməz ölüncə
Fərhadların külüngü,
Yeni əsrin atomu.
Adəmdən mənə kimi,
Məndən sonluğa kimi,
Aça bilməz bu yolu
Yer adamı.

Nə olsun, gözübağlı,
Silə bilir qorxunu,
Qaldırır sal qayanı
Gülün zərif toxumu?!

05.02.2009

SƏNDƏ SƏNİ GƏZİRƏM

Axtarışa çıxmışam;
Ürəyimi
Xanım, sənə sıxmışam.
Səndə səni gəzirəm...
Gahdan dilin aldadır,
Gah da gözlərin məni,
Səni tapa bilmirəm.

Söz deyirsən, enirəm
Sözün dərinliyinə,
Səssiz quzeylərinin
Sərinliyinə.

Səndə səni gəzirəm;
Hərdən bəmin azdırır,
Hərdən zillərin məni,
Səni tapa bilmirəm.

Oturmuşuq üz-üzə,
Axtarışa çıxıbdır
Cəsus kimi göz-gözə.
Səni tapa bilmirəm,
Sən niyə səndə yoxsan?

Günün günorta vaxtı,
Nur tökür göyün taxtı,
Səni görə bilmirəm;
Ürəyin də, fikrin də,
Titrəyir, dalğaları
Qarışan efir kimi.

Gah gözəl görünürsən,
Gah da ki kifir kimi,
Səni tapa bilmirəm.

Səndə səni gəzirəm,
Səni tapa bilmirəm.
Yalvarıram, mən ölüm,
Sən səni səndə tapsan,
Mənə de, gəlirəm, görüm.

11.02.2009

BU GECƏ SAAT DÖRDDÜ

Saat dörddü;
Yuxu gözlərimin
qapısını ördü,
Beynimin qapıları
taybataydı;
Fikirlər meydan açıb,
Qovur bir-birini.
Beynimin
yaddaş qatı
Püskürür:
Qulağıma
Hardasa pay vermədiyim
Dilənçinin səsi gəlir.
Gözlərim bağlıdı,
Amma
Günəşli gündə,
Gözüm açıq olanda
Görə bilmədiklərimi

Nura tələsən nəvəmin
Əlini sıxım.

DƏLİ MƏN, DƏLİ DÜNYA

İşıqlı, yaraşlı dünya,
Sən məni duymasan da,
Mən səni duydum, dünya.
Nurlu düzə inandım,
Yalana uydum, dünya.
Fırlanır, fırlanırsan,
Sən necə də saymazsan.
Nə qəmdən, nə kədərdən
Saralmazsan, solmazsan.
Səndən ötrü nə fərqi,
Ölən kimdi, qalan kim.
Qısır inək kimisən,
Kim deyər ki, balan kim?

Püskürüb dağ olursan,
Öskürüb dərə, uçyrum.
Səndən hər gün küssəm də,
– Getmə gözümdən – deyib
Yenə sənə qaçıram,
Dəli mən, dəli dünya.
Bir gecənə dözmədim:
Göyü qələmlə çərtib,
Açdım səhəri, dünya,
Bu səhər də canından
Çəkdim zəhəri, dünya.

16.03.2009

DƏNİZ VƏ QIZ

Axşam qəribliyində
Ləpələr qucaqlaşır,
Ayrılib uzaqlaşır.
Sahildə bir gözəl qız
Sığınıb təkliyinə,
Bir gülöyşə nar kimi
Sıxılır təkliyinə.

Bir qız baxır dənizə;
O, odunu dənizə,
Dəniz sərinliyini
Səpir onun üzünə,
Dünya gözündən gedib,
Özü, özündən gedib.
Nə bu dəniz danışır,
Nə də qız.
Dəniz özündə,
O özündə yalqız.
Dənizin
Dəniz qardaşı yox,
Dənizin bacısı yox.
Mən bilmirəm, bəlkə də
Dənizin də, qızın da
Dərdi, qəmi, acısı çox.
Keçib getdi saatlar
Gəlmədi gözlədiyi,
Bilmədim ki, nə idi
Dənizin dalğa-dalğa
Dil açıb sözlədiyi.
Bilmirəm hansı dildə,

Qız da nəşə deyirdi.
İkimiz bir sahildə;
Mən bu ildə,
Görəsən, bu qız
Yaşayır hansı ildə?!

27.03.2009

AH GÖZƏLLİK, GÖZƏLLİK

Bu gördüyüm
Nə bir nağıl, nə yuxudur.
Bu gözəllik
Məni niyə qorxudur?
Oturmuşam
 dağdan ağır səbrimlə,
Bu gözəllik məni necə qaldırır?
Haradan axır,
Bu nə seldi?
Məni hara axıdır?

Niyə lalam,
Niyə belə donmuşam?
Elə bil ki,
Bular altda sərniceəm,
Xəbərim yox, dolmuşam.
Məhəbbətim aşır-daşır,
Kökə bağlı palıd kimi.
Yeriyə bilmirəm,
Susub durmuşam.

Ah, gözəllik, gözəllik,
Ömür boyu biz səni,

Səni gözlədik.
Sən gələndə dözmədik!..
Doyduq şirin ömürdən,
Gözəllikdən doymadıq.

28.05.2009

HƏLƏLİK

Açıldı səhər:
Ömrümə sevgi, işıq,
Bir neçə damla da
Kimlərsə tökdü zəhər.
Yanıb-sönən şam kimi,
Kiçildi ömür payım.
Qaralırım,
Daralırım axşam kimi.
Qırılacam sim kimi:
Hələ, çalır balalarım,
Qohum, qonşu.
Yerimə köklənir nəvəm,
Təzə sarı sim kimi.
Yaşadığım illərdə
Sevdim hamını,
İncitmədim heç kimi.
Məni çox incitdilər
Nadanlar, xəbislər,
Allahın mənə verdiklərini
Mənə qıymadı xəsislər.
Mələk cildli bir qadın,
Üzümə gülə-gülə
Zəhər qatdı çayıma,

Tanrı çatdı hayıma.
Hələlik;
Bir gün lələ, yasəmən,
qızılgül qəhqəhəli
Çəməndə görüşərik.
Qol-boyun gəzişərik.
Həyatdan
Sən gülümü dərdim;
Qurtardı sevincim də,
dərdim də, hələlik
hə..lə..li..k!

30.06.2009

TİKANLIQDA GÜL

Bu qızın
Çiyində qara telləri
çin-çindi.
Bu qız
Elə bil dən axtaran
Qara göyərçindi;
Sağa-sola boylanır.
Hər baxışı ürəkdə
Təzə duyğu oyadır.
Gözü yığır üstümə,
Bu dünyanın eşq adlı
Ən ağır qəm yükünü
Çəkib yığır üstümə,
Gücüm çatmır, yeriyəm.
Bilmirəm Yer üzündə
ölü, yoxsa diriyəm.

Özümdən xəbərim yox,
Gözü məni qaralayıb,
O ki gözəlliyindən
Özündən xəbərsizdi.
Neyləyim?!

14.06.2009

BAĞIŞLASIN QƏLƏM, KAĞIZ

Şeiri yazdım
ağlın hökmündə,
Oxudum,
Oyatmadı duyğuları, hisləri.
Çaşdırdı adamları,
Sətirlərin yaxşılıarı, pisləri.
Bir də baxanda gördüm,
Ağlım yolunu azıb,
Bu şeiri
Ürəyimdən xəbərsiz yazıb.
Bağışla qələm, kağız,
Mən insan rolundayam,
Baxma ki, söz yolundayam!..

2009

TÜSTÜ VAR

Mən səni axtarırdım,
Yar, özümü itirdim.
Qara bəxt – qara daşdı,
Oturmuşam üstündə,

Qara günə gedirəm,
İsgəndər zülmətə
 dirilik suyu üçün,
Mən sənə görə gedirəm.
Hər şeirimizin sözündə,
Hər arzumun közündə
Sənli ağrı, isti var.
Elə yazıram ömrümü,
Görünməzi görən görür,
Başımda
Borum-borum tüstü var.

04.06.2009

TAR ÇALINIR

Tar çalan tarı çalır,
Bizləri, özünü də
O, haldan hala salır.
Keçir, keçirdir bizi
Musiqi sellərindən.
Qanad verib keçirdir,
 dağların yellərindən.
Salır bizi, özünü
Yerin tufanlarına;
Tufan qaldırır bizi,
Tufan qaldırır onu
Çırpır qayalıqlara.
Diksindir çiliklənən,
haraylanır azanlar.
Dəlilik həddindədir
Ağı qara yozanlar.

Xəbərimiz yox bizim.
Gedirsə, hara gedir?
Xəbəri yox ayağın,
Xumar baxan gözlərin.
Hamı ayrılıb Yerdən,
Aman! Dayandı birdən
Səs tufanı, səs seli.
Qırıldı səsə bağlı
fikirilər, düşüncələr.
Üzöldü əllər, ayaq
Ən uca zirvələrdən.

Qulaq batır haraydan.
Eşidən yox, bilən yox!
Qəribədir, doğrudan,
Bu qədər yıxılıandan
Əzilən yox, ölən yox!
Ah, nə yaxşı,
nə yaxşı!...
Gülüb elin naxışı.

08.09.2009

GÖR NƏ QƏDƏR NAŞIYAM

Günəş yağır üstümə,
Elə durub qəsdimə,
halım yoxdu danışam.
Az qalıb ki, alışam...
Bu qız zalım, amansız,
Rəhm eləmir, yaşayam,
Bu atasız, anasız,

Yetim ömrü daşıyam.
Sevinmədim bu oddan,
Gileyləndim həyatdan,
Gör nə qədər naşıyam!..

22.09.2009

ÜRƏKSİZ YAŞAYIRAM

Yenə də ürəyim dinc durmayır,
Gəzir arxanca, dolanır başına,
gəzir yaxanca.
Gözlərin diksinib ona baxınca,
Var ikən, yox olur, heyrətlənirsən.
Səninlədi o hər gün,
Onu görə bilmirsən,
Eşidə bilmirsən.
Ürək səni dinləyir,
Xumarlanır səninlə,
Tumarlanır səninlə.
Sənsizlikdə,
Daşda bitən gül kimi,
Necə də kobud idi.
Sən gəldin,
Hamarlandı fərəhdən,
Hamı həlim tanıdı.
Neçə ildi, fəsildi
Bu ürəyim səndədi,
Ürəksiz yaşayıram.
Mən, mənə
Gərəksiz yaşayıram.

2009

A DÜNYA

Doğulmuşam, a dünya,
Qapını döyməliyəm.
Mən atılan gülləyəm,
Hədəfə dəyməliyəm.

Yalan deyir ağızlar,
Ağıza dəyməliyəm.
Böhtan udub püskürən
Kağıza dəyməliyəm.

Mənasız adamlara
Mənalı gülməliyəm.
Düzəlmirsən, mən sənə
Təzədən gəlməliyəm,
A dünya.

01.12.2009

ŞAM ÖMRÜ

Şam yanır
Böyük eşq ilə,
şövq ilə,
zövq ilə.
Ölüm deyil yanmarla
həyatının bitməsi.
Şam yaşadı gecədə
İşıqı doğa-doga,
Gecəni boğa-boğa.
Mən şeirimi bitirdim –

Ağrıları itirdim.
Məktəbli dərs oxudu,
Nənəm corab toxudu.
Hardasa saf məhəbbət,
Sevgi tumurcuqladı,
Vüsal çağladı.
Bunlar idi şam ömrü;

hamı ömrü, həyatı
Kaş belə başlayaydı,
Şam kimi yaşayaydı!

12.12.2009

PAYIZ TAB GƏTİRMƏDİ

Payızdı,
Elə bil ilan vurub yarpaqları,
Sapsarı saralıblar.
Tab etməzlər kəpənək,
Çiçək ağırlığına.
Baxdım, ürək göynədi
Yarpar fəğirliyinə.
Bahar boyu, yay boyu
Əl çalardı yarparlar:
Oyunda qalib gələn
Futbolçu uşaqlara.
Zirvədəki yarpaqlar
 Əsgər keşikçi kimi
Boylanardı uzağa.
Şamaxı çinarının
Filin qulağı kimi

çox enli yarpaqları
Yaprıxıb küçələrdə.
Elə bil payız üçün
Döşəkdi gecələrdə.
Bax, yaprıxan yarpaqlar
Asfalt yolun üzündə
Şillə yeri kimidir.

Bu səhər də yeridim
Bu yarpaqlar üstündə.
Nə bir ah-vay edəni,
Nə də ki çağıranı,
Nə də Allah çağıranı
var idi.

27.11.2009

BU YAĞIŞ

Buludların
Göydə başı hərlənir,
Şimşək çaxır,
Üfüq boyu nur çilənir.
Arabir
Buludların yaxasından
Düymə-düymə yağış qırılır.
Günəş itib,
Günün günorta vaxtı
Hava qaralır.

Bu yayın istisində
Bulud yağışlayacaq:

Ovuc-ovuc dərələr,
Nəlbəki gölməçələr,
Yağış yığacaq.
Kərpic kəsən kişilər
Allahından inciyib
Göyü qarğışlayacaq?

Bu yağış
Yalandımı, doğrumu?
Dərələrdə sellənib
Qamarlayıb kimisə
Aparacaq oğrumu?
Biçilməyən sünbülü
Vağamlayıb tökəcək?
Əkinçiyə, çobana
Dağ üstə dağ çəkəcək?
Daşa çırpıb quzunu,
Siləcəkmi çobanın
Ürəkdə arzusunu?
Bu yağış
Yalandımı, doğrumu?!

Şamaxı, 01.08.2009

GƏL-GƏL

Sənsiz dünya
necə də ağırdır,
Dəqiqələr, saatlar
adamı ağırdır.
Hava qurğuşun kimidi,
Elə bil Aydan,

Ulduzlardan qəm yağırdı.
Ürəyim maqnit kimi
Dərdi, qəmi yığırdı.
Elə bil bu
Məni sıxan, bu gen dünyada yox,
Canım çıxan rezin kisədəyəm.
Başına daş yağan,
Daşlı küçədəyəm.
Sənsizliyin çəkisindən
Götürə bilmirəm
əllərimi, ayaqlarımı,
Çəkə bilmirəm ağrılarımı.
Gəl, gəl,
Həyat qoşa qanaddı.
Gəl-gəl, uça bilim,
Üfüqləri açə bilim.
Gəl, açılın gözlərim,
Yoluna nur saça bilim.
Şeytan eşitməsin səsimi,
Gəl, gəl, gözləyirəm.
Daha dözə bilməyirəm.
Bir, iki, üç deyincə, gəl.
Əzrail əcəl şərbətini,
– İç! deyincə, gəl.

28.12.2009

ÇEVİRİLMƏ

Şimşək kimi
Göydən yığıldın,
Yox oldun!

Günəşlədin içimdə,
Gözlərimdə çevrilib
Ürəkləri isitdin,
Səsləri eşitdin.

Keçir illər,
Susuz dövələr kimi
Ömrümü içir illər.
Şimşəyin
Sevənlərdə qanad olur,
İnad olur.
Hər döyüşdə qalibdi,
Sevinir.
Məni məndə yaşadan
Şimşəyindi:
Məndə sözə çevrilir,
Sevilir!..

13.10.2007

SƏNSİZ PAYIZLAMIŞAM

Gəl, çıxart məni
Sənsizliyin
 ünyetməzliyindən,
İşıqlanım, tanı məni.
Səndən ötrü yaradıb
 Tanrı məni.
Unutma qismətini,
Bax üzümə, ərit,
İçimdəki həsrətini.
Nə olar, qıyma, qoyma,

Kədərin
Zülmət üfükündə qalım.
Ağlaya-ağlaya yazdım bu şeiri,
Bu dərdi götürməz
dünyanın heç yeri.

15.05.2007

GİZLƏNMƏ

Sirrini gizlətsə də
Gözlərinin yaxası.
Mənim oylaq yerimdi
Gözlərinin arxası.

Gizlənmə sən, suallar,
Nidalar qarışında.
Duyğuların, hislərin
Duman qaraltısında.

Gizlənsən də, mən səni
Təpədən dırnağacan
Oxuyuram, ay gözəl.
Səni bir çiçək kimi
Qoxuyuram, ay gözəl.

Gözlərimin önündə,
Sən yağışdan sonrakı
Aydın səma kimisən.
Mən deyərəm – fikrində
Axtarırsan kimi sən?
Səndə səni görürəm,

Bu üzdən o üzəcən.
Kəşf etmişəm, gül, səni
Dağından düzünəcən.

29.04.2007

BU YAĞIŞ HARDAN YAĞIR?

Göy üzündə bulud yox,
Göyümdə günəş yanır,
Qəlbimə yağış yağır,
Bu yağış hardan yağır?

Ürəyimdə qəm itir,
Yerində fərəh bitir.
Arzularım gül açır,
Duyğularım dil açır,
Bu yağış hardan yağır?

Elə bil ki, çəmənəm, –
Bu yağışda çimənəm.
Duyğuyam, incəlirəm,
Yağışda dincəlirəm.
Bu yağış hardan yağır?

Bu yağış gözlərindi,
Bu yağış sözlərindi,
Yağır mənə, gözəlim,
İşıqlanır gözlərim,
Cücərirəm, bitirəm.
Arzulara yetirəm.
Bu yağış hardan yağır?

Getmə, gözün də gedər,
Getmə, sözün də gedər,
Kədərdən quruyaram,
Mən kimi qoruyaram?
Bu kədər hardan yağır?

İNSAN DƏNİZİM

Sarıbənizim,
Mənim insan dənizim,
Ləpələndodaq-dodaq,
Bərq vur çıraq-çıraq.
Şahə qalxan sözlərin,
Məni hara atacaq?

Səni axtaran səsim
Hələ də göydə gəzir.
Eşqimin göyündəsən,
Səsimi Yerə gətir.

Dənizim,
al məni qucağına,
dalğala, döy,
ləpələ, öy,
Yatım ocağında
yana-yana,
tüstülənə-tüstülənə.
Bir də ayılım ki,
Dünyanın üzü dönüb –
İsəndər yanıb, sönüb.
Gedir tabut qayıqda,

Bir qatar insan adlı
Dənizin dalğasında.

Şamaxı, 06.10.2007

GÖRÜŞMƏSƏK YAXŞIDIR

Oturduğum hər yerdə
Nə qədərəm, o qədər,
Vətəni bəzəyirəm.
Günəşin batmasını,
Tərsini gözləyirəm.
Zahirimə baxanda
Məchula bənzəyirəm.
Ürəyimin eşqinə,
Sevdasına baxanda
Məcnuna bənzəyirəm.
Sözü ləçəkləyəndə,
Sözü əlçimləyəndə,
Sözün
Xaqani zirvəsindən
Şəlalətək tökülən,
Dərdli bağı sökülən
Nəsimiyə, Sabirə,
Hadiyə bənzəyirəm.
Bütövəm, Yer şarıyam
İstimplə, soyuğumla,
Bu planet-planet
adamlar sırasında.
Kimsə kimin başına,
Vətən, vətən,
Mən dönüb-dolanıram
Təkcə sənin başına!..

2008

İNDİ YADIMA DÜŞDÜ

İndi yadıma düşdü;
Sən də var idin o vaxt,
Mən də var idim o vaxt.
Qoşa qəndil kimiydik,
Sən nur ana, mən ata,
Gecələr işıq-ışığı
Bizdən uşaqlanırdı –
Aləm işıqlanırdı.

İndi yadıma düşdü;
Sən də var idin o vaxt,
Mən də var idim o vaxt.
Gül, çiçək şəhərləri
Ləçək-ləçək gəzərdik,
Dost fərəhlə baxardı.
Üstümüzə paxıllıq,
Sevinc seli axardı.

Günlər aldı, apardı
Eldə bizə nə qaldı?
Gəlib-getdi dağ seli,
Yerdə düzə nə qaldı?
Bizdən sonra keçilən
Yola, izə nə qaldı?

Gəl, yaşayaq bu günü,
Ətirləyək, sevsinlər
«Gün» adlanan bu gülü.

İndi yadıma düşdü;
Sən də var idin o vaxt,

Mən də var idim o vaxt.
Uçdu, yoxdu o günlər,
Gəl, yaşayaq bu günü.

08.01.2007

Yandım ilham oduna,
Söz oda dönsün.
Ox kimi misralarım
Polada dönsün.
Sözüm köz olsun deyə,
Çalışdım ki, ürəyim
Yanan palıda dönsün.

Dekabr, 2000

Kağıza söz səpirik,
Kağız bitirir,
Torpaq kimi.
Safını saxlayır,
Çürüyünü itirir.

Kağız da
Səpiləni bitirir deyə,
Ona da – ana kağız desək,
Pis olmaz.
Saf sözü bitirən kağız
Yanıb kül olmaz.

20.05.2007

KÜLƏKLİ GÜN

Əsir külək,
Oğlu ölmüş ana kimi,

Budaq-budaq əllər ilə
Yarpaq-yarpaq saçlarını
Yolur ağac.

Dizlərinə döyə-döyə,
Yarpaq sayı dillər ilə
Şaxsey, vaxsey deyə-deyə
Fəryad edir illər ilə.

Hansı ağac aldanıb ki,
Bu gün düşüb kələyə.
Hansı ağac şəhid olub,
Qurban gedib bu küləyə?
Ağı deyir bütün meşə.

03.08.2007

GÖZƏL ÖNÜNDƏ DEYİM

Ay Allahım, sən ulusan,
Cavan elə bir də məni,
Bu gözələ Məcnun olum,
Boyun büküm, məzlum olum.

20.02.2012

Səni görüb, təbiət
Baharda bozarıbdır.
Qanımı içmişən ki,
Dodağın qızarıbdır?..

ŞAMAXI

Dərələrin alın yazın,
Gözəllərin sərin yazın.
Çiçəklərin oğlun, qızın
Qürur yerim, ay Şamaxı,
Tanrım, şeirim, ay Şamaxı.

Bulud-bulud çətirlisən,
Çiçək kimi ətirlisən,
Anam kimi xətilisən,
Gül çələngim, ay Şamaxı,
Muğam, cəngim, ay Şamaxı.

Qızqalanla qalalandım,
Buğurtqalan – qala andım,
Yandın, oda oyandım,
Od ürəkli, ay Şamaxı,
Saf diləkli, ay Şamaxı.

Dağlarından əsər külək,
Qönçəsini sökər çiçək,
İsəndərəm, sən sığal çək,
Tumarlanım, ay Şamaxı,
Xumarlanım, ay Şamaxı.

Açıq olub ürək qapın,
Nemət yağır bulud qatın,
Hörüyündü Pirsaatın,
Qulaqlanıb, ay Şamaxı,
Qucaqlanıb, ay Şamaxı.

Müqəddəs ocaqsan, söz bişir səndə,
Səndə şairlərdi yanıb-közlənən.
Sən ölməz sənətin sözün yolusan,
Təzə şairlərdi yolda gözlənən.

Fikir məşəlisən Yer kürəsində,
Söndürə bilməmiş səni küləklər.
Şərləyib nadanlar oğullarını –
Sinənə dağ çəkib, Vətən, kələklər.

Hər nadan köksünə bir yara vurub,
Zəlzələ püskürüb yara yerində.
Yanır misra-misra sözün-söhbətin,
Ürəkdi odlanan, vətən, şeirində.

Söyüdlərin yanıb kül olacaqdır,
Yanan palıdların közü qalacaq.
Hər gün çırtı-çırtla Vətən oduna
Yanan İ səndərin sözü qalacaq.

Şamaxı, 03.09.2008

İNSAN ADLI TORPAĞAM

Əzələlərim, damarlarım, qanımla
İnsan adlı həyatam.
Əzələlərim qara torpaq,
Qanım su,
Damarlarım çayımdı.
Beynim göyüm,
Sinir mərkəzlərim

ulduzlarımdı.
Var parlaq, paxır ulduzlarım,
Hərdən axır ulduzlarım,
İlham Günəşim, buludum.
Günəşim oxşayır,
Buludum yağır üstümə
leysan-leysan,
Gah da udum-udum.
İnsan adlı torpağam,
Şeir çiçəkləyirəm.

05.12.2011

QUDURĞAN VƏ VAXT

Qudurğan qudurdu,
özündən çıxdı.
Hər kiçiyin, böyüyün
sözündən çıxdı.
Yetəni vurdu, yıxdı,
Uca zirvəyə çıxdı.
Hamiya qalib vaxt,
hər şeydən uca taxt
Buna dözmədi,
Qudurğanı bir vurdu,
Qudurğan yenə durdu.
Vaxt da çıxdı özündən,
Bir də vurdu qudurğanı,
yerə töküldü qanı.
Dedi: – çox görmüşəm, çox
belə coşanı,
Düz yolunda çaşanı.

Onların biri hanı?
Heç kim çıxmasın özündən,
Yan keçməsin vaxtın sözündən!

05.12.2011

SAATIN BAŞ ƏQRƏBİ

Saat ikidir,
Saatın baş əqrəbi
Elə mil durub,
Elə bil ilandı, qudurub.
Uca zirvədə,
Əmr edir saniyələrə,
dəqiqələrə.
Saniyələr, dəqiqələr,
Sırası əsgər kimi
addımlayır irəli,
Aşırır təməlindən
Saatları, günləri, illəri.
Kimsə çıxma bilməz yolundan,
Çıxsa, atar zibilliyə,
tutub qolundan.
Şahlar, prezidentlər,
hakimlər,
Belə olsa nə var ki...
Yaşamaq
Buz üstündə
sürüşməkdən asan olar.
Hamı insan olar
qayda-qanun içində.

05.12.2011

FİKRƏT QOCA

Ürəyimin ağrısına sancdım səni
Ürəyimdən ağrı püskürdü,
qaqqara mazut kimi.
Nə gözəl, nə yaxşı insansan,
Fikrət Qoca.
Qoymadın ağrılar
ürəyimin dərinliyinə qaça,
İnfarkt ürəyimdə yuva açdı,
Hikmət Qoca.
Sevinc məni atıb qaçırdı,
sən qaytardın,
Məni bələdan qurtardın.
Səninlə söhbətdən, ülfətdən sonra
Beynimin düyünü açıldı.
Ürəyim dalğalandı,
Dalğalar şahə qalxdı,
Atdı sahilinə içimdəkini.
Dənizin sahilə tüpürdüyü
balıq kimi,
Ölürdü dərdim, kədərim.
Sevincim sülh quşu tək
pərvazlanır, pərvazlanırdı,
Lələk tutan qanadları
Üfüqlərə adını yazırdı.
Heyrət, Qoca!
Arzun ürəyində qalmasın,
Kədərin qisas almasın.
Palıdlaşsın, poladlaşsın
vaxt səni döyə-döyə.
Yaşa ürəyincə,

bəxtini öyə-öyə,
Qeyrət Qoca!

05.12.2011

AĞRI

Bu gecə
Çaparaq qaçan,
Ölümə doğru yollar açan
ürəyimin
Ayaq səsinə oyandım.
Səbrimi atdım yoluna,
səngidi ürəyim.
Bir az toxtadım,
sancırdı kürəyim.

05.12.2011

LİMON ÖMRÜ

Limonu kəsdim,
Tumurcuq-tumurcuq gözləri
Mənə baxıb sevinclə,
Həbsxanadan çıxan məhbus kimi
Özünü əlimə atdı.
Dedi: – Bizi at torpağa,
bir də cücərib gələk həyata.
Mən də inandım, atdım.
Sonra
başımı ömrümlə qatdım.
Toxuma etdiyim yaxşılığa görə,

Sevinirdi limon, torpaq.
Limonun mənə etdiyi hörmətə görə,
Yeriyirdim addım-addım.
Torpaq su, çörək verəcək,
Toxum boy atacaq,
Cücərəcək yarpaq-yarpaq.
Köklənəcək,
damarlanacaq torpağa.
Həyatın çevrəsində fırlanacaq...

05.12.2011

DƏDƏGÜNƏŞ PİRİ

Dünən məni göstəriblər
mavi ekranda.
Nəhəng-nəhəng ağacların
budaqları altında.
Pələng-pələng,
Mavi rəngli buludların
sallaq-sallaq dodaqları altında.
Asılmışdım Günəşin
qızıl-qızıl tellərindən.
Öpürdüm çox sevdiyim insanın
müqəddəs əllərindən.
Arana baxanda,
Bura göyün yeddinci qatıdır.
Havası o qədər təmizdi ki,
Udduqca udursan, elə bilirsən
Verdiyın nəfəs
Boğazından açılan çatıdır.
Bu yer Dədəgünəş piridir,

Min il əvvəl,
bəlkə, çox əvvəl doğulub,
Bu günəcən diridir.
Çox adam gəlir, gedir,
Tökür qədəmlərinə arzularını,
istəyini.
O, hamı ilə görüşə gəlirmi?
Bilmirəm.
Mənimlə görüşə gəldi,
Ömrümün bu anında,
Çox tanışlar vardı yanımda
Onu təkcə mən gördüm,
Başqaları görmədi.
Müqəddəs ölümlər,
Müqəddəs diriləri görürmüş,
Bilməzdim, bildim.
Müqəddəs “ölülər”,
Müqəddəs dirilərin
görüşünə gəlirmiş.
Bilməzdim, bildim.

Bu balaca qəbir evi
Adamın çoxluğundan
Bənzəyirdi arı pətəyinə.
Mən də arzularımı,
Diləyimi tökdüm ətəyinə.
Danışdım, söhbətləşdim,
Doyunca, səsini eşitdim;
– Səbr elə, – dedi.
Gün ötdü, ay dolandı,
Diləyim hasil oldu.
Onu unutmam ömrüm boyu...

05.12.2011

CÜCÜ VƏ DAŞ

Bəlkə, daş yaxasında,
Daş bitirdi bu cücü.
Bu sərt daşı gəmirmək,
Yeməkdi işi-gücü.
Daşda daşdan qüdrətli,
Hünər, qüvvədi cücü!
Bəlkə, açılsa sirri,
Atom, nüvədi cücü.
Tüpürür daş üzünə,
Daş da gülür, silməyir.
Tükənir daşın ömrü,
Daş hələ də bilməyir.

Gəl gülüm, gəl, gözləyirəm,
Yar yolunda yanmaq üçün
Ürəyimi közləyirəm.

ARZU

Gəl, səni əzizləyim,
Ruhunu təmizləyim,
Qəlbini dənizləyim,
Gör Yerin genişliyini,
İnsanın böyüklüyünü,
dönüklüyünü.
Gözlüsən, kor yaşama
Yerin ən ağır yükü –
Xəbislikdən tez boşal.
Yaxşılığa, fərəhə,
Hünərə doğru baş al.
Ömür düşsün axara,

Ağılla bax həyatda,
Yerdə axar-baxara.
Zövq al ömürdən, gündən,
Tikanı da çiçək gör,
Həyatına çələng hör,
Öləndə də insan öl!
Budur həyat, yaşamaq,
Ömrü-günü daşımaq!

14.01.2012

VƏSİYYƏT

*(Nəvələrimin timsalında bütün uşaqlara,
yeniyyətlərə, gənclərə)*

Özün öz əlindəsen,
Eşq dolu toxum kimi.
Torpaq kimi münbit,
Azərbaycan elindəsen.
Gübrələnin kitablarla,
Su, su iç arzularından.
Ətalətdən, – “əş”, “ey”dən qaç,
Dəmir-beton qapıları
İnamla aç.

Özün öz əlindəsen,
Günəşə dön.
Damarlara qan, həvəs,
Ürəyə sevgi doldur,
Bu həyat açıq yoldur,
Hər müşkülə açar var.
Kimsədən açar umma,
Özün axtar, özün tap.

Yel kimi axıb gedən,
Həyatın əlindən qap!

Özün öz əlindəsən,
Aya dön.
Ömrün qaranlığını işıqlandır,
Bəşərin yolunda işıq yandır.
Təzyiqlərə, təqiblərə qılinc ol,
Hər gün təzə ümidlərlə,
Arzularla dol.
– Məndən ağıllı yoxdur! – demə,
Öyrən, öyrən, – yoruldu, – demə.
Hər gün, hər saat,
Ürəyində eşq oyat.
Həm çox sadə,
Həm də çox
Mürəkkəbdir həyat.
Səni qorxutmasın səhvən,
Dostun, düşmənin də
Uğurundan sevin,
Fərəhlə dolsun ürəyin,
Düşmən də olar gərəyin.

Özün öz əlindəsən,
Hər gün, hər saat inadlan.
Uçmağa qanad axtarma,
Özün qanadlan.
Fikir vermə arxalı qurdlara,
Elə bilmə hər şey hürəndir,
Yox, yox, son söz hünərindir!
Qızım, oğlum,
Girmə böyük kölgəsinə.

Dönmə böyük köləsinə,
Korşalarsan.

Özün öz əlindəsen,
Eşq dolu toxum kimi.
Torpaq kimi münbit,
Azərbaycan elindəsen.
Özün öz əlindəsen!..

30.12.2011

FƏRDLƏR

Ürəklərin dərdini
ürəyimə yığıram,
Fikri solan beyinlər
Bir də cücərsin deyə.
İnsanlar qəmsiz olsun,
Dünya sevinclə dolsun.
Fərəh becərsin deyə,
Odlu şeir yağırım.

Hardasa bir nəfər də
Oyanıb düşünür ki,
– Kimə yalan deyəcəm?
Kimin payın yeyəcəm?
Harda işıq söndürüm?
Kimin yolunda durub,
Kimlərə tələ qurub
rahat nəfəs alacam?
Allahım, ay Allahım,
Nə vaxt xoşbəxt olacam?

18.10.2010

Hər zəhmətə tab etmişəm,
Həyatımı, ömrümü
Ölməz kitab etmişəm.
Həqiqətin yolunda
ön sırada getmişəm.
Kimsə sınaıyb məni,
Kimsə qınayıb məni.
Kimsə kəsib yolumu,
Kimsə qırıb qolumu,
Dönməmişəm yolumdan.
Həqiqətdən sorağam,
El yolunda çırağam.
Yanıram, sönməmişəm,
Yolumdan dönməmişəm.

05.01.2012

KİLİDLİYƏM

Kilidliyəm;
Qapısı illərlə bağlı
Ev kimiyəm.
Sükut yeyir içimi,
Biganəyəm olana.
Nə gedənlə gedir,
Nə gələnlə gəlirəm.
Nə kəsənlə ağlayır,
Nə gülənlə gülürəm.
Quyuda su kimiyəm,
Daş atsan diksinərəm.
Gözlərim ac toyuqtək,
Fikri söz-söz dənləyir.
Beyin kürəciklərim

Yanır ulduzlar kimi.
Bilirəm;
Kimləri əritdi kimlərin kini,
Kimlər aparıb kimlərinkini.
Yaxşı deyib atalar:
“Bir dəvənin palanı
Eşşəyin belin əyər.
Daldan atılan daş
topuğa dəyər”.

15.01.2012

DƏRD

Ürəyimdən xəbərsiz,
ürəyimi yeyir dərd.
Dostunam, qardaşınam,
əzizinəm, – deyir dərd.
Ürəyimi deşəndə,
Ürək əldən düşəndə,
Boğazlayır dərd onu,
Çatır ömrümün sonu.
Bax, belə namərddi dərd,
Dahiyə, peyğəmbərə,
nadana qoymadı fərq.
Eşir, sökür ürəyi,
Aşkar olur sonda dərd.
Qurbanıdı il boyu,
Eli, yurdu sevən mərd!..

02.12.2011

ZƏRURƏT

Qadın üçün kişi,
kişi üçün qadın zərurətdi.
Közlü ocaq,
Ocaqda his zərurətdi.
Yaxşı varsa,
Yanında pis, zərurətdi.
Zərurətdi yalan, doğru,
Halal, haram, düz, oğru.
Getsən hara,
Zərurətdi ağ, qara.
Hər səhəri, axşamı
Zərurətdi başlamaq.
Yamanlıqla, yaxşılıqla,
Yandı ömür, dünyadan,
Zərurətdi boşanmaq...

KAĞIZ

Bu kağız,
Yanıb kül ola bilərdi.
Bir rəssamın əlində
qayçılanıb, doğramıb
Ağ gül ola bilərdi.
Ya nəyəsə bulaşıb,
çirkaba qovuşardı.
Zibillikdə çürüyüb,
Zibillə danışardı.
Sinəsinə söz düzdüm,
gəlin kimi bəzəndi.

Ömrün-günün yolunda
səadətə bələndi.
Nurlandı gözlərimlə,
Yaşadı sözlərimlə.

04.12.2011

YAŞAMAQ

Dönüb geri baxanda,
Lap uzaqda, yaxında
Boşluq, uçurum görürəm,
Yaşanan illərimdə.
O illər ki, qucaqlaşar, öpüşərdi...
Bir soyuqluq duyuram,
O illərdən boşanan illərimdə.
Üzlər keçir gözlərimdən,
Üzlər ki, sərt, amansız,
həyasını itirmiş,
Bozarmış səhra kimi,
Təkəm-seyrək qaratıkan bitirmiş.
Codlaşan dəriləri elə göndü,
Nə çarıqlıq, nə köşəlikdi.
Aman Allah, necə üzlər gördüm,
necə üzlər,
hələ də xatirəsi,
günümü, gecəmi izlər.
Yuxuma haram qatar,
Bal ömrümü zəhərlər,
Gözümə zülmət çökər,
Gecə görünər səhərlər.
Nə yaxşı ki, yaxşılar var,

Nə yaxşı ki, boz çöldə,
Palıd-palıd, çinar-çinar,
Xalı-xalı yaşillər var.
Yoxsa,
Yaşamaq olmazdı o üzlərlə,
İlan dişi kimi
zəhər dolu sözlərlə...

03.12.2011

QOCA VƏ GÖZƏL

Gözəllik gözəldə dənizdir, gözəl,
Qocalmışam, uşağam.
Uçub gedib tərən çağım,
Boşalıbdır solum, sağım.
Baxma, cavan kimi hələ şıltağam,
Ürəyim, niyyətim təmizdir, gözəl,
Al məni qoynuna, əmizdir, gözəl.
Həyatın dibindən üzünə çıxım,
Aşım dağlarını, düzünə çıxım.
Yenə də döyüşüm nadanlar ilə,
Həyasız, abırsız qadınlar ilə.
Buynuzlu, buynuzsuz yaramazları,
– Ho..o..o! deyib mal kimi otarım, gözəl.
Şirin şeirlərim, duyğularım,
Öləni həyata qaytarım, gözəl.
Al məni qoynuna, əmizdir, gözəl,
Ürəyim, niyyətim təmizdir, gözəl.
Hiylədən, kələkdən uzağam, vallah,
Təzəcə doğulan uşağam, vallah.

04.10.2011

Üfüqlər fikrimi alıb aparır,
Xəyalım zirvədən zirvəyə keçir.
Uzanan yollardan, dar cığırlardan,
Böyük məhəbbətlə gözüm su içir.

Bir də doğulacaq, bir də gələcək,
Bu yurda Xaqani, Seyd Əzim, Sabir.
Tarix dəyirmandır, hərlənmir susuz,
Bəli, hamilədir bu eşqə səbir.

05.08.2011

SON PAYIZ GÜNÜ

Payızın sonu,
O qədər soyuqdur payızın donu,
Əl vurmaq olmur.
İliq payız günəşi,
Şığıyır üstümə,
Qaynayır içimdə
isti bir gülüş.
Bir sevinc yaradır,
Ürəyimdə bu görüş.
Payız bundan inciyir,
Çəkib soyuq qılıncı,
Qəsdən üşüdür məni.
Necə uzaq olsa da,
Bahar eşidir mənil..

06.12.2011

NİYƏ

Biz bir evdə böyüdük,
Bir küçədə, bir eldə böyüdük.
Çörəyimiz, suyumuz,
südümüz birdi.
Öyüd-nəsihət yükümüz birdi,
Niyə, Niyə,
Sən eləsən, mən belə?
Ağlayana,
Araq içib ağnayana,
Mən yanırım, sən gülürsən.
Mən, düzü düz,
Sən əyrini düz bilirsən.
Bir nöqtədən ayrılan
iki yoluq,
Bu vətənə, bu elə
hərəməz bir yük olduq.
Birimiz bapbalaca,
Birimiz böyük olduq.
Sən qəlbin, ruhunla qandallısan,
Mən qanadlı.
Mən zirvəyə uçuram,
Sən dərəyə qaçırsan.
Biz bir evdə böyüdük,
Bir küçədə, bir eldə böyüdük.
Çörəyimiz, suyumuz,
südümüz birdi.
Öyüd-nəsihət yükümüz birdi,
Niyə, niyə,
Sən eləsən, mən belə?

13.12.2011

UŞAQLIĞIM

Ay mənim uşaqlığım,
Ay məndən uzaqlığım,
Məktəb idin;
Harda bitirdim səni,
Harda itirdim səni?
Yadımdamı,
Sevinc idim atama,
Fərəh idim anama.
Harda itdi bu sevinc,
Harda bitdi bu fərəh?
Bircə ovuc darıtək
çəmənlərə səpildi,
Yollaramı töküldü?
O bənövşə, o nərgiz
mənim uşaqlığımı?
Bir-birinə sarmaşan,
Ulduz kimi sayırşan,
O qızılgül sənmişən?
Boynu bükük bənövşə,
De, məndən kəsənmişən?
Çəmənlərə, yollara
Hər il gəlib-gedirsən
niyə məndən xəbərsiz?
Ay çiçəklər, ay güllər,
Nə yaxşı ki, siz varsız,
Uşaqlıqdan xəbərsiz.

14.10.2011

Əllərin əlimə yaraşlıq verir,
Gözlərin gözümə gur işıq verir.

Ürəyin sinəmi qürurlandırır,
Sönmüş ümidimi bir də yandırır.

Dilin ürəyimə məhəbbət səpir,
Şeir cücədirəm hey... sətir-sətir.

Odlu öpüşlərin cana gətirir,
Solğun yanaqlarım lalə bitirir.

Səsimi cavanlıq hünərləndirir,
Deyirəm: – Ən böyük hünər məndədir.
Elə bil ölmüşdüm, kölgə kimi idim,
Yanmışdım, ocaqda qalan kül idim.

Məni bir də, bir də doğdu bu sevgin,
Gəlsinlər, görsünlər açıqdı sərgin.

20.12.2011

QURD AĞACI İÇİNDƏN YEYİR

İçimin ağrısı yaşadır məni,
yaralı, döyüşkən bir əsgər kimi.
Ömrüm hələ yamyaşıldır,
Hələ çox yarpaqlayacam.
Çox dərələr, çox dağlar,
yollar, izlər ayaqlayacam.
Mənə baxma
qanadı qırılan quş kimi.
Polad iradəmlə,
İçimdəki isti yayımla
Çoxlarımı isidəcəm,

Nadanı, nadanlığı
üşüdəcəm.
Hələ də söz zəmində
dən dolu
sünbül-sünbül şeirlərim var,
Biçinə gəlsin şeir sevənlər.
Mənə gərək deyil
Nəhəng gövdəli pul kisəsi,
Başı, beyni sönənlər,
Yağ içində
böyrək kimi bəslənənlər.
Mənə dostdu, yoldaşdı,
Şeiri, sözü,
Eli, yurdu sevənlər,
– Haqq! Haqq! – deyib səslənənlər.
Onlar azdı, çoxdu,
fərq eləməz.
Az da olsa,
güclü səslər,
güclü kəslər
ölə bilməz!
Qurd ağacı içindən yeyir,
Sonra da – Mən! Mən! – deyir.
Qurdlu adam, özünü qoru,
Mənlik işin olmasın.
Çalış alovlansın,
Bir ocaq qalası,
sevindirsin kimsəni
İçinin qoru.

22.12.2011

Mən demişəm sözümlü,
Söz alovu ocaqda,
Tökmüşəm öz közümlü.

23.11.2011

İŞIQ TELLƏRİ

(uşaqlar üçün)

Ay ellər,
Şəhərlərə, uzaq kəndə birləşən,
Göy üzündə yerləşən,
Nazik işıq telləri
nur axıdan damardır.
Gecəni nurlandırır,
həyatı gurlandırır.
Dözür qara, yağışa,
Yayların istisinə,
Payızın tüstüsünə.
Dözür ilin qışına,
Enir dərələrə,
Çıxır dağın qaşına.
Canında od gəzdirir,
Qəfil ölüm gəzdirir.
Əl vursan öldürəcək,
Ömrə nöqtə qoyacaq!
İp kimidi, ip deyil,
Qorunmasan, qapacaq,
Fəqət teldi, it deyil.
Matorlara güc verir,
Dağı eşir-dağıdır.

Tanış olun, bilin ki,
Sözüm necə doğrudur.

25.10.2011

ƏSGƏRƏM

Əsgər paltarına
oxşamır geyimim,
Əsgərəm vətən üçün, el üçün.
Xaqaninin, Nizaminin, Nazimin
Əmanət qoyub getdiyi söz üçün.
Bir yetimin isindiği köz üçün
Yeri, bəşəri qoruyan,
Sözünü deyə bilən,
Nifrətini çomaq edən,
nadanları döyə bilən
Əsgərəm.

25.10.2011

SAAT BEŞƏ QALIR

Payızdır...
Axşam gəlir,
Saat beşə qalır.
Evdə nazlı gəlinlər,
Ərlərinin gələcəyi
ana nazlanır.
Kədərə bələnir təbiət,
Quşlar qərib-qərib
Qayıdır yuvalarına.

İnsanlar iş başında
pərvazlanırlar.
İçilmiş şərab şüşələri kimi,
İçib boşaltmışam saatları.
Hələ qarşıda neçə min, milyon
boşalmayan şüşə qalır...
Saat beşə qalır.
Hələ görəcəyim neçə kədər,
neçə də nəşə qalır.
Saat beşə qalır;
Beşə kimi kimlər doğulacaq,
Nələr olacaq,
Xaniman dağılacaq.
Min körpə – İncə! İncə! – deyib
çığıracaq,
Yeri, göyü, Allahını,
hələ üzünü görmədiyi
anasını
Köməyə çağıracaq.
Saat beşə qalır;
Saat beşə qədər,
Vaxtı itirmə hədəf.
Yaz, ürəyin boşalınca,
Yaz, İsgəndər!

25.10.2011

HƏRDƏN

Hərdən özümü pisləyirəm,
Ocaq çatıb
Adımı hisləyirəm.

Düşünürəm:
Niyə filankəsə yaxşılıq etdim,
Təpik yedim?!
Niyə filankəsə yarımadım?
Bəlkə, ömrü gülərdi,
Bəlkə, o, hörmət bilərdi?
Niyə, niyə, niyə?
Niyələr çaşdırır məni,
Niyələr coşdurur məni,
Donuram, daşlaşırım.
Birdən
Yadıma nəsə düşür,
Baharla qucaqlaşan
çaylar kimi
Aşıb-daşırım.
Yaxşılarla da, pislərlə də
Barışıram.
Həyatımı qaynadıram,
Üşüyən ürəkləri isidim.
– Haray! – deyən adamların
səsini eşidim.
Qış olum;
sağaldım torpaqları
dondura-dondura.
Bahar olum;
Nəğmələyim ağacları
quş qondura-qondura.
İstəmirəm ömür dura,
Mən dura-dura.
Əllərim tikə-qura,
Gözlərim nurlandıra
nursuzları,

Əllərim əlindən tuta,
Uğurlandıra
uğursuzları...

22.12.2011

İSTƏYİRƏM

Bir qadın istəyirəm;
Gözəlliyi dilində,
əməlində olsun.
Bir qadın istəyirəm;
Ürək dolu gözəlliyi,
Ağıl dolu gözləri,
Ürəyə sıǵal çəkən,
ömrü uzadan sözləri,
Təmkinli, şux yerişi,
Çöldə, evdə-eşikdə,
Hər səhər, hər axşam
İsgəndər kimi saf,
Təmiz əl işi ola.

27.12.2011

Hər ölən yox, Xaqani,
Sabir dirilsin deyə,
Bu səhər sur çalacam,
Yalan utansın deyə,
Aləmə hay salacam.

1970

Hər gün təzə şitiltək,
Özüm özümə əkilirəm,

Özümə çəkilirəm.
Bulud kimi qaralıb,
Bu əsrdən o əsrə
Nur kimi tökülürəm.

1970

Kinim yuyur, açılır
Üzü gələn səhərin.
İşığında boğulur,
Dərdi gülən şəhərin.

1970

SÜFRƏDİ GÜN

Hər gün
hərəyə bir cür süfrədir;
Kiminə yağlı plov,
Kiminə xaşdı,
yanında araq.
Kiminə də
səhradı süfrə.
Kimə necə sərfədir,
Günü ömrə sərf edir.
Sən
Səhər açılan kimi;
Gözlərini ova-ova,
Yuxunu qova-qova,
Kırpi ilan yeyən kimi,
Günü yeyirsən.
Nə qardaşın, bacın,
Nə qohumun, qonşun,

Nə də bu qoşun-qoşun
bəşər oğlu,
Səndən pay ummur.
Hərə bacardığı kimi
günü gəvələyir,
Əcəb eləyir!
Mən günü əyirirəm
Nənəm yun əyirəntək.
Xalı toxuyum,
Günün bir parçası,
bir zərrəsi
Əbədiləşsin.
Sən günü gəvələyirsən,
Heç nəyi,
Heç kimi görməyirsən...

06.01.2012

İKİMİZ

Əllərim əlin kimi,
Ayaqlarım ayaqların kimi,
Burnum burnun kimi;
sivri, uzun.
Dodaqlarımız,
bənzəridir yarılan buzun.
Qarnımız;
Yox, yox!
Mənim qarnım belimə yapışıb,
Sənin qarnın nəfsinə hamilə.
Mənim dilimə yalan,
doğru gəlməz sənin dilinə.

Mənim başımda
fikirlər toqquşur,
Sənin başında
Toruçelli boşluğu var.
Mənim gözlərimdə;
Qərbin fitnələrinə uyan,
Aldanan,
Qardaşına qıyan ərəb.
– Balam vay, – deyib ulayan
Biçərə ərəb ana...
Sənin gözlərində;
Ocaq üstə qızaran kabab...
Gedirik eyni yolda,
eyni küçədə,
Yaşayırıq eyni şəhərdə,
eyni gecədə, səhərdə.
Eyni vətəndaş,
Eyni bəşərdaşlıq.
Yeyirsən bol-bol,
Gəzirsən harın-harın.
Ancaq və ancaq
Yeməkdən dəyişir halın.
Bəşər sənindi,
Vətən sənindi,
Mən onların,
Fərqimizi anladın?!

06.01.2012

SƏN DE

Yazıq Mirzə Cəlil,
Yazıqdır heykəlin də.
Vallah, yazıqdır, yazıq,

O canlı portretin də.
Yazıqdır, durub tində,
Məlul-məlul baxan da.
Ətli, sürüşkən dillər,
Rüşvət dolu əllər
gəzirdi yaxanda.
Neçə alim kimilər
gizlənmişdi arxanda.
Gördüyünü – gördüm – deməyə
qorxan,
İstedadı gizlədən,
Fərsizi gözə soxan,
Sənin böyüklüyündən,
Yaşadığın illərdə
Vaxtın dönüklüyündən
Yana-yana danışır;
Karlar eşitməkdən,
Korlar görməkdən,
Dəlilər ağıldan.
Zəlil, qorxaq hünərdən,
Koroğludan danışır.
Görürəm ki, “qeyrətdən”,
Tüstülənib alışır.
Səndən danışmağa
Eldə kimin haqqı var?

06.01.2012

ŞAYİƏBAZLARA

Haqq səni yandırar, yandırma məni,
Hər dilə, dodağa dandırma məni.

Qış kimi, qar kimi dondurma məni,
Sən deyən deyiləm, ay kamaldan az.
Damarım qeyrətdi, qanım qeyrətdi,
Kamalı, hünərim eldə heyrətdi.
Məndən elə qalan sözdü, qüdrətdi,
Sən deyiləm eldə, qumarbaz.

07.01.2012

Sözlər piyadadır, yeriyə bilmir,
Beyinə, ürəyə tökülsün deyə,
Şam kimi, yağ kimi əriyə bilmir.
Mən onu körpə tək bağrıma basdım,
Nazına, sözünə hey qulaq asdım.
Qanıma süd deyib içirdim sözə,
Böyütdüm, yeridi, söz gəzə-gəzə,
Məni, ünvanımı tanıtdı elə.

13.01.2012

BİR GÜNÜN ÇİÇƏKLƏRİ

İki,
İkicə sütun üzərində
tikilmiş bir şəhərəm;
Nuru içimdən gələn
bir cüt lampalarım var,
Kürəklərim divar-divar.
Qara şəhərim – qara ciyərim,
Ağ şəhərim – ağ ciyərim var.
Şırıl-şırıl guruldayan,
bəzən uğuldayan,
Uğultusundan qulaqlarım batan
Damar-damar çaylarım var.

Başım şah evi,
Prezident qalasıdır.
Burda beynim oturur.
Ağıllı da, dəli də olsa,
Neylim, oturur.
Ayaqlarım – qul bazarından
alınmayan,
Yeri ən ayaqda salınmayan
qullardı;
atam əkib, anam doğub.
Hərdən: – niyə ayaqdayam?
Adım ayaqdı? – deyə-deyə,
qəhər onu boğub.
Amma,
Adına, ünvanına baxmayaraq
mərddi.
Hara desəm, aparır,
Fəlakətdən, təqibdən qaçırır.
Bəzən məni simurq quşu kimi
uçurur.
Bir az şuluq, bir az dəcəl dilim,
Başımın hökmündədir.
Yaxşı ki, dodaqlarım var,
Dilimin hər sözünü
uçmağa,
qaçmağa qoymur.
Elə ki, dilim özündən çıxır,
Ağzımı yumur.
Heç özümdən xəbərim yox imiş,
Mən bir şəhər yox,
Bir məmləkətəmmiş!..

20.01.2012

ADSIZ ŞEİR

Bu qarlı qış günündə,
Bahar gül bitirən tək,
Ürək açan şirin söz
Cücərdirəm içimdə.
Çalışıram hər sözüm,
Olsun Xaqani, Sabir,
Nazimin biçimində.
Ürəyim hey odlanır,
Odlandığca fikrim, sözüm
Ətirlənir, dadlanır.
Kitab yığır içinə;
Fəhlələr zavodlara,
Əkinçilər biçinə
Gedir.
Arabir fasilədə
Yorğunluğu itirmək,
İşlərini bitirmək,
Fikrini, ürəyini
hala gətirmək üçün
Kitabı süfrələyir.
Elə fikir, söz olur,
Fərəhlə siftələyir.
Ölmüşəmsə, yoxamsa,
Varam belə anlarda.
İstəyir yayda olsun,
İstəyirsə yanvarda.

20.01.2012

NAZİM HİKMƏT DALĞASIYAM

Zindan qartalı Nazim
Hikmət oğlu dalğasıyam,
Çəmbərimi sökmək üçün,
Sahilimə çırpılıram;
Yaralanır, paralanır,
çilik-çilik oluram,
Yenə, yenə dalğalanır,
Nazim boyu, dəniz boyu,
çırpınıram, çırpınıram,
Yenə, yenə
Sinəmi zəncirləyən
sahilimə çırpılıram.
Çırpınacam, çırpınacam,
Çırpılacam, çırpılacam.
Dalğalar ölmür,
Gedir, qayıdır,
Sönən, yatan
dalğaları oyadır.
Zindan qartalı Nazim
Hikmət oğlu dalğasıyam,
Hər gün, hər an doğulasıyam!

21.01.2012

N-YA OXUNAN NƏĞMƏLƏRİ

I

Yenə yadıma düşdün,
Yenə, yenə,
Eşqin oduna düşdüm:
Yandım, yandım,
Buludlandım tüstü-tüstü.

Ürəyim göynədi, yandı,
Bilmədim hardan gəldi bu isti.
Yenə həmin yamac,
Yenə quyruğu dərədə qalan,
Başı yamacda yatan
ilana bənzər cığırın
Beli qaşınırdı.
Yuxarıdan aşağı,
aşağıdan yuxarı
Böcəklər, qarışqalar
Daşınırdı.
Arxada Yeddigümbəz susur,
Öndə Zoğalçay qıvrılıb-açılırdı.
Sən demə,
Üfüq gözünü
bizdən ötrü açmışdı.
Günəş nurunu
bizdən ötrü saçmışdı.
O yamac,
O yamacdakı otlar, çiçəklər
Bizə möhtac imiş.
Bizli xatirələr üçün
Yamanca acımışdı.
Görüşə qaçan bənövşə
Çaşıb yolu azmışdı.
Utanıb yazıq-yazıq,
Boynu bükük qalmışdı.
Adını bilmədiyim
bir çiçək də
Elə əsnəyirdi ki,
elə bil təzəcə oyanırdı.
Külək qəfil səs gətirdi,
Səs aləmi başına götürdü.

Bulud xəyal dağıldı...
İsgəndər ağlayırdı,
Elə bil ki, uşaqdı.
Hayına yetməsəydi
nəvələrin gülüşü,
ömrümü qıracaqdı,
ilk eşqin son görüşü...
Yenə yadıma düşdün,
Yenə, yenə, ah, yenə,
İlk eşqim yada düşdü,
Sən mənsiz, mən də sənsiz!..
Elə bil yurda bağlı
Can sızlaya-sızlaya,
Can buzlaya-buzlaya
Son damla qanı ilə
Döyünürdü vətənsiz!..

11.04.2011

II

Səni bu günə kim saldı,
Kim oğurladı səni səndən?
Desəm, bir quru kölgən qalıb,
Kölgə də düşməz bu günə.
Hansı nəzər toxundu,
Kimdir o, hanı o?
O ki qıyıb sən adlı gülə.
Cizgilərin bir-birinə qarışıb,
Yanaqların qırışıb.
Təkcə gözlərin o gözlərdi,
O da solğun,
Ümidli yollara baxmaqdan
yorğun.
Sən, Allahımın verdiyi,
Gözlərimin gördüyü deyilsən.

Hara getmişdin,
hardan gəlirsən?
Gözlərinin dərinliyində
mənə gülürsən,
İçindən püskürən bir qəzəblə
– Ay vəfasız,
günahkar sənsən – deyirsən.
Eşqini başqasına qıyan,
Məni eşqdən yetim qoyan,
Sənsən! Sənsən! – deyirsən.

12.12.2011

III

Bu yaşımda
Məhəbbət zəlzələsindən
viran olan
Ürəyimin xarabalığında,
Gəzirəm səfil kimi.
Ümidim var, tapım səni,
Tanısın qapım səni.
Açılsın, illərdi bağlı qalan
Evimin pəncərəsi.
Sən də eşqinin qanadı qırılan,
Uçmaq üçün
çırpınmaqdan yorulan,
Hələ də yerində çapalayan,
Ruhu viran,
Bağrı talan,
Baharı qış,
Məni dərddə səfilsən.
Mən sənin aləmində,
Sən mənim aləmində,
Bir hüquqsuz səfirsən.
Mən gizli-gizli,

Sən oğrun-oğrun,
Ürəyində məni əzizləyib,
Məni sevirsən.
Səni bilmirəm,
Sən məndə elə yer tutmusan,
Yaşayırıq
Xatirələrə vurğun-vurğun!
Düşməzsən ürəyimdən,
Ürəyimi tərsinə çevirsəm.
İllər keçib,
Tək qanadlı
Bu məhəbbət yolunda
Nə mən yorğun, nə sən yorğun!

12.12.2011

IV

İllərdi görüşmürük,
Hardan yadıma düşdün,
Rəhmanın qızı?
Mən yanırıdım tək-tənha,
Elə bil ulduz düşdü
alovu ərşə dayaq
ilimə mayak, ocaq mənə.
Günlərimə, aylarıma
Xatirələr dolanıb
Ötüb keçən ilə döndü.
Mənim odum, alovum
Yanıb-yanıb külə döndü.
Bu gülləri bağışladım qucaq-qucaq,
dəstə-dəstə sənə, sənə,
Yenə, yenə, sönmədi ocaq.

Hardan yadıma düşdün,
Rəhmanın qızı?

Çoxdan susan, pas bağlayan
Ürəyimin
sevgi yüklü simlərini
çaldın, çaldın,
Məni oyatdın
Yorğanı illər yatağında.
Səni gördüm, eni, uzun
Bakı küçələrindən uzun,
enli otağında.
Nəğmələr sevinib
rəqs elədi dodağında.
Gözlərimin içindəydin,
İlk gördüyüm o boyda,
o biçimdəydin.
Həyat səni əks elədi özündə,
Səni yanımda gördüm.
Həsretini itirdim,
Sənə sarmaşdım sarmaşiq kimi.
Gül açacam qotaz-qotaz,
Dərdlərim dağlarımdan böyükdü,
Ağrılarım səni gördü, döyükdü.
Hardan yadıma düşdün,
Rəhmanın qızı?
Əridi, əridi, bahar görən buz kimi,
Ürəyimin fərəh buzu,
sevgi buzu.
İndi məhəbbət selləyəcəm.
Səni alıb
Ləpə-ləpə, dalğa-dalğa sevgimə,
Oxşayacam, yelləyəcəm.

Gəl düzəldək səhvimizi,
Bir bağlayaq günümüzü,

Bir açaq düyməsini,
bir oxşayaq səhərimizi.
Qoşa, birgə addımlayaq
maşınla təsbehlənən, küçələri,
Rəhmanın qızı.

04.12.2011

V

Ürəyim həsrətlə doludur,
Bütün damarlarım
həsrət yoludur.
Bu, sənin həsrətindi;
Gecələyir məndə,
Sevincimə, fərəhimə
Güc eləyir məndə.
Nə qədər qorxaq,
nə qədər acizəm mən,
Mən səni bir ağrı tək,
Çəkə bilmirəm ürəyimdən.
Hər axşam, hər səhər,
Ağrı qopur kürəyimdən;
Ürəyim yorulur, demək.
Yorğunluğu unuduram,
Sənli sorağın, arzuların
əlini tuturam.
Ürəyim ümidlə
yoğrulur, demək,
İsgəndər təzədən
doğulur, demək.
Hər gün, hər səhər yenə,
Səni sevirəm,
Görməsəm də özünü,
Eşidirəm sözünü.
Hər gün ürəyimə tökürsən

Məhəbbətin közünü.
Yenə, yenə alışıram;
Ümidlərim ölər deyə,
Yollarına səpirəm özümü
İşıq-ışığı...
Yaşayıram haysız, haraysız,
Səndən ötrü hər gün,
Ayı aparıb, Günəşi gətirir,
Günəşi aparıb, Ayı gətirir,
Səni sevən bir aşıq.

21.01.2012

VI

Gecə hələ dəstələməmişdi,
Hələ vurmamışdı yerə
Günəşin kürəklərini.
Günəşi hədələdi, hədələdi,
Pərdələdi.
Ayın üzünü açdı,
Cücə-cücə ulduzlar
Ayın yanına qaçdı.
Gözlərimə doldurdun
Aylı, ulduzlu gecəni.
Gözlərimin qarasıyla barışdı
Gecənin qaranlığı.
Qalmadı gecənin nigaranlığı.
Gecə azmasın deyə,
Gözlərimdə yandırdım
Gözlərimin bəbəyini Ay kimi.
Elə bilməyin,
Günəş bunu özünə dərd elədi.
O bilirdi ki,
Gecəyə sillə vurub
yerindəcə oturdan

Səhər gəlir.
Gecənin eyninə deyildi
qəlbimin nigaranlığı.
Gecə əriyir gözlərimdə,
Odda qurğuşun əriyən kimi.
Əriyir, əriyir... yarıdır gecə,
Hələ də, hələ də əsnəyirəm,
yata bilmirəm.
Soyuq xatirələr üşüdür məni,
Mən ondan danışıb,
ondan deyirəm,
Görəsən, o gözəl eşidir məni?

23.12.2012

VII

Həsrətin;
Çörəyimə, suyuma,
havama çöküb.
Dəli sel kimi axıb, axıb,
Göllənən, dənizlənən
Sevincimin, fərəhimin
Bəndlərini söküb.
Gün də olur,
yapışıb əllərimdən,
Məni aparır, aparır,
Qayalarda azdırır,
Mənə,
Mənim əllərimlə qəbir qazdırır.
Həsrətinə neyləmişəm?
Niyə yuxumu ərşə çəkib?
Həsrətini bayraq kimi
Asmışam ürəyimin başından.
Bilmirəm,
həsrətinin xəbəri varmı yaşından?

Sevincimdən böyük olsa da,
Yaşını soruşmuram,
Hər gün tumarlayıram,
Silirəm güzgü kimi,
necəsən, elə göstərsin səni.

Həsrətin;
vulkanlı torpaq kimi
qaynadır içimi.
Qorxuram püskürəm,
Həsrətin axa yola, izə,
Bunu layiq bilmirəm özümə.
Həsrətin;
baxmasa da sözümə,
Qoymuram ağ olsun üzümə.
Ovundururam nəvəm kimi,
Başını qatım deyə,
Min bir oyun qururam.

22.01.2012

DAŞ ÜSTÜNDƏ BİTƏN GÜLƏM

Daş üstündə bitən güləm;
Mən, torpağın yaddaşından,
Mən, suların yaddaşından
Birdəfəlik itən güləm.
Elə bil ki, güllər yanıb,
Mən ocaqda qalan küləm.
Az çörəyim daşdan çıxır,
Su həsrətim məni sıxır.
Gülüşüm az, kədərim çox,
Sevinc nədi? Xəbərim yox.
Bütün güllər ana Yerdən,

Sevinc, gülüş, süd əməndə,
Xal-xal yanıb, bəh-bəhəylə
Parlayanda göy çəməndə,
Dərdli, qəmli, çox kədərli,
Solğun fərəh püskürmüşəm.
Bəxt yanımdan keçən zaman,
– Mən burdayam! – demək üçün
öskürmüşəm.

Daş üstündə bitən güləm;
Gülüşlərim yarımçıq,
Su istəyim yarımçıq.
Ayağımdan asılıb
Daş ürəkli kündələr.
– Bir az sevinim, – desəm,
kədər məni güllələr.
Adım güldü, özüm qəm,
Sevincim həftəbecər,
Kədərimdən su içər.
Fərəh başımın üstən,
Qəm sağımdan, solumdan,
Kədər içimdən keçər.
Hər an haray ötürəm;
Külək döyür, əyilib
Daş anamı öpürəm.

Daş üstündə bitən güləm;
İstəyirəm mən də güləm,
Kədər gördüm: – ac canavar!
Niyə belə tərsdi bəxtim?
Nəsillərə dərsdi bəxtim!
Daş üstündə bitən güləm;
Daş üstündə yaşasam da,

Yaxşılara yaxşı oldum,
Pislərə də pis olmadım,
Tüstü, duman, his olmadım,
Haqqı bumu mərhəmətin?
Sevdim onu – sevlməzi,
Ürəyimdən su da verdim.
Haqqı bumu məhəbbətin?

Axı, varam, bir canlıyam,
İstərəm ki, mən də güləm,
Həyat, balsan, varsan, deyəm.

03.02.2012

QARLI QIŞ GÜNÜ

Günəş güldü üzümüzə,
Həyat baxdı sözümüzə.
Hünər gəldi gözümüzə,
Görə bildik uzaqları,
uzaqları.
Qış səngidi, səngidi,
Əsən külək ləngidi.
Yel elə bil “cəngi”di,
Oynadır uşaqları,
uşaqları.
Gəlsin əli incələr,
Açılsın pəncərələr,
– Balam, – deyib oxşasın,
Bizi Günəş pəncələr.

09.02.2012

SABİRLİ DEYİMLƏR

(Gözlənilməz çağlama)

1

Sabir – Yerdə nur topası,
Gedir nurlana-nurlana.
Su tökürlər, söndürələr,
Yanır gurlana-gurlana.

2

Sabir bağdı, barı, varı,
Dadlı-dadlı şeirlərdir.
Köklü-köklü budaqları,
Yurda bağlı şairlərdir.

3

Yer şarıdır, səhərlənir,
Dağ, düz olur cığır-cığır.
Yanıb, yanıb alovlanır,
Dar cığırlar yola çıxır.

4

Sabir yanır, qananları,
Torpaq kimi gül-gül edir.
Söz batmayan diriləri,
Şimşəkləyib boz kül edir.

5

Elə yanıb, bir də sönməz,
Alovlanır dilim-dilim.
O yanacaq, parlayacaq,
Zülm itincə ilim-ilim.

6

Kim söz desə Sabir kimi,
Sözü ürək isindirər.
Haray çəksə Sabir kimi,
Yatanları diksindirər.

7

Sabir yanır, yandıracaq,
Qaçın, qaçın, pula qullar.
Sabir Günəş alovudur,
Nurlanacaq gecə yollar.

8

Sabir ilə qanadlanıb,
Zirvələrə qonan, gülür.
– Su! Su! – deyib şeirin içən,
Eldə olub qanan, gülür.

9

Oxu, oxu Sabiri ki,
Eli sevmək dərmanıdır.
Xəbisliyi, nadanlıığı,
Candan silmək fərmanıdır.

10

Bir çınqısı düşsə daşa,
Alovlanıb insan olar.
Ürəklənsən Sabir ilə,
Eli duymaq asan olar.

11

Hərəkətədi, bərəkətədi,
Elə, yurda Sabir andı.

El səni də sevsin deyə,
Dön tufan ol, kükrə seltək,
Yan, necə ki, Sabir yandı.

12

Sən oğulsan! Bu ocaqdan,
Bircə zərrə köz götürsən.
Varsan, varsan, özünlə sən,
Gələcəyə söz ötürsən.

13

Alov tutan ürəyinlə,
Günəşlənər, Aylanarsan.
Böl bərəkət, ruzi kimi,
Elə, yurda paylanarsan.

14

Sabir yanan oda yan ki,
El dilindən düşməyəsən.
Sevgilintək gələn günün,
Yanağından gül dərəsən.

15

Sabir haqdı! Haqqı tut,
Haqla ucalsın başın.
Fəxr eləsin adınla,
Bu torpağın, bu daşın.

16

Zaman keçir, bəşərlə
Haqqa çatır arzumuz.
Bəşərə bayraq oldu,
Sabirli satıramız.

17

Sabir də söz dağıdı,
Püskürür vulkan kimi.
Nadanı, nadanlığı,
Süpürür vulkan kimi.

18

Sözünü al dilinə,
Dadına bax, tamsılan.
Duya bilsən, bilərsən,
Xəzinələr tapmısan.

19

Şöləsi ərşə dayaq,
Sönməz alovdu Sabir.
Nadanı Yer üzündən,
Hoo! – deyib qovdu Sabir.

20

Bu fəryadı, harayı,
Duyan sevər Sabiri.
Anlamayan, qanmayan,
Yuyar-sərər Sabiri.

21

Allah verən az idi,
Torpağında yenilməz
Həqiqət doğdu Sabir.
Sözü qurğuşun kimi,
Əridib tökdü, tökdü,
Nadanı boğdu Sabir.
Yatanları oyadan,
Söz suru çaldı Sabir.

22

Hər vaxt, hər gün Sabiri,
Oxuyub məst oluram.
Başım, beynim dincəlidir.
Ruhum gəzir elləri,
Duyğularım incəlidir.

23

Zirvələri qartallı,
Ən uca dağdı Sabir.
Dağlar kimi əbədi,
Əbədi sağdı Sabir.

24

Dünyada bir dahi də,
Eldə deyil təkrarsız.
Yerdə, Göydə Allahdı,
Bir də Sabir təkrarsız.

28.01.2012

GÖZƏLLƏR

Mən hər gün, hər səhər,
Gözəlləri görməsəm,
Dirilməsəm, ölməsəm,
Yox! Yaşaya bilmərəm!..

Gözəllər, ay gözəllər,
Siz havam, suyumsunuz.
Məni mənə göstərən,
Hissim, duyğumsunuz.

Məni məndə coşduran,
Düz yolumda çaşdıran.
Söz mayası ilhamsız,
Yaşamaram ilhamsız!

Deyin, məni yandıran,
Hansı qəzəb, hansı kin?
Yer də, göy də toylanar,
Xonçalanar, biriniz
Mənim olsa bax, bu gün.

04.02.2012

OĞLUMA

Mən səni yaratmışam,
Çox zaman yarıtmışam.
Mən səni dəmirçilər
Dəmiri döyən kimi,
Sözlərimi səsimlə
Dəstəkləyib döymüşəm,
Çox olub ki, öymüşəm.
Ən şirin sözlərimi,
Sənə, sənə demişəm.
Dülgər ağac yonantək,
Səni dilimlə yondum.
Kələ-kötür daş idin;
Gözümlə tumarladım,
Sözümlə hamarladım.
Yerin səxavət əli;
Zəmidən dolu sünbül,
Bağçalardan qızılgül,
Ağaclarından heyva, nar,

Tənəkdən salxım-salxım,
Bal kimi üzüm alıb,
Palıddan dözüm alıb,
Tər verib sənə qatdım,
Yeridin addım-addım.

Oğlum – canlı torpağım,
Çiçək açasan deyə,
Buludlayıb ömrümü,
Hər gün sənə yağmışam,
Qönçə-qönçə arzumu,
Sənə, sənə yığmışam.

Oğlum, sən, sən olunca,
Saf əqidə yolunda
Mən səni yeritmişəm.
Düşüncənə, beyninə,
Ömrümü əritmişəm.

DÖZ, BALA

Qar yağır təbiətin
Torpağına, daşına...
Çoxlarından ağıllı,
Söz-söhbətli, nağıllı
Hikmətgilin başına.
Soyuq qardan üşüyən,
Töyşüyən balasına
Ürəyini sərsə də,
Soyuq Allahlıq edir.
Sellənən vaxta düşüb
Gün çığıra-çığıra,

Haqq çağıra-çağıra
Ömürtək axıb gedir.
Arvadının, oğlunun,
Qızının yanağında
Göllənən qan da uçub.
Sehrçidir adamlar,
Haqqın vicdanı qaçıb,
Polis-pulis cib açıb.
İnsanlığı quruyur,
Nadanlığı, korluğu
biganəlik qoruyur.
Əzrayıl yaman acıb,
Ağ, geniş süfrə açıb.
Əlində çəngəl, bıçaq,
Dili dodaq yalayır,
Allahına şükr edib,
Gülür, quyruq bulayır.
Bu kar, bu kor mühitdə,
Hikmət, oğul, qız nədir,
Donardı qara büt də.
Söküb xanimanını,
Gözü yaşlı qoydular
Oğlunu, xanımını.
Allah dözər bu hala?
Yox dözməz, sən döz bala,
Qar yağır Hikmət bala,
Mən səni düşünürəm,
Dəhşətdən üşünürəm.

Hikmət, oğul, can bala,
Qışın oğlan çağında
Qayda-qanun adından
Dağıtdılar komanı,

Gözlü görmür, bu eldə
Görə bilən kor hanı?
Qanun pulsuz adama
Qızıl dondur, yaraşır.
Durub yandan baxanda,
Ağıl zərə bulaşır.

Ölmə kasıb, ölmə ki,
Gümüş, zərin tökülər.
Qızıl donun sökülər.
Kasıblıq cənnətində
Yaşa azad, firavan,
– Gözün üstə qaşın var,
Deyən çətin tapılar.

20.01.2012

GƏLİR

Elə gözəl deyilsən;
Buludlanan gözlərin
şimşəkləyib çaxanda,
Gözün xoşuma gəlir.
Bulud-bulud suallar
ürəyimə yağanda,
Sözün xoşuma gəlir.
Gedəndə yox, gələndə,
Gəliş xoşuma gəlir.
Yolu, izi naxışlayan
Yeriş xoşuma gəlir.
Nə desəm, xoşlayırsan,
Könlümü oxşayırsan,
Sənə adət etmişəm,

Hər işin fərəhimdi.
Nə düşünsəm səhərlər,
Axşam başıma gəlir.
Nə bəla gəlsə gözündən,
Gülüm, xoşuma gəlir.

14.05.2012

ANA DİLƏNİR

Qəmlərini dağ edən,
Saçlarını ağ edən,
Ana! Ana dilənir!
Dilə gəlir daş divar,
Daş səkilər dillənir:
– Haray! Ana dilənir!
Ahımdan dağ əridi,
Çinar, pəlid yeridi,
Baxın, şair diridi?
– Ana! Ana dilənir!

Niyə? Niyə? – deyirəm,
Cavab verən tapılmır,
Kimsə irəli durub
Dərdlərimə qatılmır.
Yer başıma fırlanır
Haray! Ana dilənir!..

15.04.2012

NƏ YAXŞI Kİ

Mən səni sevirəm, sevmirəm,
Ürək bilər,

Mən bilmərəm.
Bu sevda haradan gəlir,
hara gedir;
Məhəbbət aləmindən əsib gələn
Külək bilər,
Mən bilmərəm.
Qanqal bitirən torpaq
gül bitirmir.
Hər ürək sevgi yetirmir,
Yetirsə də, itirmir.
Ürək tarla, sevgi ağac deyil ki,
Əkəsən, becərəsən.
Sən gərək sevgidən ötrü
cücərəsən,
Əsrin daşına, qarına,
Tufanına güc gələsən.
Sevgi özünü hər kəsə qıymaz,
Sevgi qonaq gələr,
Xəbis, xəsis ürəyə sığmaz.

Nə yaxşı ki, bu nemət
Nəsib olmur hər kəsə;
Hamı Məcnun olardı –
Bu bəşər ac qalardı.

23.04.2012

SƏN HƏMİŞƏ BAHARSAN

Sən həmişə baharsan;
Günəşlənmişən,
Aylanmışan,
Yerə, göyə paylanmışan.

Sən həmişə baharsan;
Gözlərinin buludu çisəkləyib,
Çəmən-çəmən yanağın çiçəkləyib.

Sən həmişə baharsan;
Nəfəsinlə ətirlənir dağ, dərə,
Özünə bir pay götürür hərə.

Sən həmişə baharsan;
Açıq qalıb gözlərimin qarısı,
Gülüm, mənə axırsan,
Məndə dönüb
Məndən sənə baxırsan.

25.04.2012

GÖRƏSƏN

Elə gözəlsən,
Səni görənlərin ürəyi parçalanıb.
Saçların
Zirvələnen başından
Çaylar kimi haçalanıb;
Yarısı axır arxana,
Yarısı axır yaxana.
Gözəlliyn tacı kimi
görünürsən baxana.
Kim ki həyatdan küsüb,
Səni görəndən
Həyat ilə barışıb.
Səni sevməyə
başı elə qarışıb,
İtirib dərdi, qəmi.

Vurğun gəlir,
Sözündən yapışıb gəlir,
Özündən yapışıb gəlir.
Adından yapışıb gəlir.
Doğmasından,
yadından yapışıb gəlir.

Əlində əsası var,
Dopdolu səbir kasası var.
Özü də çək-çevirdə,
sözü də çək-çevirdə.
Bu qalmaqallı, qızdırmalı
dünyanın çək-çevir tərəzində
Haqqı-nahaqqı axtara-axtara,
Axtardığını qarabaqara
gəzə-gəzə gəlir.
Nahaq bildiyini
əzə-əzə gəlir.
Nə özündən yapışıb,
nə də əsasından,
nə də ki,
dünya dolu adından.
Dopdolu səbir kasasından,
Sözündən yapışıb gəlir.

BAKI

Anasını tapan uşaq kimi,
Hər gün – Ana? – deyib
Özünü atır Bakının qucağına işıq,
Daşı daşına, quşu quşuna,
İnsanı insanına aşıq.
Bütün şəhərlər Məcnundular,

Məcnunlar Bakıya aşıq.
Bakı cülvələnir suya düşən nur kimi,
Ulduzlar Bakıya göz vururlar,
Bir-birindən xəbərsiz aşıq kimi.
Günəş unudub böyüklüyünü,
Bakıdan bir təbəssüm qopartsın deyə,
Şıltaqlıq eləyir balaca uşaq kimi:
Elə bir gizlənpaç oynayır Bakımla,
Gah çıxır, gah gizlənir buludlarda.
Günəş darıxar, karıxar deyə,
Tez-tez seyrəlir havada buludlar da.
Bakıya təyyarədən baxdım,
Elə bildim ulduzlar dağılıb Abşeron.
Dedim: – bəlkə, Bakıda qurultay var,
Ulduzlar yığılıb Abşeron.
Yox, yox, qoymaram, qıymaram,
Mən ölmüşəm məgər,
Kimlərsə Məcnun ola Bakıma?!

14.05.2011

MƏN DƏ SƏNSİZ

Ay gözəlim, mələyim,
Mən sənsizəm,
de, neyləyim, neyləyim?
Ürəyimin odunu
indi kimə ələyim,
kimə ələyim?
Sən gedirsən yerinə,
gülüm, kimi diləyim,
kimi diləyim?
Kim sən olar, kim olmaz,
Mən nə bilim,

nə bilim?
Sən get, hara gedirsən,
səninlədir ürəyim,
səninlədir ürəyim.
Yer yaşamaz Günəşsiz,
məndə sənsiz,
mən də sənsiz.
Nə həyat var, nə də can
məndə sənsiz,
məndə sənsiz.

03.04.2012

YAZA BİLMƏDİYİM ŞEİR

Gəlmişdi;
Misra-misra qanadla,
Yayıdan ayrılan
Ox kimi inadla,
Qələm tuta bilmədi,
Dənizə qərq olan
Dalğa kimi yox oldu,
Zirvədə dura bilməyən
ov kimi yıxıldı.
Mən yuxudan oyanınca,
Sözlər küsüb getdilər.
İndi
Qələm əlimdən küsüb,
İlham da məndən.
Elə bil
Yarımın gözlədiyi
Yaqut qaşlı
Qızıl üzük itirmişəm...

20.04.2012

«Töhfətül-İraqeyn»in müəllifi böyük, əzəmətli
Xaqaninin şərəfinə

YERİN BUĞURT QALASI

(Poema)

Şirvanşahların X əsrdən müdafiə istehkamu olan Buğurt qalasını əsrlərlə yadellilər məğlub edə bilməmişlər. Fəqət bu əzəmətdə qalmasına – X–XI əsrdə müdafiə qalasına çevrilməsinə güman ki, VII–VIII əsrlərdən başlanıb. 1538-ci ildə Şah Təhməsisib bu ərafədə ixtira edilən və mancanaqla atılan daş mərmilərlə bu qalanı böyük qırğın bahasına məğlub edərək Şirvan dövlətinin zəngin arxivini yandırmış, tarixçilərin yazdığına görə bu qaladan sayə-hesaba gəlməyən sərvət aparmışdır.

Burda zaman-zaman odlu döyüşdən,
Dağ elə yanıb ki, ot bitə bilmir.
Elə oxlayıblar, top elə dəyib,
Yaralı daşların yarası itmir.

Daşlar ki, bu qədər qaradı, sərtidi,
Bəlkə, burdan gedib Kəbə daşı da?
Baxma ki, qaradı, sındır, görərsən
Fikrə, təfəkkürə nurdu qarşıda.

Torpaqda göylərə bağır basırlar,
Daşlar Allahını görüblər sanki.
Topa-topa daşlar daş evlərindən,
Cümə namazına gəliblər sanki.
Burada qala da sanki adamdı,
Var ala gözləri, sünbül qaşları.
Hazır ol! – Əmrini verir daşlara,
Qaraltı görünür, baxın, qarşıda.
Daş-daşı səsləyir, ordu yaranır,

Daş tutur daş əldən, sipərlənirlər.
– Gələn dostdu – deyib, – daş dəyər – deyib,
Daşlar qonağını çəpərləyirlər.
Çoxdandı bir şair görməyən daşlar,
Şairə təbəssüm səpələyirlər.

Daş var, daş dilində deyir dərini,
Danışır, bilinir için dərini.
Daş var ki, qəm, kədər yeyib içini,
Gəlsəydin, görərdin. Berdik üçünü.

Daşlar daş dərini ovcuma sıxdı,
Mən də ovuc-ovuc içdim dərnləri.
İçimdə daş dərddən dəniz çağladı,
Hissimlə, duyğumla keçdim dərnləri.
Sınəmdə daş dərddin daş ağırlığı,
– Daş olub qal, – deyir, Qala Buğurtda.
Bu qala, şeirində hörülsün deyə,
Özünü dərd ilə qala, Buğurtda.

Mələk ağacları sərv ağacları,
Farağat dayanıb Allah yolunda.
Yerə baş əyəndə beli qırılıb,
Bir şam qalxa bilmir o dağ yalında.

Min il bundan əvvəl, bəlkə, daha çox,
Daş yonan əlləri heyrətim tutub.
Qala dilə gəlir – çoxdan uçmuşdu,
Divarda daşları qeyrətim tutub.

Daşdan yaralanan əsgər oğullar,
Sınıxıb daş oldu qan çıxı-çıxa.
Qala qalsın deyə qalalığında,
Hörüldü divara can sıxa-sıxa.

Göy elə qəzəblə nərə çəkdi ki,
Ayının kahada bağı söküldü.
Mələklər, qılmanlar diksindi göydə,
Göyün mirvarisi yerə töküldü.

Əsən küləklərə, dəli yellərə,
Ağaclar barından nəzir verdilər.
Verməzdi, dedilər ağaclar üçün
Ölüm təhlükəsi gəzir, verdilər.

Budaq qollarını açıb göylərə,
Yarpaq dillər ilə zikr edir meşə.
Dünənki tufandan salamat çıxıb,
Bu gün gördüyünə şükür edir meşə.

Susdu tufan, dolu, anam dedi ki,
Göylərin bizlərə yazığı gəldi.
Nə göy günahkardı, nə də buludlar,
Allahın bu günə yazdığı gəldi.

Gedən günlərimi büküb duama,
Nəzir-niyaz etdim gələn günlərə.
Məni qarşıladı çiçək-mələklər,
Salavat çevirdim dağda güllərə.

Üzümə boylanan gül anam, bacım,
Gəlmişəm səcdəyə, əl öpmək borcum.
Ay çinar qardaşım, palıd qardaşım,
Əyil, boyum çatmır, boyunu qucum.
A külək nəfəsim, oxşa çəməni,
A hörük şələlə, pakla çəməni.
Ölüb qurtarmışam, nərgiz əlinlə
Dağlar, ört gözümü, bağla çənəmi.

Çəkib şirəsini arı, güllərin
Dərdimin dərmanı balı güllədi.
Güllərdən ballıdı yarım bu yerdə,
Paxılsan, odur ki, yarı görmədin.

Ay əlvən kəpənək, qonma yar üstə,
Qon mənim üstümə, məndən can istə,
Tükənib taqətim, apar ver yara,
Açılsın gözləri, baxsın tüstümə.

Burda izim, cığırım
Neçə çiçək korlayıb.
O qədər çoxalıb ki,
Yamacları torlayıb.
Bu, uşaqlıq izimdi,
Bu, gənclik cığırımıdı,
Çığırmaıyın, silinər –
Ömrü bir cığırımıdı.

Dağlar neçə min ildi,
Üzü qıbləyə sarı
Çöküb, namaz üstədi.
Əli göyə açılan,
Dualara asılan
Budağı barmaq-barmaq,
Yarpaq-yarpaq tüklənən
Qollarıdı pəlidlər.
Yalvarır Allahına,
Bilmirəm, Buğurt bilir,
Nə deyir Allah ona?
Duasını yağdırır,
Günəşindən qorusun,
Püskürüb sönən Buğurt,

Qoy ölməsin, qarısın,
Ellər ondan yarisın.

Gözüm küləyi kişlər,
Gələn kələyi kişlər,
Ruhum ağlar göy kimi.
Farağat dayanıbdır
Qaya-qaya kişilər.

Buğurt, Buğurt, lal Buğurt,
Yuxu alıb qoynuna
İnləyirsən, iniltin
Gəlir dərindən, Buğurt.
Haray çəkdim hayladım,
Dur, dur, yerindən, Buğurt.

Burda zəfər çalınıb,
Yurda haray salınıb,
Cüneyddən, Heydərdən
Burda qisas alınıb.
Bu, qalanın çölüdü,
Sinəsi qan gölüdü.
Torpağında asta gəz,
Hər qarışı ölüdü.

Yer necə püskürüb ki,
Nə dərdlə öskürüb ki,
Yeri hansı dərd sıxıb,
İçindən dağlar çıxıb.
Niyə yerdən çıxıb dağ?
Yerdə yeri dar idi?
Alnındaki qırıq da
Vaxt seli haray salır.

Buğurt oyansın deyə,
Küləklər qayalarda
Nə vaxtdı təbil çalır?

Baxtı ağır daş kimi
Çiyimdən ata-ata,
Qayalardan, daşlardan,
Kötükdən tuta-tuta,
Canımda nə gücüm var
Dizlərimə sıxıram,
Şah evinə çıxıram.

Ürək məni irəli,
Yaş geriyə sürüyür.
Yapışıram zamandan,
Vaxt əlimdə çürüyür.

Şah evi dağdan uca,
İsgəndər yaşlı qoca!
Cavanlığım gəlsəydi,
Çıxardım qaça-qaça.

Məni Yerdən qoparır,
Həvəs məni aparır.
Gedir məndən qabaqda
Ürəyim uça-uça.
Buğurt çölümdən baxır,
Buğurt içimdən çaxır.
Dərd ilə birləşib ki,
Buğurt ruhumu sıxır.
Cığır elə burulub,
Cığır cığırını sıxır.
Dağda çarpaz cığırlar,
Sanki şimşəkdi çaxır.

Ayaqlarım dərəyə,
Ürək zirvəyə dartır.
Məhəbbətim püskürür,
İnadım qından çıxır,
Qeyrət irəli atır.

Ayaqlarım sürüşür,
Çəkir məni uçurumlar.
Vaxt uçurtmaq istəyir,
Qanadım yox, uçmuram.

Dərin dərə dibində
Ölüm açıb ağzını,
Hazırdı udsun məni.
Pəza bilmir ölüm də
Alnımdakı yazını.
Çətdim. Bu da şah evi!
Şükür, şükür, Yaradan.
Dəli çay ağ sap kimi
Görünürdü buradan.

Daş meyidlər yıxılıb?
Bir-birinin üstünə.
İri meyidlər durub
Yarımcanın qəsdinə.
Şah evi – uçuq-sökük,
Durur zirvə qaşında.
Gəldim, çaxdı şimşəklər,
İldırımlar başımda.
Haylı-küylü yerləri
Sükut alıb ağzına,
Gövşəyir daş evləri.

Papağım qalxdı-endi,
Daşlar sükutla dindi.

Şah evi – səs dənizi,
Qaralıb ağ bənizi.
Çal-çağırlar daşlaşıb,
Qayalanıb kənizi.

Şah evini bu halda,
Gördüm ürək göynədi.
Bilmədim ki, Yer nədi,
Bilmədim ki, Göy nədi.

Şah evinin şah daşı,
Min illərin göz yaşsı.
Buğurt qala bir insan,
Daş olub gözü, qaşsı.

Gəldim, önümdə durdu,
Divarlar ordu-ordu.
Sanki əmr gözləyir
Qoruya eli, yurdu.

Şirvan boyda süfrədə
Bardaş qurub oturdu.
İstəyəndə yaşadı,
İstəyəndə daş oldu.

Əsrlərlə, illərlə
Alınmadı bu qala.
Şöhrətin zirvəsindən
Salınmadı bu qala.

«Məğlub!» Sözdə zurnatək
Çalınmadı bu qala.
Köçüb mənimlə kənddən
Gecəmdə gecələdi,
Küçəmdə gecələdi,
Gündüzümdə yaşadı.

Ürəyimdə köklənir,
Bu qalanın dərdləri.
Dərd yeri – qara kötük,
Pöhrələnir dərd yeri.

Pöhrələri üz-üzə
Dirəniblər üzümə.
Sinəmdə bənzəyirlər
Salxım-salxım üzümə.

Dərdlərim – əl quzusu,
Hara getsəm, gəlirlər.
Dadanıblar izimə.
Keçməliyəm dərd selin,
Dərd çıxsa da dizimə.

Dərdlərim haçalanıb,
Arada mən beşikdə.
Dərdim mənə qışqırır,
Durub, duram keşikdə.

Qoruyam bu qalanın
Hörgüsünü, daşını.
Öyrənib, haray çəkəm,
Yer üzünə yaşını.

Yerdəki xalq da, el də,
Bilməyən bilə, kiməm.
Qoru alov törədən,
Soyumayan bir küləm.

El, körüklə sinəni,
Alovlandır dilini.
Tanıt, səni danana
Yerdə qədimliyini.

Mənim şahım, sərkərdəm,
Yerdə: – Mən! Mən! – deyəndə
Bilmirdi ədəb, ərkan,
Bu gün özün öyən də.
Harda kimlər nə çalır,
Kökü muğamatımdı.
Yer kürəsi, nəyin var,
Mənim muğayatımdı.

Tarix silinə bilməz,
Ha qarala, ha yandır.
Mənim olan mənimdi,
Ha aldat, ha inandır...

Bu dağlar qoynunda ruhu oxşardı,
Gah «Çoban bayatı», gah «Kürdovşarı».
Elə oxuyub ki, muğamı kimsə,
Hələ də oxunmur onun oxşarı...

Nəfsinə susayıb gəldi Cüneyd,
Zəfəri Şirvanda bir loxma sandı.
Bir vaxt İsəndərin, sonra Cüneydin,
Şirvanda, sınımayan buynuzu sındı.

Bu qala bir od qala,
Od üstündə od qala.
Elə yan ki, ürəyim,
Səndən elə, od qala.

Bu qala sərgi qala,
Nağıldı, sirdi qala.
Üşüyürdü, ömrümü
Üstünə sərdi qala.

Bu qala daşlı qala,
Kükürədi, daşdı qala.
Bu ulu, müdrik Yərə,
Kirpikdi, qaşdı qala.

Bu qala qor daşdı,
Üstümə qor daşdı.
Babadağın, Şahdağın
Balaca qardaşdı.

Bu qala alsın məni,
Qoynuna salsın məni.
Qəm odu, qəm dağıdı,
Bu qala qarsır məni.

Hər kəndin yarası var,
Üzünün qarası var.
Dindirməyin, gözünün
Dəyməyən qarası var.

«İyli yer»də iylənib,
Şahrühşah, oğlu, qızı.
Yazılıb dildən-dilə,
Yaddaşlara bu yazı.

«Təpəxana»dan atıldı,
Daş topları o əsrin.
Başı burda kəsildi,
Altı yüz on əsirin.

Qan axıtdı o qədər,
Çaya «Çayqan» dedilər.
Usanıb qan adından,
Kəndə «Çağan» dedilər.
Qan görüb dəli oldu,
Ax, «Dəli çay!» – dedilər.
Axırdı göz yaşları,
Ax, «Duru çay!» – dedilər.

Aldatdı şah Təhmasib;
Günahsız insanların
Günahından keçmədi.
Bu yerdə kənd doğuldu,
Adı oldu – Keçmədin.
Neçə yüz illər «Sərir»
Bu yerə qanad sərir.
– Əmanətə xəyanət?!
Çox şahlar oldu əsir.

Bu dağlara bağlanıb,
Olmuşam mən də əsir.
Gəlmişəm ki, sirr açım,
Zaman qovur, tələsir.

Axşam olur, Gün yatır,
Buğurt gecəyə batır.
Məndən bezən cığırlar
Məni başından atır.

Hər şey zülmət içində,
Dağlar yoxluq biçimdə.
Bir fəlakət hayqırır
İşıq dolu içimdə.

«Dəli çay» ağillanıb,
Dərdlərini oxuyur.
Burda «Çayqan», «İyli yer»
Hələ də qan qoxuyur.

Şahbulaq şahlıq edir,
Axır kükrəyə-kükrəyə.
Soyuqluğu əl kəsir,
Saxlama, tez tök yerə.

Şahdı suyu, şah kimi
Atılır Dəli çaya.
Hörüklənir çay boyu
Daşları saya-saya.

İlmələyir daş suyu,
Sular axır ilmədən.
Duyuq düşür, su suda,
Heç özü də bilmədən.

Şahdı – xilaskar kimi
Çatır «Dəli çayı»na,
Qoşun çəkib sulardan
Yetir elin hayına.

Bir nəhəng qoz ağacı
Damarlayıb bulağı.
Açgözdü. Açgözdü ki,
Qamarlayıb bulağı.

1538-ci il...
Qılınc qından çıxınca,
Fikir ildırımladı.
Duyğuları, hisləri
Fikir sıldırımladı.
Bu ulu şah, o şahın
Sözündən şimşəklədi.
O ulu şah, bu şahın
Sözündən şimşəklədi.

Qoşun çəkib Təhmasib,
Gəldi Buğurtqalaya.
Xəyalında, fikrində
Bircə göz qırpımında,
Girdi Buğurt qalaya.
İstədi daş qayada
Odlu Günəş qalaya.
Qaşını qaşa çəkdi,
Gözləri neçə arşın,
Qara dərəyə çökdü.
Baxdı, üşündü bir az,
Heyrət çökdü gözünə,
Burda düşündü bir az:
– Babama əyilmədi,
Atama əyilmədi,
Bu qala mərd qaladı,
Baxdım, baxdım, qüruru
Sinəmə dərd qaladı.

Bu son hücum
İlk qələbə olmasa,
Nəvə qisas almasa,

Oğul qisas almasa,
Kim alacaq?

Məqsəd, arzu rəngləri,
Bir-birinə qatıldı.
Şahın qaşığı çatıldı,
Daş mərmilər atıldı...

Bu gün dağlarda şahla
Şah döyüşü başladı.
Daş qalayla daşların
Daş döyüşü başladı.

Daşları daş daşladı,
Atılan daş, daşlarda
Daş qorxusu aşladı.
Daşın daş mərəzi yox,
Daşın daş qərəzi yox,
Daşların daş inadı,
Ordulanan daşlarda
Daş, daş inadı qırdı.

Daş qardaşın, daş ərin,
Əli ərdən üzüldü,
Daş qala məğlub oldu.
Daş mərmilər qalada,
Qalibdi, məğrur oldu.

Baxıram ağ daşlara,
Dilə gəlir, daş yara:
– Bizi bizlə qırdılar,
Bizi bizlə yordular.
Gəlmə daşlar zülm etdi

Qohum, qonşu daşlara.
Elə şil-küt olmuşuq,
Hələ dura bilmirik.
Bir məclisə yığılıb,
Söhbət qura bilmirik.
Qalada qala-qala,
Mamırlanmışıq.
Daşlığını itirib
Burda daşların çoxu,
Xamırlanmışıq!
Sığal görmür yaramız,
Gündən-günə yadlaşır,
Uzaqlaşır aramız.
Qanı, havası çatmır,
Daş ağlayır, daş qala.
Ruhu ölüb, o gündən,
Böyüməyir daş bala.

Ölüsü dəfn olunmur,
İntiqamı alınmır.
Gündən-günə dərd ovur,
Ağrı kəsmir bir hovur.

Bu qalanın qəmindən,
Tanrı, nə vaxt keyidim?
Bu qalanın, o daşın
Dərdini köynək kimi
Tanrı, nə vaxt geyindim?
Qələmi qoydum yerə
Bu kədəri soyunub
Nəfəs alım bir hovur.
Fikir fikiri qovur...
İlham mayasıdır, sözlər şirəsi,

Qələmlə fırlanır bu Yer kürəsi.
Yorulmuşam gör necə,
Ayrılmışam gizlicə
Özüm, özümdən gecə,
Özümü gizlətmışəm.
Bəlkə, çıxam bir gecə,
Fikirlərin odundan,
Şairliyin yadından.

Qələm kəhər at kimi,
Kişnəyib şahə qalxır.
Köpüklənir, fınxırır,
Söz nalı şimşək çaxır.
Hər sevincə, kədəre,
Yerdə çatılır qələm.
Dərdin, fikrin odundan,
Qəfil atılır qələm.
Ocaqda çırpı kimi
Oda çatılır qələm.
Sözə, fikrə çəkilir,
Dahilərin əlində
Sevinc, fərəh daşıyır.
Bəzən ilan dişitək,
Zəhər də tökür qələm.
Elə bil kimyagərdi;
Günəş içib, Ay içib
Fikri sözə çevirir.
Ürəkdə yanıb-sönən
Sözü közə çevirir.

Zülmətləri yandırır
Qaranlığı boğdu o.

Yerdə əbədi yanan
Xaqanini doğdu o.

Çıxdıqca qurtarmayan,
Sıldırımlı, uçurumlu,
Zirvəsi qar dağdır o,
Tikanlı səhradır o.

Qələm əlimdə kövrək
Ürəkdi, ağlayacaq.
Əlifba buludunda,
Hər hərf göz yaşdı,
Qələm yağır, söz olur.
Fikirlər pərən-pərən,
Sızqov-sızqov çağlayır,
Qələm yığıb çaylayır.

Qalanın dibindəyəm,
Dərədə – cibindəyəm.
Şahların al əlitək
Bağlanmayıb cibi də,
Gəlsin, aparsın nə var.
İnsanların hər rəngi,
Sadəsi də, bici də,
Yumru-yumru daşları –
Ərənlərin yumruğu,
Daş üstəki mamırlar
Qorxa-qorxa ölənin
Düşüb qalan quyruğu.
O vüqarlı palıdlar
İgidlərdi cücərib,
İgiddi ki, kökləri

Qayalara güc gəlib.
Elə bil ki, qartaldı
Zirvə, qanadlanacaq.

Gəlin, gəlin, insanlar,
Keçin qürur suyundan,
İçin qürur suyundan,
Vüqarların qürurla.

Düşmən hələ yatmayıb,
Gurlayır atəş-atəş.
Düşməni susdurmağa,
Bizə qürur gərəkdi,
Bizə vüqar gərəkdi.
Çöldə və içimizdə
Qeyrətlə qalalanmış
Qürur – divar gərəkdi.

Qeyrət ilə yoğrulan
Körpə var sonramızda,
Zəfərlərə yol tutan
Körpü var sonramızda.

Günəş yandırır, ovur,
Sovurur göyə yel də.
Hər gün ölür, dirilir,
Buğurt durduğu yerdə.

Yoxdu, göyə sovrulub
O sevinclər, nəşələr.
Qalaları gizlədir,
Dərd əlindən meşələr.

Kədərim məndən böyük,
Dərdim məndən ağırdu.
Gözlərimdən boylanın
Sevinc necə fağırdu.

Bu daş, bu daş qayada
Beş yüz ildi itirib
Əsgər yoldaşlarını,
Əsgər qardaşlarını.
Gələn sərkərdə bilir
Bütün yoldakıları.

Beş yüz ildi daş əsgər,
Gözləyir, gələn olar.
Həmişə ağlar ömrü,
Üzünə gülən olar.

Gələn sallanır, gedir,
Vaxta allanır gedir.
Sıradakı daşların
Daş ümidi üzülür.
Gələn ümidlər üçün
Daşlar bir də düzülür.

Hər daş harayçı olub,
Eldən kömək istəyir.
Daş var, xəcalətindən
Burda ölmək istəyir.
Gələn yoxdu, daş əsgər,
Heç kimi yox, özünü,
Taleyini pisləyir.
Taleyindən küsən daş
Taleyindən sıyrıldı,

Sırasından ayrıldı,
Axan vaxta sarıldı.
Divardaca uzandı,
Yumdu göyə gözünü.
Qara bəxtlə, taleylə
Kəfənləyib özünü,
Atdı qəbir dərəyə.
Qarışdı min il əvvəl
Ölən əsgər daşlara.
Gözləyir gələn sellər,
Çınqıl, torpaq gətirib
Dəfn edəcək onu da.
Düşündü: Əvvəlim var,
Olmalıdır sonum da.
Qışqırdı: Sağlıqla qal,
Ey, sağım da, solum da.
Mən tükəndim, siz varsız,
Ümidlənin, gələn var,
Gəlir addım səsləri.
Hələ varsız, canlısız
Canınızda qan, su var.
Sızlayan daş, sızlama,
Ümidinlə can suvar.
Əsgər kimi dayanmaq –
Günəşlənmək, Aylanmaq,
Ulduzlanmaq deməkdi.
Gələn dostu qol açmaq,
Gələn düşmən üstünə
Quduzlanmaq deməkdi.
Allahın əllərini
Günəşin şüaları,
Gecələr Ay işığı.
Tanrı sizdən küsməsin,

İşığını kəsməsin,
Axşamalara ötürsün,
Səhərlərə səslənin.

Sübh namazdan fərəhlə
Qucaqlayıb Günəşi,
– Xoş gəlmisən, şah Günəş,
mənim yerimə, – dedim.
İş tələsik görülər,
Əsəblərin gərilər.
Günəş də: – Sağ ol! – deyib,
Dünya boyu boy atdı,
Yerdə gecədən qalan
Yatanları oyatdı.

Gecə çaşdırıb Yeri,
Yerdə pozulub nizam.
O işlədi batınca,
Baxt onu bir şam kimi
Üfüqlərə atınca.

Elə bil ki, Ay, Günəş,
Tərəzi gözləridi:
O qalxanda bu yadır.
Hünərin var, birini
Azalt, birini artır.

Dizlərimi boşaldı?
Əllərimi sürüşdü?
Kökümü çürümüşdü?
Neçə-neçə min illik
Sıra yoldaşlarından,
Qədim yol daşlarından

Ayrılanda gördüm ki,
Özül qırıldı birdən,
Daş əsgər daş sırada
Aşdı durduğu yerdən.

Döndüm sağa, gördüm ki,
Bir daş da burda solmuş,
İnildəyir, zarıyır.
Bu daşın, daş ağrısı
Dağlara ağrı salır.
Bu, ağlayan qalanın
Daşlaşan göz yaşığıdı;
Damarından süzülüb,
Gözlərindən qaynayıb,
Taleyini qınayıb,
Yanağından süzülüb
Dərəyə dirlənən daş.

Daş qayadan ayrılıb,
Nəriltiyə dillənib.
Gurultuyla axırdı
Tarixin yaddaşına,
Tehrandan ayaq açan
Tarixin top daşına
Sillə kimi dəyirdi,
Aç sinəmi, varaqla,
Məni oxu! – deyirdi.

Daş dillənir, danışır,
Ürəyimə daş səsin
Nifrət oxu dəyirdi,
Qeyrət oxu dəyirdi.
İçimdə heyrət dolu

Pıçıltı püskürürdü.
Qayadakı daş hörgü,
Sükutu qovmaq üçün
Məni, şair fikrimi
Çəkmək üçün qorxudan
Atamtək öskürürdü.
Hənir gəldi arxadan,
Tüklərim biz-biz oldu,
Dağ dağı qucaqladı,
Sağ gözüm sol gözümü
Dərd ilə qamçıladı.

Daş var, özü tökülüb,
Daş da var ki, sökülüb,
Toyuq hini tikilib.
Qayğısız, duyğusuzlar,
Kökünə laqeydlər –
İlana zəhər verən
Kərtənkələ sifətlər,
Zamanda çürüntülər,
Nəfsi qılınc kəsən
İştahı cürətlilər,
Diddi qalanı daş-daş:
Duymadı, hiss etmədi,
Qalada ağlayır daş.

Könlüm çıxırdı burda:
Ay eşqimin əzəli,
Çağır gəlsin əcəli!
Bəsləyir insanları,
Yemək üçün bu torpaq.
Püskürür, öz sözünü,
Demək üçün bu torpaq.

Həyəcanlı, canlıdı,
Bar nəfəsi, həvəsi.
Neçə milyon il keçir,
Açılmır fəlsəfəsi.

Bar kimyası, düsturu
Ağlaya, gülə bilir.
Dəfn olunmur, dəfn edir,
Canlıdı, ölə bilir.
Zülm edirik, hələ də
Başdan-başa səbirdi.
Həyat verir, həm də ki,
İnsan üçün qəbirdi.

Gözümdən kədər axdı,
Kədərim mənə baxdı.
Torpaq ayağa qalxdı
Dedi: hardan gəlmisən?

Nə yolursan özünü?
Nə tökürsən közünü?
Nə yorursan gözünü?

Tanımadın?
Neçə-neçə şahlarım,
Koramalam, şahmaram,
Əkinçi, biçinçiyəm.
Sayma, sayma, bilməzsən,
Mən neçənci nəslinəm.

Yorub cığırını, izi,
Axtarırsan hey bizi.
Burda qatladın dizi,
Dizin altda qalanıq.

Ömür də qədəhdi torpaq əlində,
İçir qədəh-qədəh insanı torpaq.

Hər il bir məktəbdə bir-bir bitirdim,
Ayın torpağından Yerə gətirdim.
Öpüşdü Yer torpaq Ay torpaq ilə,
Yeri də, Ayı da kama yetirdim.
Aylı torpaq ilə Yerli torpağın,
Büsal bayramını Yer üzü etdi.
Göy baxıb sevindi bu izdivacdan,
Göy, Ayı Yer üçün bir güzgü etdi.

Aya qibtə etdi Zöhrə, Saturın,
Küsüb Dan ulduzu, ləngidi qışda.
Yerə incik baxdı, incik dolandı,
Qalmaqad Günəşdə ağıl da, huş da...

Şahların başına çatlayıb düşən,
Dönüb, torpaq olub! Ahdı bu torpaq.
Sənə yazıq-yazıq baxsa da bu gün,
Ayağın altında şahdı bu torpaq.

Dağda ömür çəkirəm,
Keçməzindən keçirəm.
Xəyalımda, fikrimdə,
Ötənlərə köçürəm.

Torpaq, mənim nəyimsən?
Eşqimsən, diləyimsən!
Axtardığımı səndədi,
De, bilim! Neyləmişən?

Gəl! – deyib səsləmişən,
İti də bəsləmişən.

Kimsə yalan söz deyib,
Dalımca çeynəmişən.

Susursan, gülə-gülə,
Demirsən, bilə-bilə.
Nə vecinə? Deyirsən,
Dahi ölə, it ölə.

Su və hava aldınmı?
Pütübətlə qaldınmı?
Bar edirsən yoxu sən,
Mənasına vardınmı?

Hanı Buğurt quranlar?
Keşiyində duranlar?
Su verib palçıq etdin,
Qurutdun, tozdu onlar!

Külək qopdu, toz oldu,
Ciyərim tozla doldu.
De, Axsitan, Xəlullah
Kim idi, cəndə soldu?

O gedənlər atlıdı,
Atları qanadlıdı.
Burda çayın, torpağın
Ünvanı qan adlıdı.

Canım quru qəfəsdı,
Bəs indi nə həvəsdı?
Bu aldığım, verdiyim
Bəlkə də, son nəfəsdı?

Nə qəribə canlısan,
Torpaq, nədən doğuldun?
Nəfəs aldın, dərəsən,
Nəfəs verib dağ oldun.
Bir nöqtədə tikansan,
Həm də gülsən, a torpaq.
Çaşar ağlın, özünü
Qalxıb görsən, a torpaq.

Qapqarasan, bəs nədən
Rəngbərəngdi güllərin?
Hardasa, neçə rəngsən,
Eyni rəngdi küllərin.

Bu çökəyin, o dərən,
Fələyinin izimi?
O təpə, sənə çökən
İzzəddinin dizimi?

O düzün – şah Yassarın
Sinəsimi, nur saçıb?
Gələcəyə yol gedən
Xalqı üçün açılıb!
Qar yağmasa, yox suyun,
Artır qəmi yoxsulun.
Dərələrin, dağların
Zirvəsidir Axsuyun.

Məni burda qəm çalar,
Sinəmdə yuva salar.
Ürəyim qan gölüdü,
Yuyulmaz, ha yusalar.

Ay Allahım, hardasan?
Bahidsən – nə böyüksən?
Hər olanı görürsən,
Sanki bölük-bölüksən.
Qaçan, səni səsləyir,
Qovan, səni səsləyir.
Ürəyində, fikrində
Hamı səni bəsləyir.

A şiş qaya, – Dədə Günəş nizəsi!
Sancılmısan bu torpağa –
Palıd kimi, çinar kimi
Zaman-zaman cücərirsən!
Bu torpağın sinəsinə,
Daşlarına güc gəlirsən!
A şiş qaya, sivri qaya,
Dədə Günəş qılıncısan,
Sancılmısan bu torpağa.
A sərt qaya, bəlkə, sən də
Dədə Günəş qalxanısan,
Oğlu Qor ölən gündən,
Qaldıran yox, qalxmamısan,
A daş əsgər, nə baxırsan?
Yaşayırsan bu günəcən,
Zaman adlı əjdahadan
Qorxmamısan?

A sərkərdəm, qala oldun,
Bu səngərdə qala-qala.
Mən ruhunam, dur, gəlmişəm
Gəlmirəmmi sənə tanış?
A sərkərdəm, din, danış.
Qayalaşıb lal duran

Şah Fəriburz, Axsitan,
Şah Xəlullah, İbrahim,
A qurdbasar – şah Yassar,
Danışsan, dünya susar,
Yer sənə qulaq asar.
Yarpaqları tökülmüş,
Budaqları qırılmış
Ağacdı Buğurt dağı.
Ağır yolda yorulmuş,
Dörd yanını otlamış,
Dizlərini qatlamış,
Dəvədi Buğurt dağı.

Budaqlamaz bir daha,
Yarpaqlamaz bir daha.
Bürünüb illər boyu
Yananların köksündən
Qopan alova, aha.

O duman, o çən də
Dolanıb Yeri, göyü.
Bir də çıxdı dağlara
Sevgisini, ömrünü,
Bir də sıxdı dağlara.

Axan çaylar, bulaqlar
Bu ömürdən güc alır.
Kol dibində bənövşə,
Nəhəng palıd, çinarlar
Bu ömürdən ucalır.
Bəlkə, bütün kainat
İlkin həyat, ilkin söz
Buludlardan uc alır.

Qala qocalır hər gün,
Tökülür daş dişləri.
Azalır ağı, huşu,
Unudur keçmişləri.

Qalada daş yerini,
Ağacların əlini,
Gəzir bomboz buludlar,
Çən, yalaya-yalaya,
Buğurt mənə boylanır
Qan ağlaya-ağlaya.

SON GÜN

Qala var, zirvədə baxan düşünər,
Qeyrət papağıdır dağın başında.
Günəşi sındırır qalanın gözü,
Şimşəklər oynayır bulud, qaşında.

Zirvədə durmuşam, burdan yıxılısam,
Toz olub itərəm, zərrəm tapılmaz.
Cəmşid kişi deyir: Başım fırlanır,
Əl atsam Günəşə, Günəş tutulmaz?

Baxdım Yerə, yol sap idi,
Burda cığır, iz tap indi.
Sap üstündə gedən insan
Elə bil ki, bir top idi.

Əzrail oyunçu, Mələk qarıçı,
Yer üstə qəribə oyun gedirdi.
Qarıçı bir idi, oyunçular çox,
Kənar oyunçular fürsət güdüdü.

Daş var, fərəhindən
Qaya üstə quşlaşıb.
Bir ana dəvə üstə
Heyrətindən daşlaşıb.

Əsrlər, illər keçib,
Kütləşən ağıl olub.
Unudulub ad, ünvan,
Həqiqət nağıl olub.
Açgözlərin ac gözü
Burda qızıl axtarır.
Mənim gözüm iz, soraq,
İsəndərin getdiyi
Zülmətdə itib qalan
Daşda yazı axtarır.
Qar altında üşüyən,
Ümid yeyib göyşüyən
İtən yazı axtarır.

Enib göy üzündən qucmuşam Yeri,
Allahın hökmüylə yazdım bu şeiri.
Tanrı qovuşdursun bu eli xeyrə,
Tanrı uzaq etsin bu yerdən şəri.

Fevral-iyun, 2007

MÜNDƏRİCAT

Bir az da özümdən deyim	3	Mən yeriyan bir heykələm	47
Sən dənizsən, gülüm	11	Başım döyünür	49
Sənsizlik nəğmələri	12	Fəhlə	51
Sənsizlik	14	Qanla dolu sətirlərim	52
Torpağın arzusu	15	Damarımda Xaqani	52
Nazim Hikmət	16	Qəm evi, qəm qalasıyam	53
Azadlıq nədir	18	Nəyə görə	53
Göz yaşı	19	Təzadlar	54
Nadanlıq	20	Gəlişin	55
İstəyirəm	21	Qış nağılı	56
Elə mən də dünyayam	22	Adsız şeir	59
Yol	22	Hələ varam, ölmürəm	60
Vaxtdan güclü nə var ki	24	Şair	61
Axşamçağı	26	Şeirim	62
Hanı o günlər	27	Bayatılarım	63
Anam vardı	28	Sən yadıma düşəndə	66
Gecə gəlir	29	Görmürsən	68
Milyon gecələrdən biri	30	Vücudun ürək açmır	69
Təbiətin bir anı	31	Bu gözəl	70
Mən	32	Ayrılığın mübtədasi	71
O dünya	32	Üzündəki qara xal	72
Yuxum	33	Üzünə açılan üz	72
Səndə, məndə	34	Gülüm	73
Gözəllik	35	Bəşərə görə olsun	74
Ayrılıq	35	Güldür məni	74
Ana öpüşü	36	Ürəyimdə	75
Elə söz eşidirəm	36	İlk eşqin nisgili	75
Hələ saat altıdır	37	Pir olaq, ocaq olaq	76
Poeziya qananlar üçündür	37	Qapı	77
Şair	37	Tez gizlət ürəyimdə	78
Ədalətin yolu bağlı	38	Qızlar öyərlər	79
7 iyul 2011-ci il	38	Qoymur öləm	80
Ölümlə döyüş	40	İnarə	80
Şamaxı gözəli	41	Gözləsən məni	81
Oyanan xatirələr	43	Belədir ömrüm	82
Beynim	43	Qız	83
Şeirim	44	Nə ad verim	84
Bu gecə	45	Dünya bir pəncərədi	85
Həyat davam edir	46	Pəncərədən düşən işıq	86

Görünməzi görməyə	86	Dünya.....	126
Ay Allahım.....	87	Mən bir yosun qoxusuyam	127
Mənə görə	88	Sənsiz	127
Pis nəyim var gizlədim	89	Bahar gəlir	128
Gündüzlə gecə	90	Dənizdə.....	129
Bəlkə.....	91	Layla çalır küləklər.....	129
Təbrizdə.....	92	Çay daşı	130
Bakıda günəşə boy atır evlər ...	94	Uşaq bayatları.....	130
Oğul nəvəm – yunu qızıl		Mənəm qalaktika	131
dəvəm.....	95	Həyatda hər şair bir planetdi....	132
Şeirli anlarım	97	Qaçan namərddi	132
Saat on birdi.....	98	Bu gecədə bu küçə.....	132
Günəş, ay, torpaq, biz	98	Dəli könlüm	133
Əllərin, əllərim.....	100	Eşqin cazibəsi	134
Fikrim dumanlayır	101	Ömrüm boyu.....	134
Sən, mən	102	Bu bahar	135
Dünya, açıl başımdan	102	Gəlmişəm.....	135
Aya qısqanan gecə	104	Mən yazıq	136
Yaz yağışı.....	104	Günüm mənə məzardı.....	136
Azərbaycan! Azərbaycan!.....	105	Günəş balası günəbxan	136
Həyat belədir.....	107	Kölədi dünya.....	137
Yer kürəsi	108	Anaları öyə-öyə	137
Sən güləndə.....	109	Yaşamağa dəyərimi.....	138
Geyinmək istəyirəm	109	Qocalıq	138
Adsız şeir	110	Gecənin qaranlığında.....	139
Cılız şair.....	112	Gecə ömrü.....	140
Buludlar guruldayır içimdə.....	112	Məcnunluq	140
Atıb gedəcəm	113	Zəng edin	141
Bildim	113	Dərdimin dərdi dərd.....	141
Mən sənə neyləmişəm	114	İlahi	142
Nə cücərsin	115	Yarım hey. y.	142
Gecə nağılı	115	Yar gələcək	145
Biz qovuşa bilmirik	117	Anama.....	146
Ağ kağızdır ömrümüz	118	Qış.....	147
Damla.....	119	Vaxt.....	148
Həvəsim	120	Bu yay axşamı	149
Tut.....	121	Mən dalğalar qoynunda	149
Səhər	121	Nüydü kəndində səhər	150
Bil ki	122	Ana.....	151
Ana torpaq	123	Görüş	152
Ata, səni düşünürəm	124	Yerəm, göyümsən	153
Sarı sim	125	Oyandı könlüm	154

Bu evin pəncərəsi.....	154	Barsız tut ağacı	204
Səninlə	155	Bu külək.....	205
Sarı.....	155	Yağış yağır	206
Sözlə oynama.....	156	Ölməyim gəlir.....	207
Ömür yüküm.....	157	Yarımqıqla söhbət	208
Dərs.....	157	Bəs sən	209
Var idimi	159	Payız danışır	210
Dəqiqələr, saatlar	159	Söz var	210
Daş.....	160	Təmizəm, istəyirəm dərdlərə	
Yad nəfəsi	161	leysan ola könüm.....	211
Ürəyim.....	163	Müharibə.....	212
Yarpaq yağır.....	163	Fərəh	213
Pıçıltı.....	164	Ürək elə ağladı.....	213
Köhnə tanışlar.....	165	Nə var ki	214
Bilmirəm.....	166	Min sərəç civildər,	
Dünya dağılmaz ki.....	166	qarğa qırıldı.....	214
Gözlərin	168	Zay etmə	215
Sənsizlik.....	168	Ay ilk baharım	215
Altmış doqquz yaşında	170	Bakının bu axşamı	216
Tək mənim gözümü	172	Bir salxım üzüm ömrüm	217
Dolub sinəmə dərdin.....	172	Külək	218
Qalıb	174	Salam	219
Vaxt içində	174	Ağrıyan ürəyim deyir.....	219
Soyunub gedirəm mən		Qədəh ömrüm	220
bu dünyanı	176	Gözünə neyləmişəm	222
Özümü eşirəm.....	178	Bu nə sirdir, Allahım	223
Dünya belə olmazdı	180	Günəşin işığında	223
Yuxu.....	181	Yaşayiram odumla.....	225
Ulu tanrım.....	182	Nurlu səhər	227
İlahi, sağ ol	183	Vaxt seldimi.....	228
Şəhərdi şeirim	184	Dünya niyə qocalmır	229
Məni unutmaz	185	Bəsdir.....	230
Səndən ötrü şeirim	186	Elə bil ki... ..	231
Əllərimin kölgəsi	187	Sözüm söz olunca	232
Azərbaycan ağısı.....	188	Yaşamaq budur	233
Qız qalası	192	Payız axşamı	234
İçərişəhərəm.....	194	Fəryad	235
Ürəyim və mən	196	Bakı gecəsi.....	236
Səhər nağılı.....	197	Qorxuma işıq düşüb	238
Gecələrim.....	198	Günah məndədir	239
Bu gecə də	203	Bilmirəm.....	239
Qorxuram, dəli olam.....	203	Buludlar arxasında.....	240

Heyif sənə, heyif mənə	241	Kağıza söz səpirik.....	283
Bu şəhərin	243	Küləkli gün	283
Dərsiz kişi, kişi deyil	244	Gözəl önündə deyim	284
Qardaş	245	Şamaxı	285
Gecə keçir	246	İnsan adlı torpağam	286
Sahilin ölümü.....	247	Qudurğan və vaxt.....	287
Tut ağacım	248	Saatın baş əqrəbi.....	288
Dünya sözə söykənib	249	Fikrət Qoca.....	289
Mən dünyadan razıyam	249	Ağrı.....	290
Ovqat	250	Limon ömrü.....	290
Qıçlarım.....	251	Dədəgünəş piri	291
Sevirəm səni	252	Cücü və daş	293
Paxıllara cavab.....	253	Arzu	293
Həyat ölümsüzdü	254	Vəsiyyət.....	294
Qarlı şeirlər	255	Fərdlər	296
Nə olsun	259	Hər zəhmətə tab etmişəm	297
Səndə səni gəzirəm	260	Kilidliyəm.....	297
Bu gecə saat dördü.....	261	Dərd.....	298
Hər səhər.....	262	Zərurət	299
Dəli mən, dəli dünya.....	263	Kağız	299
Dəniz və qız	264	Yaşamaq	300
Ah gözəllik, gözəllik.....	265	Qoca və gözəl.....	301
Hələlik	266	Üfüqlər fikrimi alıb aparır	302
Tikanlıqda gül.....	267	Son payız günü	302
Bağışlasın qələm, kağız	268	Niyə	303
Tüstü var	268	Uşaqlığım	304
Tar çalınır.....	269	Əllərin əlimə yaraşır verir	304
Gör nə qədər naşıyam	270	Qurd ağacı içindən yeyir	305
Ürəksiz yaşayıram	271	Mən demişəm sözümlü	307
A dünya.....	272	İşıq telləri	307
Şam ömrü.....	272	Əsgərəm.....	308
Payız tab gətirmədi	273	Saat beşə qalır.....	308
Bu yağış	274	Hərdən	309
Gəl-gəl	275	İstəyirəm	311
Çevrilmə	276	Hər ölən yox, Xaqani	311
Sənsiz payızlamışam.....	277	Hər gün təzə şitiltək.....	311
Gizlənmə.....	278	Kinim yuyur, açılır	312
Bu yağış hardan yağır?	279	Süfrədi gün.....	312
İnsan dənizim.....	280	İkimiz.....	313
Görüşməək yaxşıdır	281	Sən de	314
İndi yadıma düşdü	282	Şayiəbازلara	315
Yandım ilham oduna	283	Bir günün çiçəkləri	316

Adsız şeir	318	Oğluma	336
Nazim Hikmət dalğasıyam.....	319	Döz, bala	337
N-ya oxunan nəğmələr	319	Gəlir.....	339
Yenə yadıma düşdün.....	319	Ana dilənir	340
Səni bu günə kim saldı	321	Nə yaxşı ki	340
Bu yaşımda.....	322	Sən həmişə baharsan	341
İllərdi görüşmürük	323	Görəsən.....	342
Ürəyim həsrətlə doludur	325	Axtaran tapar	343
Gecə hələ dəstələməmişdi	326	İsgəndər gəlir	343
Həsrətin	327	Bakı	344
Daş üstündə bitən güləm	328	Mən də sənsiz.....	345
Qarlı qış günü	330	Yaza bilmədiyim şeir	346
Sabirli deyimlər	331	Yerin Buğurt qalası (<i>poema</i>) ...	347
Gözəllər	335		

İsgəndər Etibar
(*İsgəndər Etibar oğlu İsgəndərov*)
SƏN DƏNİZSƏN, GÜLÜM
Bakı, «Aspoliqraf», 2014.

Redaktoru *Məsudə Əvəzqızı*
Bədii və texniki redaktoru *Abdulla Ələkbərov*
Kompyuter tərtibatçısı *Pərvin Məmmədov*
Korrektoru *Ülkər Rəhimova*

Çapa imzalanmışdır 21.05.2014. Kağız formatı 60x90 ¹/₁₆.
Ofset çapı. Fiziki çap vərəqi 24. Sifariş 29. Tiraj 500.

«Aspoliqraf LTD» MMC nəşriyyat-poliqrafiya müəssisəsinin
mətbəəsində çap olunmuşdur.

Bakı, AZ 1052, Fətəli xan Xoyski küç., 121^B
Tel.: (+994 12) 567-81-28/29; Faks: (+994 12) 567-82-68
E-mail: as_poliqraf@box.az